

PIĄTEK-PONIEDZIAŁEK
103-06104|2026|

GAZETA WEEKEND OLSZTYŃSKA

GAZETA WARMII I MAZUR

cena 6,99 zł (w tym 8% VAT)

ISSN 0137-9127

9 1770137 1912057

ISSN 0137-9127 NR INDEKSU 350176 \\\ NR 52 (21 621)

*Drodzy Czytelnicy,
z okazji Świąt
Zmartwychwstania
Pańskiego
życzymy Wam pokoju,
nadziei i radości
wyptywającej z wiary
w Chrystusa.
Niech ten
święty czas
umocni wiarę,
przyniesie okrzepienie
i napętni serca
pokojem.*

**Redakcja
oraz Zarząd Spółki:
Andrzej Senkowski
i Maciej Matera**

140 stron Jubileuszowe
na **140** lat wydanie
Gazety Olsztyńskiej

14 kwietnia – szukaj w sprzedaży

**GAZETA
OLSZTYŃSKA**

PATRONI

28026otr-b-K

Szanowni Olsztynianie,
z okazji

Świąt Wielkanocnych

składam Państwu najserdeczniejsze życzenia
zdrowia, spokoju i nadziei.
Niech ten wyjątkowy czas będzie momentem
wytchnienia od codziennych obowiązków,
okazją do spotkań w gronie najbliższych
oraz źródłem siły i optymizmu w nadchodzących dniach.

Wielkanoc niesie ze sobą przesłanie odrodzenia i nowych początków.
Życzę nam wszystkim, abyśmy potrafili czerpać z niego inspirację
do budowania wspólnoty, wzajemnej życzliwości
oraz troski o nasze piękne miasto.

Wesołych Świąt Wielkanocnych!

Robert Szewczyk
Prezydent Olsztyna

DRODZY SIOSTRY I BRACIA W CHRYSZTUSIE, UMIŁOWANI DIECEZJANIE!

Z głębi serca kieruję do Was słowa pasterskiego pozdrowienia i nadziei w ten święty czas Wielkanocy. Chrystus zmartwychwstał! Prawdziwie zmartwychwstał! Zwycięzył grzech, śmierć i wszelkie zło, abyśmy mogli żyć nowym życiem w Nim.

W roku duszpasterskim, który przeżywamy pod hasłem „Uczniowie-misjonarze”, pragniemy na nowo odkrywać nasze powołanie do bycia świadkami żywego Boga. Zmartwychwstanie Jezusa nie jest jedynie wydarzeniem z przeszłości – jest rzeczywistością, która trwa i przemienia nasze życie tu i teraz.

Każdy z nas przez chrzest święty został wezwany, aby być uczniem, tym, który słucha, uczy się i idzie za Panem, oraz misjonarzem, tym, który dzieli się wiarą, nadzieją i miłością z innymi.

Dziś jednak nasze serca nie są wolne od niepokojów. Żyjemy w świecie naznaczonym dramatem

wojen, cierpieniem niewinnych, lękiem o przyszłość. Widzimy rozdarcia między narodami, ale także bolesne podziały w naszej Ojczyźnie – podziały, które wkradają się do rodzin, wspólnot, a nawet do ludzkich sumień. W takich okolicznościach orędzie Wielkanocy nabiera szczególnej mocy i szczególnego znaczenia.

Chrystus przychodzi do swoich uczniów mimo zamkniętych drzwi i mówi: „Pokój wam!”. Ten pokój nie jest jedynie brakiem

24026otbr-a-G

REKLAMA

*Niech Wielkanoc będzie czasem odnowy
– pełnym optymizmu, wzajemnej życzliwości i wiary w dobre jutro.
Życzymy Państwu pogody ducha, rodzinnego ciepła
oraz inspirującej, pięknej wiosny.*

Andrzej Abako
Starosta Olsztyński

Grzegorz Drozdowski
Przewodniczący
Rady Powiatu w Olsztynie

Artur Wrochna
Wicestarosta Olsztyński

25526otbr-a-G

WYDAWCA
GALINDIA
Sp. z o.o.
ul. Tracka 7b,
10-364
Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzad@gazetaolsztyńska.pl

DYREKTOR BIURA REKLAMY
Agnieszka Weder-Grygielewicz
a.weder@gazetaolsztyńska.pl
885 998 201

ZASTĘPCY REDAKTORA
NACZELNEGO
Michał Podolak
Zuzanna Leszczyńska

REDAKTORZY WYDANIA
Michał Podolak
Zuzanna Leszczyńska
wydawca@gazetaolsztyńska.pl
sport@gazetaolsztyńska.pl

WYDANIE ONLINE
Ania Głazek
internet@gazetaolsztyńska.pl
519 839 562

GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztyńska.pl
tel. 502 499 515

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztyńska.pl
502 499 531

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 7b
tel. 885 998 201
reklama@gazetaolsztyńska.pl

CENTRALNE
BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 514 800 517

REDAKCJA W ELBLĄGU
Ewelina Gulińska
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 505 766 681
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
Elwira Kowalska
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikelblaski.pl
PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@dziennikelblaski.pl
502 499 531

DRUK
Polska Press Sp. z o.o.
Oddział Poligrafia
Drukarnia
w Białymstoku
Ignatki,
ul. Przemysłowa 26
16-001 Kleosin

konfliktu, ale darem serca przemienionego przez miłość Boga. Tylko On może uleczyć nasze rany, pojednać zwaśnionych, przywrócić jedność tam, gdzie zdaje się ona niemożliwa.

Dlatego jako uczniowie-misjonarze jesteśmy wezwani, aby nieść światu pokój Zmartwychwstałego. Nie przez wielkie słowa, lecz przez codzienne świadectwo: cierpliwość wobec innych, gotowość do przebaczenia, szacunek dla tych, którzy myślą inaczej. W czasach napięć i sporów szczególnym zadaniem chrześcijan jest budowanie mostów, a nie murów. Niech tegoroczna Wielkanoc stanie się dla nas wszystkich zaproszeniem do odnowienia wiary. Niech będzie czasem powrotu do modlitwy, do Słowa Bożego, do sakramentów. Niech umocni w nas przekonanie, że nawet wśród największych trudności Bóg jest obecny i działa – cicho, ale skutecznie.

Zwracam się szczególnie do rodzin, aby były szkołami miłości i pojednania, do młodych ludzi, aby nie bali się iść pod prąd i świadczyć o prawdzie, i do starszych osób i chorych, aby swoje cierpienie łączyli z krzyżem Chrystusa, stając się źródłem duchowej siły dla całej wspólnoty.

Niech światło poranka wielkanocnego rozproszy wszelkie mroki naszych serc. Niech nadzieja, która płynie z pustego grobu, umacnia nas w codziennym życiu. Niech Zmartwychwstały Pan obdarzy nas pokojem, odwagą i radością, abyśmy jako uczniowie-misjonarze nieśli Jego miłość tam, gdzie panuje lęk, zwątpienie i podział.

Na ten święty czas z serca wszystkim błogosławieństwo w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego.

+ Józef Górzyński
arcybiskup metropolita
warمیński

CHRYSTUS ZMARTWYCHWSTAŁ! – CHRYSTOS WOSKRES!

*„Przyjdźcie wszyscy
i pijcie z nowego życia,
które wypływa nie
z kamienia,
ale ze źródła
nieskończoności,
którym jest
Chrystus, a my w Nim
jesteśmy utwierdzeni”.*
(kanon bizantyjskiej
jutrzni paschalnej)

„Zmartwychwstałem i zawsze jestem z Tobą!”

Niech to zapewnienie przeniknie nasze serca, wnosząc w nie pewność obecności Zmartwychwstałego Pana, nawet gdy dotykają nas trudy codziennego życia. Niech święta Wielkiejnocy skłaniają nas do refleksji, przemyśleń i umacniania wiary,

a zwycięska obecność Chrystusa Zmartwychwstałego niech towarzyszy nam zawsze.

Wydarzenie, które stało się fundamentem chrześcijańskiej wiary, odbyło się bez świadków, a jego następstwem był pusty grób. Pusty grób, który stał się symbolem wiary w słowa i nauki Jezusa Chrystu-

sa. Pusty grób, który wzmocnił wiarę apostołów: Piotra i Jana, którzy odrzucili wszelkie wątpliwości, sceptycyzm czy brak nadziei i zawierzyli Bogu. Wszystkie nauki, których wysłucha-

li, dopełniły się. Chrystus zwyciężył! Zawierzmy naszemu Panu i radośnie śpiewajmy „Chrystus zmartwychwstał” („Chrystos woskres”).

Chrystus przychodzi i przynosi pokój, bo on pokonał śmierć, pokonał zło i grzech. W dniu tak szczególnym zaprasza nas, abyśmy poszli za Nim. Za-

praszamy nas, abyśmy budowali świat, w którym dobro jest mocniejsze od zła i zawsze zwycięża. Niech Jego zwycięstwo oddali z tej ziemi szaleństwo wojny, nienawiści, kłamstwa, pogardy wobec drugiego człowieka.

Wszystkim chrześcijanom życzę pełnych nadziei, wiary i miłości świętą Zmartwychwstania Jezusa Chrystusa, wszelkiej pomysłowości, zdrowia, pokoju w sercu, w rodzinie, pokoju w Ukrainie i na całym świecie oraz błogosławionego czasu radosnej Paschy.

Arkadiusz Trochanowski
biskup Eparchii
Olsztyńsko-Gdańskiej
Kościoła
Greckokatolickiego

REKLAMA

Niech Wielkanoc będzie czasem spokoju, nadziei
i radosnych chwil przy wspólnym stole.

Najlepsze życzenia świąteczne składa

GRUPA POLMLEK

REKLAMA

Z okazji Świąt Wielkanocnych życzę Państwu spokoju, nadziei i wiosennej energii.

Niech ten czas sprzyja refleksji, inspirowaniu do dalszego rozwoju oraz umacnia wiarę w znaczenie nauki, wiedzy i edukacji w budowaniu przyszłości.

Marcin Kulasek
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Poseł na Sejm RP

UNIKATOWY PORTRET IGNACEGO KRASICKIEGO WRACA NA WARMIĘ

Portret będzie ekspozycyjny w komnacie poety na zamku w Lidzbarku Warmińskim, gdzie mieszkańcy Warmii i Mazur będą mogli podziwiać unikatowy nabytek, stanowiący ważny element historii regionu i polskiego oświecenia.

REKLAMA

W czwartek (2 kwietnia) w Muzeum Warmii i Mazur zaprezentowano nowy nabytek – portret Ignacego Krasickiego, przedstawiający przyszłego biskupa warmińskiego podczas pobytu w Rzymie.

Obraz, datowany na 1761 rok i przedstawiający 26-letniego Krasickiego, został zakupiony w ubiegłym roku na aukcji w Paryżu i poddany starannej konserwacji w pracowni konserwacji. Zabiegi objęły zarówno obraz, jak i jego ramę.

– Dzisiejsza prezentacja to nie tylko pokaz nowego nabytku, ale też przypomnienie, że Warmia była miejscem

narodzin wielkiej kultury – podkreślił Marcin Kuchciński, marszałek województwa warmińsko-mazurskiego. – Ignacy Krasicki przez 28 lat współtworzył dziedzictwo literackie regionu i odzyskując takie dzieła, umacniamy naszą tożsamość.

Dyrektor muzeum Piotr Żuchowski opisał proces zakupu: muzeum dowiedziało się o aukcji w Paryżu na początku 2025 roku, zachowało tę informację w tajemnicy i ostatecznie wygrało licytację. Całkowity koszt, wliczając opłatę aukcyjną i transport, wyniósł 9750 euro, sfinansowany z własnych środków muzeum.

Zdrowych, radosnych
Świąt Wielkanocnych
przepełnionych nadzieją i miłością
oraz obfitością spotkań
w gronie najbliższych, by uśmiech
i wiosenny optymizm
towarzyszył każdego dnia

zyczą właściciele firmy
„MAS-BUD” Stawarczyk Spółka Jawna
Olsztyn, ul. Sucharskiego 4/D

23026otr-a-G

Spokojnych, radosnych i bezpiecznych
Świąt Wielkanocnych
zyczy Czech-Serwis

CZECH - SERWIS
OLSZTYN, UL. TOWAROWA 19A (Przy WORD-zie)
89 532 09 40, 503 045 991

WWW.CZECHSERWIS.PL

108025otr-c

Dla właścicieli to więcej niż pojazdy. To projekt. Pasja. Obsesja!

Ewelina Żuberek

ewelina.zuberek@polskapress.pl

Są samochody i motocykle, które służą tylko do jazdy. I są takie, które robią coś znacznie więcej - robią wrażenie! Przyciągają spojrzenia, zatrzymują na chwilę i są pasją właścicieli.

Tych, dla których ich samochód lub motocykl to coś wię-

cej niż tylko środek transportu, zaprosiliśmy do udziału w kolejnej odsłonie konkursów ALE FURA! i ALE MOTOR!, w ramach plebiscytu Mistrzowie Motoryzacji.

Spójrzcie na te zachwycające maszyny, które już biorą udział w akcji, a które ktoś wybrał albo „same znalazły” właściciela. Czasem były marzeniem od lat. Czasem porywem serca, który przerodził się

w przygodę na lata. Czasami pozostały nietknięte, a czasami zmieniały się - dopracowane, poprawiane. Zawsze wychuchane. Dla miłośników takich pojazdów lakier nie jest po prostu „czarny”. On ma odcień, o którym można rozmawiać godzinami. Ryk silnika to najpiękniejsza muzyka. Detale, dla jednych niezauważalne, dla nich są radością dla oczu. Bo dla właścicieli takie auto czy

motocykl to więcej niż pojazd. To projekt. To pasja. To trochę jak miłosa obsesja. Coś, czym chce się pochwalić - i teraz jest to możliwe! - Wspólnie stworzymy wyjątkową galerię samochodów i motocykli z naszego regionu - maszyn z duszą, historią i charakterem. Takich, z których właściciele są naprawdę dumni - mówi Daria Jankiewicz-Kaczmarek, która jest odpowiedzialna za realiza-

cję Mistrzów Motoryzacji we wszystkich gazetach Polska Press Grupy. Pierwsze dni głosowania za nami, dlatego dziś podziwiamy pierwszych liderów kolejnej odsłony konkursów ALE FURA! i ALE MOTOR! W głosowaniu Czytelników wyłonimy te pojazdy, które staną się... gwiazdami! Bo trafią i do wyjątkowego kalendarza na 2027 rok, i na okładkę specjalnego dodatku do naszej ga-

zety podsumowującego akcję Mistrzowie Motoryzacji. Awansują też do ogólnopolskiego finału, gdzie powalczą o tytuły Fura Roku i Motor Roku, by poznała je cała Polska! Chcemy też pisać o tych cudach motoryzacji, dlatego... Jeśli już startujecie w akcji, opowiedzcie swoją historię. A jeśli jeszcze nie bierzecie udziału, ciągle możecie się zgłosić! Więcej na www.gazetaolsztynska.pl/mistrzowie-moto

LIDERZY W KATEGORII ALE FURA!

1. Nissan 350Z, Marek Gólczyński

2. Mitsubishi Lancer, 2009, Aleksander Kłos, Olsztyn

3. Audi A4 B6, Krystian Nadstawny, Mrągowo

4. Suzuki Vitara, 1995, Artur Choma

5. Ford Thunderbird convertible, 1959, Piotr Wawrzak

6. Mercedes-Benz C klasa W204, 2012, Michał Kamiński

7. Mercedes R129 S500SL, 1991, Rafał Serewicz, Kiersztanowo

8. Volvo C30, 2009, Maciej Stanisławski, Bartąg

9. Peugeot 206, 2000, Michał Kijko, Kętrzyn

10. Subaru Impreza WRX, 2004, Piotr Kolski, Olsztyn

LIDERZY W KATEGORII ALE MOTOR!

1. Kawasaki GPz900R restomod, 1988, Sebastian Zieliński, Łąkorz

2. BMW R75/6, 1976, Łukasz Inczewski, Olsztyn

3. Suzuki Intruder, 1998, Rafał Gryszan Giżycko

4. Triumph Speedmaster 865, 2015, Jarosław Dziak, Lubawa

5. Yamaha MT09, 2020, Daniel Radzikowski, Orzysz

6. Honda Hornet PC41, 2010, Mariusz „MaRio” Lisowski

7. Harley Davidson V-Rod, 2003, Jarosław Grochowski, Olsztyn

8. Dnepr K750, 1967, Marek Husar

9. Honda GoldWing 1500, 1992, Mariusz Matuszewski, Kosyń

10. Harley Davidson FXDC, 2014, Marcin Korecki

MISTERIUM ZBAWIENIA

Współczesny człowiek chciałby uzyskać dowód na zmartwychwstanie Jezusa na podobieństwo matematycznych wyliczeń czy też chemicznych lub fizycznych eksperymentów. Nie tędy droga. Zmartwychwstanie Jezusa jest prawdą wiary i jest faktem historycznym – mówi ks. dr Jan Bocian SVD.

– Zaczniemy od pytania najbardziej fundamentalnego, od którego warto rozpocząć każdą rozmowę o Wielkanocy, które może wiernym przypomnieć, na jaki poranek czekają, a niewierzącym i agnostykom wyjaśnić, czym właściwie są święta, które w Polsce obchodzi zdecydowana większość społeczeństwa. W czym zatem wyraża się najgłębszy sens Świąt Wielkanocnych i dlaczego to właśnie one stanowią dla chrześcijaństwa najważniejszy czas całego roku liturgicznego?

– Świąta Paschalne to upamiętnienie zmartwychwstania Jezusa, święta wyzwolenia z niewoli grzechu i śmierci. Skoro zaś „wyzwolenie” – to wolność, ale wolność właściwie rozumiana. We współczesnym świecie wolność postrzega się zazwyczaj jako możliwość robienia tego, co mi się żywnie podoba. Nie w tym jednak tkwi istota wolności. Wolność polega raczej na tym, by umieć rozpoznać obiektywne dobro i posiadać odwagę i siłę do bezkompromisowego podążania za nim.

Robić zawsze to, co się w danej chwili żywnie podoba, to podążać za instynktami, zachciankami... Taka postawa łatwo może doprowadzić do zniewolenia, nałogów... W pewnym sensie taką pozorną wolność mają zwierzęta – idą za instynktami: pragną jeść – jedzą, pragną pić – piją. Rozwijają się jednak tylko fizycznie. Nie posiadają zdolności rozwoju intelektualnego i duchowego. Nadto zwierzęta instynktownie sobie nie szkodzą: nie wezmą narkotyków, nie upiją się alkoholem. Nie są więc zagrożone nałogami.

Z człowiekiem jest inaczej. Jeśli nauczę się oceniać otaczającą mnie rzeczywistość, odkrywając w niej wymagające, obiektywne dobro (a

każde dobro jest wymagające, bo domaga się podążania za nim) i ukształtuję w samym sobie tak wielką odwagę i siłę woli, by wbrew zniechęceniom oraz ewentualnym przeciwnościom zewnętrznym za odkrytym dobrem podążać, wtedy prawdziwie stanę się wolny. Nie zagrożą mi zniewalające nałogi, nie zatrzymają mnie krępujące próby zastraszenia czy prześladowania. Do takiej właśnie wolności wyswobodził mnie Zmartwychwstały Chrystus.

– Czytajac Nowy Testament, trafiamy na dwa sposoby mówienia o wydarzeniu paschalnym. W jednych miejscach czytamy, że Bóg wskrzesił Jezusa, jak w Ga 1, 1, gdzie św. Paweł mówi o „Bogu Ojcu, który Go wskrzesił z martwych”, albo w Dz 2, 24 i Dz 2, 32, gdzie Piotr głosi, że „Bóg wskrzesił Go” i że „Tego właśnie Jezusa wskrzesił Bóg”. W innych miejscach mówimy po prostu, że Chrystus zmartwychwstał. Czym różnią się te dwa ujęcia i czy chodzi tu o tę samą rzeczywistość opisaną z dwóch różnych perspektyw? A zarazem jaka jest rola Boga Ojca w dziele zbawienia, skoro to właśnie Ojciec objawia swoją moc w zmartwychwstaniu Syna?

– Każde działanie Boga jest działaniem trynitarnym. Bóg jest w Trójcy jedyny i działa jako Trójca. Tak więc w dziele stworzenia, zbawienia i uświęcenia zawsze działa jeden jedyny Ojciec, Syn i Duch Święty. Nie trzech, lecz jeden. Relacje między osobami Trójcy są „wewnętrzными relacjami Boga”, jeśli można to tak wyrazić, ale sama tajemnica Trójjedynego jest nieogarniona dla ludzkiego rozumu.

W Ewangelii według św. Jana (10, 17b-18) przekazana zostaje nam następująca wypowiedź Jezusa: „Ja życie moje oddaję, aby

Materiał profesjonalny

Ksiądz dr Jan Bocian SVD urodził się w 1967 roku w Warszawie. W 1986 roku wstąpił do Zgromadzenia Słowa Bożego (SVD). Po ukończeniu Misyjnego Seminarium Duchownego Księża Werbistów, w 1993 roku otrzymał z rąk arcybiskupa Edmunda Piszczaka święcenia kapłańskie. W latach 1993-1996 pracował duszpastersko w Rosji (Moskwa i Wołogda), a w latach 2002-2003 przebywał na doświadczeniu misyjnym w Ekwadorze. Obecnie pełni funkcje dyrektora studiów i ojca duchownego kleryków w Misyjnym Seminarium Duchownym Księża Werbistów w Pieniężnie, jak również włączony jest w system prewencji przemocy seksualnej. Od 2008 roku po odbyciu kursu szkolenia rezerw pełni też funkcję kapelana WP na czas wojny w stopniu podporucznika rezerwy. Autor książek i wielu artykułów.

je znów odzyskać. Nikt Mi go nie zabiera, lecz Ja sam z siebie je oddaję. Mam moc je oddać i mam moc je znów odzyskać. Taki nakaz otrzymałem od Mojego Ojca”. Wypowiedź ta jednoznacznie świadczy o tym, że Jezus po utracie życia doczesnego własną mocą może je odzyskać. A zatem On zmartwychwstaje. Wskrzeszony mocą Bożą będzie każdy człowiek. I tutaj rzeczywiście pojawia się pytanie, dlaczego Pis-

mo Świète mówi niekiedy o wskrzeszeniu Jezusa przez Boga (tak jak wskrzeszony będzie każdy z nas, co więcej – jakoby Jezus nie był Bogiem), a niekiedy o zmartwychwstaniu Jezusa (czyli przewyciężeniu śmierci swą własną mocą, do czego zdolny jest tylko niepodlegający śmierci Bóg).

Odpowiedź na to zagadkowe pytanie według mnie tkwi w dwojakiej naturze Jezusa. On jest Bogiem i człowiekiem, w pełni Bo-

giem i w pełni człowiekiem. W swej ludzkiej naturze wskrzeszony zostaje przez Boga jako człowiek. W swej boskiej naturze dokonuje śmierć człowieka swą własną mocą. Jako Bóg nieśmiertelny powstaje swą mocą. Jako człowiek zostaje wskrzeszony. Odwieczny Logos (druga osoba Trójcy Świętej) wcielił się w Jezusa z Nazaretu. Wcieliwszy się, przyjął ludzką duszę i ciało, ale nie porzucił swej Bożej natury. Toteż po męce i śmierci na krzyżu (co dokonało się w Jego ludzkiej naturze) On sam przywrócił do ludzkiego życia swe umęczone i zabite ciało. Tak więc w swej ludzkiej naturze został wskrzeszony. Jako Bóg zmartwychwstał swą własną mocą.

Podkreślenie tych obu aspektów Misterium Paschalnego jest bardzo istotne. Mówiąc bowiem o wierze w zmartwychwstanie Jezusa, podkreślamy wiarę w to, że jest On Bogiem. Mówiąc zaś o Jego wskrzeszeniu przez Boga, podkreślamy wiarę w to, że stał się w pełni człowiekiem, jak również to, że wierzymy, iż Bóg podobnie nas wskrzesi.

– W refleksji nad triduum paschalnym bardzo ważne jest także pytanie o tajemnicę Wielkiej Soboty, która dla wiernych pozostaje dniem ciszy, oczekiwania i pozornej nieobecności Boga. W wyznaniu wiary mówimy, że po śmierci na krzyżu Chrystus zstąpił do piekieł. Jak należy rozumieć te słowa? Dokąd właściwie zstąpił Jezus, po co tam zstąpił i co wydarzyło się między Jego śmiercią a porankiem zmartwychwstania?

– Być może pewną trudność tworzy tutaj polskie określenie „piekła” (ale uwaga – nie „piekło”). Być może lepszym terminem byłaby tutaj „otchłań”. Piekło bowiem rozumiemy jako miejsce czy też stan potępienia – tam prze-

bywają upadli aniołowie (diabły) i potępieni ludzie, wszyscy ci, którzy ostatecznie odrzucili Boga. Piekła zaś, albo lepiej chyba otchłań, oznacza miejsce/ stan, w którym przebywali sprawiedliwi Starego Przymierza, którzy umarli przed Chrystusem. Oczekiwali tam na odkupienie. Zgodnie ze Świętą Tradycją nie mogli oni wejść do raju, dopóki Jezus nie obmył ich z grzechów swą krwią. Piotr Apostoł w swoim Pierwszym Liście (3, 18-20) pisze o zstąpieniu Jezusa po śmierci do „więzienia”, w którym przebywali oczekujący na zbawienie sprawiedliwi Starego Testamentu. Z tego stanu oczekiwania miał wyprowadzić ich Chrystus przez swe Misterium Paschalne. Tak więc tam miał zstąpić Jezus po swej śmierci, by zbawienie ogłosić naszym przodkom w wierze. Pięknie o tym opowiada „Starożytna homilia na Świętą i Wielką Sobotę” umieszczona w brewiarzu (liturgii godzin) jako drugie czytanie z Godziny Czytań na dzień Wielkiej Soboty. Nie sposób jej tutaj przytaczać, ale jest ona starożytnym świadectwem wiary pierwszych chrześcijan. Zainteresowanych odsyłam do drugiego tomu kapłańskiego brewiarza.

– W Niedzielę Palmową czytaliśmy w kościele opis męki Jezusa z Ewangelii św. Mateusza, który pisze, że po śmierci Jezusa otworzyły się groby, a wielu zmarłych świętych ukazało się wielu osobom w Jerozolimie. To jeden z fragmentów Biblii, który mnie intryguje. Czy należy go rozumieć dosłownie jako opis realnego wskrzeszenia, tak jak było z Łazarzem? Co da się powiedzieć o tajemniczych „świętych”, o których mówi ten tekst? Pokazując się w Jerozolimie, musieli

przecież wzbudzić sensację. Czy wiadomo coś więcej na ten temat? Jak bibliści interpretują ten fragment?

– To jeden z trudniejszych do wyjaśnienia tekstów Nowego Testamentu. Nastręczał on już ogromnych trudności pierwszym chrześcijanom. Wypracowano też kilka nurtów interpretacyjnych tego tekstu. W starożytności większość uznawała dosłowne znaczenie tej perykopy (wśród nich św. Ireneusz i św. Ignacy Antiocheński). Zastanawiano się jednak, czy powstanie świętych Starego Testamentu (patriarchów, proroków) było już zmartwychwstaniem ostatecznym, czy też – podobnie jak wskrzeszenie Łazarza – niejako „powstaniem chwilowym”, by zaświadczyć o natychmiastowej skuteczności ofiary Jezusa. Jeśli było to już zmartwychwstanie ostateczne, święci ci musieliby potem być wniebowzięci. Jeśli „chwilowe”, jak wskrzeszenie Łazarza, umarli ponownie i oczekują na dzień zmartwychwstania podczas paruzji (powtóronego przyjścia Jezusa).

W średniowieczu (np. Tomasz z Akwinu) zwracano uwagę na fakt, że: „Groby się otworzyły i wiele ciał Świętych, którzy umarli, powstało. I wyszedłszy z grobów po Jego zmartwychwstaniu, weszli oni do Miasta Świętego i ukazali się wielu” (Mt 27, 52-53), a zatem święci wyszli z grobów nie tyle po śmierci Jezusa, co raczej po Jego zmartwychwstaniu. Podkreślano więc, że Jezus zmartwychwstał jako pierwszy i swoim powstaniem z martwych otworzył tę drogę zmarłym świętym.

Współcześni interpretatorzy odwołują się często do symboliki tekstu, twierdząc, że wobrazowy sposób przedstawia on prawdę o tym, iż wraz z dokonaniem się Misterium Paschy Jezusa rozpoczęła się epoka eschatologiczna, którą Mateusz Apostoł streszcza krótkim, apokaliptycznym opisem.

Mi samemu trudno jest znaleźć zadowalającą mnie interpretację tekstu. Byłbym skłonny uznać dosłowne jego znaczenie

– powstanie świętych Starego Przymierza, by zaświadczyli o dokonaniu przez Jezusa zbawieniu. Lecz nie potrafię odpowiedzieć, co było potem: czy wskrzeszeni zostali na wzór Łazarza i teraz oczekują na ostateczne zmartwychwstanie w dniu paruzji, czy byli wniebowzięci... Nie wiem. Przyznaję, że również komentarze do Ewangelii św. Mateusza nieczęsto zajmują się tym tekstem.

– **Jeżeli zmartwychwstanie Jezusa rozważać także w perspektywie historycznej, to musi pojawić się pytanie o świadectwa i argumenty, które przemawiają za jego realnością. Przypomnijmy zatem, jakie są przesłanki historyczne, znaki i świadectwa, które pozwalają traktować zmartwychwstanie nie tylko jako prawdę wiary, ale również jako wydarzenie, które domaga się poważnego namysłu historycznego?**

– To bardzo ciekawe i ważne pytanie. Współczesny człowiek chciałby uzyskać dowód na zmartwychwstanie Jezusa na podobieństwo matematycznych wyliczeń czy też chemicznych lub fizycznych eksperymentów. Nie tędy droga. Zmartwychwstanie Jezusa jest prawdą wiary i jest faktem historycznym. To bardzo ważne – chrześcijaństwo nie opiera się na mitach czy symbolicznych opisach, lecz na realnych faktach z historii. To pociąga jednak za sobą pewne konsekwencje. Każda nauka ma swoje metody. W zgodności z tymi metodami badań należy dziedzinę danej nauki. Stąd też nie można matematycznymi wyliczeniami czy też eksperymentami z zakresu nauk biologicznych potwierdzić faktu zmartwychwstania Jezusa. Do tego zagadnienia należy podejść, stosując metody badania historycznego.

Okazuje się, że istnieje ogromna ilość dowodów historycznych na fakt powstania Jezusa z grobu. Zgodność różnorodnych (nie tylko chrześcijańskich!) dokumentów potwierdzających ten fakt, argumenty archeologiczne... Trudno byłoby mi tutaj przytaczać

je wszystkie, ale chciałbym odwołać się do jednego ciekawego opracowania owego problemu. Josh McDowell nie był chrześcijaninem. Chrześcijaństwo wydawało mu się absurdalną wiarą. Postanowił metodami naukowymi (historycznymi) przeanalizować problem zmartwychwstania Jezusa. Pragnął w rzeczowy sposób obalić fundament naszej wiary. Ale podszedł do postawionego przed sobą zadania w uczciwy sposób. Badał świadectwa, analizował dokumenty... W pewnym momencie przeraził się, bo zaczął dochodzić do wniosku, że zmartwychwstanie Jezusa jest z punktu widzenia nauki jednym z najlepiej udokumentowanych (a przez to możliwych do udowodnienia) faktów. Ale nie to go najbardziej przeraziło. Złakł się tego, że jeśli wykaże, że zmartwychwstanie jest faktem, będzie musiał konsekwentnie stać się chrześcijaninem. A tego nie chciał. Josh McDowell dowiódł faktu zmartwychwstania i przyjął chrześcijańską wiarę. Świadectwo swego intelektualnego, naukowego (pierwotnie przecież niereligijnego) wysiłku opisał i opublikował w książce. Książka ta wydana też została w języku polskim (Josh McDowell, „Sprawa zmartwychwstania – czy świadectwa historyczne potwierdzają zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa”, wyd. Vocatio, Warszawa 1996). Zainteresowanych odsyłam do tego źródła. Rzeczowo, detektywistycznie potraktowane argumenty, dowody...

Tak, istnieją naukowe dowody potwierdzające fakt zmartwychwstania Jezusa. Tylko fakt historyczny trzeba badać, dowodzić zgodnie z zasadami historii, a nie matematyki czy nauk biologicznych. Niekiedy łatwiej przyjąć nam matematyczne wyliczenie czy też chemiczny bądź fizyczny eksperyment. Te bowiem są powtarzalne i zawsze można się im przypatrzeć, niekiedy wywołać sztucznie. Fakty historyczne są jednostkowe i niepowtarzalne. Wymagają więc

dowodów natury historycznej. Tak też jest ze zmartwychwstaniem Chrystusa.

– **W tym kontekście warto zapytać także o słynny Całun Turyński. Czym on jest i czy może on być traktowany jako istotna przesłanka w dyskusji o zmartwychwstaniu Jezusa?**

– Niewątpliwie tak. Całun Turyński, relikwia Męki Pańskiej, może pomóc dowiedzieć zmartwychwstania Jezusa. Z punktu widzenia nauk historycznych nie będzie on jednak relikwią, a archeologicznym artefaktem. Ów archeologiczny artefakt należy poddać badaniom iszczerze od wielu lat to się robi. Powstała nawet syndonologia – nauka zajmująca się badaniem Całunu. Syndonolodzy poddają Całun Turyński analizom medycznym, chemicznym, fizycznym... Wnioski, do których dochodzą, wspierają argumenty nauk historycznych. Tak więc Całun Turyński jako „artefakt archeologiczny” jest wsparciem nauk historycznych i wraz z nimi potwierdza historyczność zmartwychwstania Jezusa.

– **Nasz wywiad ukáže się w Wielki Piątek, a więc będą jeszcze dwa dni przed wielkanocnym porankiem. Chciałabym zatem na koniec zapytać Ojca o rzecz bardzo istotną dla każdego wierzącego. Jak w czasie tych ostatnich dni konkretnie, praktycznie przygotować się duchowo do przeżycia zmartwychwstania, aby nie zatrzymać się jedynie na zewnętrznym wymiarze świąt? Jak owocnie przeżyć Niedzielę Zmartwychwstania, a potem oktawę Wielkanocy, która jest uroczystym przedłużeniem świętowania Zmartwychwstania Pańskiego?**

– Niewątpliwie potrzebna jest osobista modlitwa, medytacja nad Tajemnicą Paschalną. Chciałabym jednak zaproponować pewną szczególną praktykę – to moje osobiste, niedawne odkrycie. Choć przyznaję, niełatwo mi samemu zastosować je w życiu.

Przyjęła się tradycja podejmowania pewnych adwentowych czy wielkopostnych zobowiązań. Dotyczą one zazwyczaj umartwień,

pewnej ascezy. Ma to sens, gdy w ten sposób chcemy nie tyle zadać sobie cierpienie, co ćwiczyć siłę naszej woli. Kończy się tradycyjny czas pokuty i postu i powracamy do codzienności. Niekiedy chciałoby się ironicznie powiedzieć: „Postanowiłem przez Wielki Post nie palić papierosów, nie pić alkoholu... Było trudno, ale wytrzymałem. A teraz zmartwychwstał już mój Wyzwoliciel, a zatem ja mogę spokojnie powrócić do moich niewoli”. Może brzmi to komicznie, ale nie jest to dobry pomysł.

Pomyślałem sobie, że warto wprowadzić nieco inną praktykę wielkanocnych postanowień. Ale nie chodzi o jakieś wyrzeczenie. Zmartwychwstały Chrystus przyniósł nam radość. A zatem, upamiętniając i żyjąc radością Wielkiejnocy, uczmy się dostrzegać pragnienia innych, szczególnie bliskich nam osób. Postanówmy sobie, na chwałę Zmartwychwstałego, na przykład w każdym tygodniu wielkanocnym (w liturgii mamy siedem tygodni wielkanocnych) rozpoznać jakieś pragnienie bliskiej mi osoby (żony, męża, przyjaciela) i spełnić je, sprawiając jej przez to radość. Obym potrafił dostrzegać potrzeby innych, obym potrafił zadośćuczynić ich pragnieniom, stać się przyczyną ich radości! Może to być nawet coś, co mi samemu się podoba. Ważne jednak jest to, bym tę radość umiał przeżyć z drugą osobą. Siedem uczynków serdeczności na siedem wielkanocnych tygodni. Niech radość przeżywana z drugą osobą będzie wyrazem mej do niej miłości i obrazem radości paschalnej wysłużonej nam przez miłość Jezusa Chrystusa.

ZDZISŁAWA KOBYLŃSKA

TAK, ISTNIEJĄ
NAUKOWE DOWODY
POTWIERDZAJĄCE
FAKT ZMARTWYCH-
WSTANIA JEZUSA.
TYLKO FAKT
HISTORYCZNY
TRZEBA BADAĆ,
DOWODZIĆ ZGODNIE
Z ZASADAMI
HISTORII, A NIE
MATEMATYKI
CZY NAUK
BIOLOGICZNYCH.
NIEKIEDY ŁATWIEJ
PRZYJĄĆ NAM
MATEMATYCZNE
WYLICZENIE CZY
TEŻ CHEMICZNY
BĄDŹ FIZYCZNY
EKSPERYMENT.
TE BOWIEM SĄ
POWTARZALNE
I ZAWSZE
MOŻNA SIĘ IM
PRZYPATRYĆ,
NIEKIEDY WYWOŁAĆ
SZTUCZNIE. FAKTY
HISTORYCZNE SĄ
JEDNOSTKOWE
I NIEPOWTARZALNE.
WYMAGAJĄ WIĘC
DOWODÓW NATURY
HISTORYCZNEJ.
TAK TEŻ JEST ZE
ZMARTWYCH-
WSTANIEM
CHRYSZTUSA.

Z WIELKANOCĄ PO EUROPIE

Wielkanoc tuż-tuż. My mamy swoje, stare, polskie, piękne tradycje, które wplatają się w Wielki Post, ale potem także w każdy dzień Wielkiego Tygodnia — by swój szczęśliwy finał znaleźć w Poniedziałek Wielkanocny nierozzerwalnie związany ze śmigusem-dyngusem. A jak świętują inni?

Wielkanoc to jedno z najważniejszych świąt religijnych dla chrześcijan — dzień, w którym bez względu na regionalne tradycje wszyscy świętujemy zmartwychwstanie Chrystusa. W Europie istnieje wiele sposobów obchodzenia tego święta, takich jak uczestnictwo we mszy wielkanocnej, malowanie jajek czy obdarowywanie się czekoladowymi zajaczkami. Ale są i mniej znane tradycje wielkanocne. Gdzie jechać, by prawdziwie poczuć Wielkanoc?

Czechy

Po czesku Wielkanoc to Velikonoce. Dodatkowo tak jak bożonarodzeniowe jarmarki są typowe dla Niemiec, tak wielkanocne są dla Pragi. Każdego roku małe uliczki staromiejskiego rynku i Placu Waclawa na czas Wielkanocy ożywają. Oferują rękodzieło, w tym jajka, kukielki i ręcznie robione lalki. Można tam też spotkać ministrantów potrzęsających grzechotkami, które mają odpędzić Judasza, i malujących pisanki na ulicach. W Niedzielę Wielkanocną świętowanie przenosi się do pobliskich domów.

Oprócz malowania jajek inną wielkanocną tradycją z Czech jest wyrabianie bicza — wiklinowej różdżki ozdobionej kolorowymi wstążkami. W Poniedziałek Wielkanocny młodzi chłopcy zbierają gałęzie i wierzby, ozdabiają je wstążkami i chodzą z nimi od domu do domu, symbolicznie smagając kobiety i dziewczęta, co ma je odmłodzić i ożywić ich wiarę na cały rok. Wśród typowych potraw znajdują się baranek i królik, mazanec (słodki okrągły chleb), baranek (ciasto posypane cukrem pudrem) i judasz (warkocz lub ciasto zwinięte w charakterystyczny

Węgierskie jajka wielkanocne

warkocz, posmarowane miodem). W Poniedziałek Wielkanocny nie brakuje dań z jajek. W okresie Wielkanocy większość czeskich restauracji przygotowuje wielkanocne menu i oferuje różnorodne piwa.

Niemcy

Wielkanoc to u naszych zachodnich sąsiadów jedno z najważniejszych świąt, obfitujące w zwyczaje i tradycje. Dla turystów odwiedzających Niemcy w tych dniach to wyjątkowe przeżycie. Ulice, place, ogrody, balkony... — cały kraj jest na Wielkanoc szczególnie udekorowany. Główną tradycją jest wręczanie wielkanocnych koszyków: każde dziecko otrzymuje koszyk zawierający ręcznie malowane jajka, czekoladki i zabawki. Malowanie pisanek (Ostereier), wielkanocny spacer (Osterspaziergang), pieczenie słynnego i popularnego baranka wielkanocnego (Osterlamm) w formie mięsnej lub biszkoptowej to kolejne typowe niemieckie tradycje wielkanocne. W tym czasie można też odwiedzać pchle targi z typowymi produktami wielkanocnymi.

W wielu częściach kraju świętuje się je kolorowymi czekoladowymi jajkami,

a nawet trzytygodniową przerwą świąteczną dla dzieci w wieku szkolnym. Istnieje również wielowiekowa tradycja Osterbaum, czyli wielkanocnego drzewka. Często można zobaczyć gałęzie drzew i krzewów ozdobione wiszącymi jajkami i wstążkami. Wiele ceremonii wielkanocnych koncentruje się na posiłkach i przemijaniu zimy. Tradycyjnie rodzinne posiłki spożywane są w Wielki Czwartek, Wielki Piątek, a w Niedzielę Wielkanocną je się obfite,

święteczne śniadanie. Podobnie jak w wielu krajach Europy, Niemcy kończą Wielkanoc pałac duże ogniska, symbolizujące koniec zimy. I taka ciekawostka: Wielki Piątek (Karfreitag) i Wielki Poniedziałek (Ostermontag) to w Niemczech dni wolne od pracy.

Ukraina

Przygotowania do obchodów Wielkanocy na Ukrainie rozpoczynają się na kilka tygodni przed świętem, a Wielki Post jest ich częścią. Ukraińskie jajka to pisanki, kraszanki (jadalne, jednokolorowe, barwione jajka) oraz driapanki (wzór wydrapywany na skorupce jajka). Podczas wigilii paschalnej ksiądz święci również wielkanocne koszyki parafian, w których znajdują się pisanki, masło, ser, kielbasa, sól i kilka innych produktów. Po powrocie do domu, spożywając ten pokarm, ludzie przerywają post: rytuał nosi nazwę różowiny. Ludzie odwiedzają swoich krewnych i sąsiadów, składając sobie wielkanocne życzenia.

Semana Santa, Málaga

Wielka Brytania

W okresie Wielkanocy w Wielkiej Brytanii można delektować się zwyczajami, folklorem i tradycyjnym angielskim jedzeniem tak samo dobrze jak w każdym innym okresie roku, ponieważ wiele lokali pozostaje otwartych nawet w państwowe święta. Do głównych tradycji w Wielkiej Brytanii należy zabawa Egg Rolling — toczenie jaj, w której kilkoro dzieci zjeżdża ze wzgórz, tocząc ozdobione jajka. Inną popularną tradycją jest dekorowanie czekoladowych jajek. Wiele znanych marek czekolady organizuje imprezy, podczas których wyprodukowane przez siebie pisanki o różnych rozmiarach ukrywa w różnych miejscach miasta. Do innych tradycji należy również wypiek Hot Cross Buns, słodko-pikantnego ciasta w formie bułeczki, z rodzynkami i namalowanym krzyżem, podawanego na gorąco. Z drugiej strony,

w wielkanocnym czasie nie można przegapić licznych brytyjskich festiwali jedzenia i napojów oraz turniejów konnych.

Pamiętajmy, że Wielka Brytania to tak naprawdę cztery różne kraje. I tak w Anglii do wielkanocnych tradycji należy morris — angielski taniec ludowy oparty na rytmicznym kroku. Tancerze, ubrani na czarno i białą, mają na sobie słomkowe kapelusze i czerwone szarfy — prawdziwą atrakcją stanowią dzwonki zawiązane wokół ich kostek. Mówi się, że taniec, który wykonują, przegania zimę. Większość rytuałów bywa nieco dziwaczna i tancerze morrisa nie są tu wyjątkiem. Tradycyjnie taniec wykonywali wyłącznie mężczyźni, którzy nawiązywali kontakt z młodymi kobietami w tłumie, poklepując je nadmuchanym pęcherzem wieprzowym na patyku, co miało przynieść szczęście.

Rytualne biczowanie dziewcząt na Morawach (1910)

Węgry

Tu w Wielkanoc praktykuje się kilka ciekawych tradycji, w tym zajęcia na świeżym powietrzu. Malowanie pisanek jest jedną z tych najstarszych i do dziś pozostaje nieodłącznym elementem tego święta. Inną tradycją jest Locsolkodás, czyli pojenie kobiet: grupy chłopców z dzbanami, wiadrami, butelkami i wszelkimi naczyniami wypełnionymi wodą odwiedzają dziewczęta w ich domach, a kiedy te otwierają drzwi, są zniecka oblewane! Chłopcy nie oszczędzają też dziewcząt przypadkowo spotkanych na ulicy. W czasie polewania dodatkowo recytują wiersz. By chłopak przestał polewać, dziewczyna musi ofiarować mu pisanekę. Tradycyjne węgierskie potrawy wielkanocne to wędzona szynka, chrzan, sałatka ziemniaczana, jajka na twardo i wielkanocny chleb.

Francja

We Francji Wielkanoc to Paques — uważana jest za najważniejsze chrześcijańskie święto w roku. W Wielki Czwartek kościelne dzwony w całej Francji milkną — aż do ogłoszenia zmartwychwstania Chrystusa w Niedzielę Wielkanocną. To stara tradycja, która mówi, że dzwony lecą do Rzymu, by papież mógł je poświęcić. Powracając do swoich francuskich dzwonnicy, poświęcone i już głośnie dzwony, les cloches volantes, zbierają jajka, które zostawiają w ogrodach po drodze do domu. Jeśli chodzi o słynną francuską kuchnię, to tradycyjnie jajka są gotowane na twardo.

Co może ciekawe, we Francji nie ma wielkanocnego zajęcia. Francuzi mają własną tradycję zostawiania pisanek dla dzieci, które są w tym czasie bardzo popularnym prezentem. Dziś są to głównie czekoladowe jajka, ponieważ słodczyce również są francuską tradycją wielkanocną. Wraz z nimi pojawia się szeroka gama słodczych w postaci wielkanocnych zajączków, dzwoneczków i czekoladowych rybek. Po-

Scoppio del Carro. Katedra we Florencji w Niedzielę Wielkanocną

dobnie jak w wielu innych krajach, w poranek Niedzieli Wielkanocnej dzieci bawią się w poszukiwanie jajek. W okresie Wielkanocy cukiernicy prezentują w swoich witrynach sklepowych prawdziwe dzieła sztuki w kształcie jajek.

Hiszpania

Wielki Tydzień to jedno z najważniejszych i najokazalej obchodzonych świąt w Hiszpanii. Muzyka, kultura, tradycja, religia, teatr... — tak naprawdę Wielkanoc w Hiszpanii zaczyna się na kilka dni przed Niedzielą Wielkanocną i różni się w zależności od regionu. Różne bractwa demonstrują swoją wiarę poprzez procesje z obrazami Męki Pańskiej, za którymi podążają pokutnicy lub nazarejczycy. Procesjom towarzyszy orkiestra; przemierzają one ulice setek hiszpańskich miast. Sewilla i Andaluzja słyną z efektownych, bogato zdobionych procesji. A w procesji w Maladze prawie co roku udział bie-

rze urodzony w tym mieście Antonio Banderas. Procesje zaskakują też turystów charakterystycznymi strojami oraz elegancją wielu uczestników — kobiet ubranych na biało i mężczyzn w marynarkach.

Włochy

We Włoszech Wielkanoc nazywa się La Pasqua. Podobnie jak w Hiszpanii,

procesje są bardzo charakterystyczną tradycją w niektórych miastach Włoch. Wyróżnia się szczególnie ta, która odbywa się w Rzymie, wraz z mszą papieską w Watykanie, w Bazylice Świętego Piotra. Fajerwerki i pokazy pirotechniczne to kolejna popularna tradycja, na przykład w Wenecji, na Piazza San Marco. Jajko, podobnie jak w innych częściach Europy, jest głównym bohaterem tego święta. Ponieważ symbolizuje początek życia, używa się go w wielu grach i do przygotowywania popularnych potraw wielkanocnych.

W tętniącej życiem Florencji w Wielkanoc chyba największy, o wysokości 9 metrów, starodawny, 500-letni wóz ciągnie zaprzęgiem wołów — zmierza on aż do Piazza del Duomo, czyli pod katedrę. Wóz, którego przejazdowi asystuje 150 żołnierzy i muzyków w tradycyjnych strojach z XV wieku, jest wypełniony po brzegi fajerwerkami. Po procesji tłumy odśpiewują „Gloria in Excelsis Deo”. Arcybiskup zapala lont, który rozpoczyna 20-minutowy pokaz fajerwerków. Wedle tradycji ma zagwarantować to obfite plony i pomyślny rok gospodarczy.

Grecja

W Grecji Wielkanoc nazywana jest Páscha. Ze względu na kalendarz prawosławny Grecja obchodzi Wielkanoc najczęściej w innym terminie niż resz-

ta Europy. Jedną z najbardziej rozpoznawalnych greckich tradycji wielkanocnych jest Tsougrisma: grecka gra wielkanocna z czerwonym jajkiem. Podczas niej każdy gracz trzyma ugotowane na twardo czerwone jajko. Pierwszy uderza końcem swojego jajka w jajko przeciwnika. Osoba z nieuszkodzonym jajkiem używa tego samego końca jajka, by rozbić drugi koniec jajka przeciwnika. Podczas gry jedna osoba mówi: „Christos Anesti” („Chrystus zmartwychwstał!”). Drugi gracz odpowiada: „Alithos Anesti” („Rzeczywiście zmartwychwstał!”). Ma to symbolizować powstanie Chrystusa z grobu. Po zakończeniu gry jajka są obierane, krojone i podawane do jednej z miliona potraw na stole. Przy czym tak jak kolorowe jajka są częścią większości europejskich tradycji, tak w Grecji napotkamy tylko czerwone jajka. Ich kolor symbolizuje krew Chrystusa i Jego zwycięstwo nad śmiercią.

Idobra rada: w Niedzielę Wielkanocną około godziny 11 lepiej nie wychodzić na ulice Korfu. Tego dnia ludzie gromadzą się przy oknach, by wyrzucać na ulice wszelkiego rodzaju ceramikę. Ten hałaśliwy zwyczaj najwyraźniej wywodzi się z weneckiej tradycji, kiedy w Nowy Rok wyrzucano stare rzeczy przez okno, licząc na otrzymanie w ich miejscu nowych.

Szwecja

W Szwecji na dzień Wielkanocy mówi się Påskdagen. Podobnie jak w innych europejskich krajach, Szwecja obchodzi Wielkanoc z radością i entuzjazmem. Uroczystości są tu znacznie mniej religijne, a nacisk kładzie się na nadejście wiosny i kultuwanie rodzinnych tradycji. Obchody rozpoczynają się trzema dniami zabaw i ceremonii. Dzieci przebierają się za wielkanocne wiedźmy i wymieniają się ręcznie robionymi przedmiotami w zamian za słodycze. Rodziny gromadzą się wokół ognisk. Zbierają też gałązki brzozy, by ozdobić je kolorowymi piórami.

Norwegia

Oprócz wypadów w góry, narciarstwa biegowego i malowania jajek współczesną norweską tradycją w okresie Wielkanocy jest czytanie lub oglądanie kryminałów. Wszystkie główne kanały telewizyjne emitują kryminały i powieści detektywistyczne (np. „Poirot” Agathy Christie), czasopisma drukują historie, w których czytelnicy mogą spróbować rozwikłać kryminalną zagadkę, a nowe powieści detektywistyczne ukazują się przed Wielkanocą. Nawet kartony na mleko są zmieniane na kilka tygodni i w każdą Wielkanoc drukowany jest na nich nowy, krótki kryminał. Sklepy i firmy zamykane są na pięć dni w okresie Wielkanocy z wyjątkiem sklepów spożywczych, które ponownie otwierają się na jeden dzień, w sobotę poprzedzającą Niedzielę Wielkanocną. No można i tak...

Gdziekolwiek byście, Kochani Czytelnicy, w najbliższą Wielkanoc nie trafili, wszystkim Wam życzę Wesołych Świąt! Chrystus zmartwychwstał! Prawdziwie zmartwychwstał!

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA

Korzystałam z materiałów na stronach meinger-hotels.com i premiumincomig.com oraz z Encyclopædia Britannica.

Rzeźby pisanek przed katedrą w Zagrzebiu, Chorwacja

WSPOMINAMY PROFESOR MARIĘ ŚWIANIEWICZ-NAGIEĆ

STRAŻNICZKA Z PLECACZKIEM

Drobna starsza pani. Zawsze z nieodłącznym plecaczkiem. Tak chodziła ulicami Olsztyna. Wielu mijają ją bezwiednie. Niewielu wiedziało, kogo mijają. Odeszła w Niedzielę Palmową, została pochowana w Wielką Środę. Tuż obok Pomnika Katyńskiego. Obok swojego niezłomnego męża.

Niewielu, mijając ją na ulicach Olsztyna, wiedziało, że idzie obok nich córka ocalałego z Katynia. Żona wileńskiego partyzanta. Profesor, opozycjonistka. Kobieta, która przez całe życie nosła w swoim plecaczku ciężar pamięci. Ciężar historii, cierpienia tych, którzy kochali Wilno, z którego zostali wygnani. Ciężar cierpienia rodzin tych, którzy byli ścigani jak zwierzęta za miłość do Polski. Katowiani, rozstrzeliwani, wyrzucani z pracy. Tych, którzy całe życie byli na tzw. strzelnicy. Jako cel dla wszelkiego rodzaju podpowiadaczy komunistycznej władzy.

Jak ją pamiętają ci, którzy zegnali ją w środę, 1 kwietnia, na cmentarzu komunalnym przy ulicy Poprzecznej w Olsztynie?

Plecaczek

Władysław Kałudziński pamięta ją właśnie tak. Szczupłą, niedużą i zawsze z plecaczkiem na plecach. Na spotkaniach katyńskich siadała trochę z boku. Nie narzucała się. Nie robiła wokół siebie zamieszania.

— Zawsze się wzbraniała od pomocy — wspomina. — A przecież życie jej nie pieściło.

Barbara Gawlicka, prezes stowarzyszenia Rodzina Katyńska w Olsztynie, też widzi ją w ruchu. Na ulicach miasta. Zamyśloną. Idącą swoim krokiem.

— Często spotykałam panią Marię na ulicach Olsztyna. Zawsze z tym nieodłącznym plecaczkiem. Taka zamyśloną. Ale kiedy stawałam przed nią, zatrzymywała się, poznawała i rozmawialiśmy — mówi.

To jest może pierwszy obraz do zapamiętania. Nie urzędowy życiorys, tyl-

ko starsza pani z plecaczkiem, którą Olsztyn znał tak, jak się zna babcię kolegi starszego brata, a może także z uroczystości rocznicowych czy z kościoła.

Wilno

Piotr Bojarski ze środowiska wilniuków mówi o niej z wyraźnym wzruszeniem. Poznał ją kilkanaście lat temu, gdy przygotowywał wystawę o wileńsko-olsztyńskich losach. Potem bywał u niej w mieszkaniu pełnym książek, naukowych i historycznych. O Wilnie, o ojcu, o Katyniu.

I właśnie tam zobaczył, że Maria Świaniewicz-Nagieć nie żyje wyłącznie tragedią Katynia. Niosła ją, ale nie chciała być do niej sprowadzona.

— Kiedyś zapytała mnie, z czym jeszcze kojarzy mi się jej ojciec, poza Katyniem — opowiada Bojarski.

— Odpowiedziałem, że przecież profesor Stanisław Świaniewicz był też wybitnym przedstawicielem wileńskich krajowców, człowiekiem tradycji Wielkiego Księstwa Litewskiego. I pamiętam, że pani profesor od razu się uśmiechnęła i złapała mnie za rękę. To było jej bardzo bliskie.

Kochała Wilno. Nie jako pocztówkę. Jako świat. Jako dom, język, pamięć, ludzi, których znała jeszcze z rodzinnych opowieści i z własnego dzieciństwa. Bojarski wspomina, z jaką lekkością mówiła o wielkich nazwiskach dawnego Wilna: o Mackiewiczach, o ludziach „Słowa”, o przedwojennej inteligencji. Dla niego byli to bohaterowie książek, dla niej postacie

z realnego świata, w którym żył jej ojciec.

Jeszcze po dziewięćdziesiątce miała świetną pamięć i niezwykłą bystrość. Kiedy Piotr Bojarski wrócił do niej po latach, by nagrać kolejną rozmowę do filmu „Klucz wileński”, uśmiechnęła się i powiedziała, że przecież już mu tę historię opowiadała. Pamiętała. Szczegół. Człowieka. Rozmowę.

I potrafiła opowiadać tak, że młodzi słuchali bez ruchu. Podczas jednej z uroczystości 17 września mówiła o wejściu Sowietów do Wilna z perspektywy 11-letniej dziewczynki. Nie z podręcznika. Z pamięci.

Katyni

Była córką Stanisława Świaniewicza — jednego z najważniejszych świadków prawdy o Katyniu. Człowieka wyłączono z transportu śmierci z Kozielska, autora „W cieniu Katynia”. Ten cień towarzyszył także jej.

Barbara Gawlicka jest prezesem stowarzyszenia Rodzina Katyńska w Ol-

sztynie. Obie znały się od lat. Pytana o panią Marię ma jedno skojarzenie: Maria Świaniewicz-Nagieć była strażniczką pamięci.

— Kiedy jeszcze była aktywna, brała udział w naszych uroczystościach i spotkaniach. Najbardziej pamiętam ją z wyjazdów do Muzeum Katyńskiego w Warszawie. Zawsze przygotowywała prelekcje. W autobusie jechała z nami młodzi, członkowie różnych stowarzyszeń, a pani Maria opowiadała — wspomina.

Raz mówiła o życiu religijnym w Kozielsku. Innym razem wracała do wspomnień ojca. Do tego, co zostało zapisane w pamięci rodziny i narodu.

— Ta historia była w niej cały czas żywa. I była jej bardzo bliska — podkreśla Gawlicka.

I może właśnie dlatego tak mocno wybrzmiewa scena z pogrzebu. Maria Świaniewicz-Nagieć została pochowana obok męża na cmentarzu komunalnym przy ulicy Poprzecz-

nej, tuż przy Pomniku Katyńskim. Dla Barbary Gawlickiej to nie był przypadek.

— Pomyślałam wtedy, że skoro brała udział w tylu uroczystościach, to dalej będzie nam towarzyszyć. Dalej będzie tą strażniczką pamięci zbrodni katyńskiej — mówi.

Kortowo

Ale byłoby nieuczciwie zamknąć ją tylko w kręgu pamięci o męczeństwie i bohaterstwie innych. Maria Świaniewicz-Nagieć miała własne życie, własny dorobek i własną odwagę.

Była profesorem, naukowcem związanym z olsztyńską uczelnią. I była też aktywna w opozycji. O tej części jej życia mówi Wojciech Ciesielski, współtwórca „Solidarności” w Kortowie.

— W październiku 1980 roku pojechałem tam zakładać „Solidarność”. I pierwszy raz się wtedy spotkaliśmy — opowiada. — Mówiono o niej szepcąc: „To jest córka Świaniewicza”. To była tajemnica.

A jednak nie schowała się. Nie próbowała żyć cicho tylko dla świętego spokoju.

— Była zaangażowana w „Solidarność” i mało kto dziś o tym wie. Jako dziekan wspierała, jak tylko mogła. Miała ściśle związki z działalnością opozycyjną. Kolportowała niezależne pisma. Bezpieka cały czas się nią interesowała. Całe życie była na tzw. strzelnicy — mówi Ciesielski.

To kolejny ważny rys. Ta sama drobna kobieta, którą po latach pamięta się z plecaczkiem, wcześniej współtworzyła środowisko oporu. Nie krzykiem. Nie pozą. Obecnością, odwagą, wiernością.

Pożegnanie

Jej pogrzeb też był opowieścią o niej. Msza została odprawiona w rycie lacińskim w niewielkim kościele na Dajtkach. Trwała długo, w skupieniu. Władysław Kałudziński zapamiętał tłum ludzi, małą świątynię pełną po brzegi i kwiaty, których nie było już gdzie wносить.

Potem był cmentarz. Przemówienia. Studenci. Ludzie „Solidarności”. Bliscy. Syn. Ci, którzy pamiętali ją z uczelni, z miasta, z patriotycznych spotkań, z katyńskich uroczystości.

I może właśnie tak należało ją pożegnać. Bez hałasu, bez państwowej asysty, o którą nigdy nie zabiegała. Z wdzięcznością tych, którym w swoim plecaczku zwróciła pamięć i godność.

Odeszła nie tylko profesor Maria Świaniewicz-Nagieć. Odeszła jedna z tych osób, które łączyły w sobie Wilno, Katyni, AK, opozycję i Olsztyn. Wielka Postać, przez wielkie P.

JAN BERDYCKI

3-9 kwietnia 2026

dodatek

TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV
Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 - Skład komputerowy: Magraf sp.j.

NR 14

Poniedziałek

14:45 Billy Elliot
 Komediobudowa, Wielka Brytania, 2000

TVP KULTURA
Tytułowy bohater to pochodzący z ubogiej rodziny górnicyzki skromny i nieśmiały jedenastoletni Billy. Jest rozmiłowany w tańcu i muzyce, słucha płyt starszego brata, próbuje grać na pianinie. Jednak, jak na chłopaka przystało, zamiast uczęszczać na lekcje muzyki, Billy trenuje boks, choć w tej dziedzinie nie odnosi żadnych sukcesów. Kiedy pewnego dnia chłopak idzie na swoje zajęcia, w tej samej hali, gdzie znajduje się ring, odbywają zajęcia z baletu prowadzone przez ekscentryczną panią Wilkinson.

INNE DATY EMISJI: WTOREK, 10:05

Piątek

23:05 Leon zawodowiec
 Sensacyjny, Francja, USA, 1994

POLSAT
Leon (Jean Reno) jest najlepszym płatnym zabójcą w Nowym Jorku. Kieruje się swoistym kodeksem honorowym. Wydaje się nieomylny i niezniszczalny, bo nie łączy go żadne ludzkie więzi z drugą osobą. Żyje samotnie i pozostaje całkowicie wyobcowany. Jednak pewnego dnia łamie swoje reguły i otwiera drzwi Matyldzie (Natalie Portman), dziewczynce, której skorumpowani policjanci pod wodzą szalonego Stansfielda (Gary Oldman) zabili całą rodzinę. Ci dwoje, tak różni, są skazani na siebie. Rodzi się więź, która powoduje, że Leon staje się innym człowiekiem.

Sobota

22:55 Wróg publiczny
 Sensacyjny, thriller, USA, 1998

POLSAT
Młody, dobrze zapowiadający się prawnik Robert Clayton Dean (Will Smith) przypadkowo wchodzi w posiadanie kasyety video, na której zarejestrowane zostało zabójstwo kongresmana Stanów Zjednoczonych (Jason Robards), który sprzeciwiał się wprowadzeniu nowego prawa, umożliwiającego nieskrepowaną inwigilację obywateli. Z nagrania wynika, że w zbrodni brał udział urzędnik Agencji Bezpieczeństwa Narodowego. Z dnia na dzień życie Deana zmienia się diametralnie - nieoczekiwanie traci pracę, jego karty kredytowe przestają mieć pokrycie, żona (Regina King) każe mu opuścić dom, ścigają go agenci NSA...

Niedziela

14:20 Pół żartem, pół serio
 Komedia, USA, 1999

TVP KULTURA
Komedia zaliczana przez krytyków do filmów wszech czasów, a niektóre sceny dawno przeszły do legendy. Bohaterami są dwaj młodzi muzycy, Jerry i Joe. W dniu św. Walentego w jednym z chicagowskich garaży są przypadkowymi świadkami krwawych porachunków. Aby ocalić życie muszą uciekać przed rozwścieczonymi gangsterami, którzy zamierzają ich zlikwidować. Niefortunni muzycy angażują się do żeńskiej orkiestry i w damskich fatalazkach udają się im wymknąć z obławy.
INNE DATY EMISJI: PONIEDZIAŁEK, 10:10

Wtorek

20:00 Cztery pory roku
 Teatr Telewizji, 1998

TVP KULTURA
Głównym bohaterem „Czterech pór roku” jest emerytowany nauczyciel języka angielskiego i muzykalniania, postrach kilku pokoleń uczniów miejscowego liceum. Dzięki ogłoszeniu w gazecie znajdującej gospodynię do prowadzenia domu. Chory, bez przerwy narzeka, wygłasza apodyktyczne sądy o miejscowej społeczności, o świecie muzyki, na której się zna i którą mimo aparatu słuchowego chętnie słucha. Kathleen bacznie go obserwuje i odkrywa jego tajemnicę. Czy ten fakt oddali dwoje samotnych ludzi? Jakie są motywy postępowania Kathleen?

Środa

23:05 Katyń
 Dramat wojenny, Polska, 2007

TVP 1
17 września 1939 roku. Trwa exodus ludności cywilnej na wschód w nadziei na ocalenie przed hitlerowską nawałą. Na moście zdumieni uciekinierzy spotykają innych, uciekających w przeciwną stronę przed wracającą właśnie do Polski Armią Czerwoną. W zajmowanych wsiach i miastach bolszewicy ogłaszają, że przychodzą jako wyzwolicieli mas pracujących od ucisku burżuazji. Reprezentantem tej ostatniej jest według nich także Wojsko Polskie, więc żołnierze masowo bronią się do niewoli. Taki los spotyka m.in. Andrzeja, rotmistrza 8. Pułku Ułanów z Krakowa.

Czwartek

22:55 Projektantka
 Dramat, komedia, Australia, 2015.

POLSAT
W 1926 roku w miasteczku Dungenat uczennica Myrtle Dunnage zostaje oskarżona o śmierć kolegi z klasy, Stewarta Pettymana i wygnana z miasta przez sierżanta policji Horatio Farrata (Hugo Weaving). Dwadzieścia pięć lat później Tilly (Kate Winslet) powraca do miasta. Po latach zdobywania doświadczenia w najlepszych paryskich domach mody wzbudza sensację swoimi kreacjami. Młoda kobieta pragnie pogodzić się ze swoją schorowaną, ekscentryczną matką (Judy Davis) i wyjaśnić sprawę, przez którą przylgnęło do niej miano morderczyni. Przy okazji, uzbrojona w maszynę do szycia, wytacza prywatną wojnę złym gustom...

PIĄTEK • 3 kwietnia

TVP 1

06:20 Akacja 38 - serial, 2018
07:00 Triduum w sercu Libanu.
 Gierpienie - magazyn
 07:30 Agape Blisko Ciebie - magazyn
08:00 Serwis Info; Pogoda Info
08:20 Zaraz wracam - serial, Polska, 2026
08:45 Ranczo - serial kom., 2016
 09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:40 Ojciec Mateusz - serial krym.
11:30 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes, 2026
 12:40 Program rolny
12:55 Natura w Jedynce - Sęp kasztanowaty - dokument, Hiszp., 2024
14:00 Złoty chłopak - serial obycz., 2022
15:00 Serwis Info

TVP 2

04:30 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
05:30 M jak miłość - serial, Polska, 2023
 06:20 Anna Dymna - **spotkajmy się** - rozmowa
06:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2026
07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny
11:40 Operacja zdrowie - magazyn medyczny
12:10 Kolekcja - Zofia Artymowska - felieton
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024
14:05 Va Banque - teleturniej
 14:35 Na sygnale - fabularyzowany
 15:05 La Promesa - serial obycz., 2024

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - Zapraszamy do bistrot „Pomyłone Gary”, które leży około 7 km od ścisłego centrum Poznania, a potem do pizzerii „Familia per amici” w Łodzi.
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
 13:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:45 Młode gliny - program kryminalny
16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
 17:55 Detektywi - program kryminalny
 19:00 Fakty
 19:30 Sport
 19:40 Pogoda

POLSAT

06:00 Nowy dzień
08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy
11:30 Gliniarze - Przedstawiciel handlowy zostaje znaleziony martwy na opustoszałym parkingu, z raną postrzałową. W domu denata detektywi odkrywają zwłoki kobiety...
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokmalny
 15:50 Wydarzenia - program informacyjny
 16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokmalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
 18:50 Wydarzenia - program informacyjny

TVP Kultura

06:50 Tamte lata, tamte dni - Grzegorz Turnau - mag.
07:30 Podróż z historią - Historia wśród fal - dok., Polska, 2016
08:05 WTEM - felieton
08:25 Wydarzenia aktualne
09:00 Chłopi - Zrękowiny - serial, Polska, 1972
10:05 Wsteczny bieg - film TVP, 1978
11:25 Scena muzyczna - Adam Strug i Monodia Polska - Twarde łóżko - koncert, 2022
12:25 Portrety - Giotto. Historia Zbawienia - dok., Polska, 2020
13:30 Kulturalni - magazyn
14:25 Retro kino - Konnica - western, USA, 1959
16:25 Oratorium Pasyjne. Gorzkie Żale - koncert, 2026
17:15 Chłopi - Wesele - serial, Polska, 1972

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Grupa mężczyzn przenosi grę wideo do prawdziwego świata - strzelają do siebie tak długo, aż przy życiu zostanie tylko jeden z nich.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Gerkhan ściga swojego policyjnego partnera, po czym oddaje w jego kierunku kilka strzałów. Wszyscy są załamani tym co zrobili. Okazuje się, że...
10:00 Triumf miłości - serial obyczajowy
12:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy
13:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
14:00 Przepis na zbrodnię - serial kryminalny
15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
16:00 Ranczo - serial komediowy
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument

TVN 7

05:25 Ten moment - program o ludziach i chwilach, które na zawsze odmieniły ich los.
05:55 Szkoła - Maturzysta Grzesiek Chojnowski przez swoje złe stopnie może zostać niedopuszczony do matury. Dowiaduje się, że mama chce go zatrudnić w swojej firmie...
 08:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:55 W-11 Wydział Śledczy - Komisarze Joanna Czechowska i Sebastian Wątroba prowadzą śledztwo w sprawie gwałtu i zabójstwa byłej wychowanki domu poprawczego.
 14:00 Detektywi - program kryminalny
15:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradokmalny 08:55 Policjanci i Policjanci - serial paradokmalny 10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Dlaczego ja? - serial paradokmalny 12:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej - reality show 18:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 A na deser... - program kulinarny 20:05 Wodny świat - sens., USA, 1995
 22:55 Obłędny rycearz - kom., USA, 2001 01:40 STOP Drogowka - serial policyjny 02:40 Interwencja - magazyn reporterów 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Lubie disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

15:15 Reportery - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Telexpress
17:25 Oratorium Pasyjne. Gorzkie Żale - koncert
 17:55 Klan - telenowela, Polska
18:20 Zaraz wracam - serial
18:55 Akacja 38 - serial, 2018
19:30 Program inform. 19.30
 19:55 Pytanie dnia - rozmowa
 20:15 Pogoda
20:30 Czyn co widzisz - reportaż
21:00 Uroczysta Droga Krzyżowa z rzymskiego Koloseum, 2026
 22:50 Pąsja - dram., USA, 2004
01:05 Wielki Tydzień - magazyn
02:45 Duże zwierzę - obycz., Polska, 2000

15:50 Przepis dnia
16:00 Koło fortuny - teleturniej
 16:35 Familiada - teleturniej
17:05 Wielki Piątek
 18:00 Przepis dnia
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2026
 19:55 Przepis dnia
20:05 Barwy szczęścia - serial obycz., 2026
20:45 Wichry namietności - melodramat, USA, 1994
23:05 Dobry człowiek - fab., USA, 2023
 01:20 Kopalnie króla Salomona - przygod., USA, 1985
03:05 Przepis na miłość - kom., Belgia, Franc., 2010

19:50 Uwaga! - program interwencyjny
20:00 Nic na siłę - kom., Polska, 2024. Szełowa kuchnia Oliwii, zwabiona na wieś, aby ratować gospodarstwo babci, zakochuje się w przystojnym rolniku, który skrywa pewien sekret...
22:30 Top Gun - przygod., USA, 1986
00:40 Kuba Wojewódzki - talk-show
02:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
 02:50 Uwaga! - program interwencyjny
 03:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA
 04:45 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy
05:10 Nauka jazdy - reality show

19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
 19:30 Sport
 19:45 Pogoda
 19:55 Farma - reality show
21:00 Must Be The Music - program muzyczny
23:05 Leon zawodowiec - sens., Franc., USA, 1994
01:25 Alfa - sens., USA, Kan., 2018. Podczas pierwszego polowania młody wojownik Keda zostaje ciężko ranny i fatalnym zbiegiem okoliczności pozostawiony przez swoje plemię na pastwę losu.
 03:35 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:55 Disco Gramy - program muzyczny
05:40 Telezakupy TV Okazje

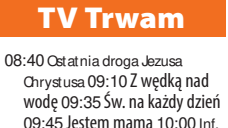
18:20 Kolekcja - Andrzej Wróblewski - felieton
 18:45 Niezapomniana Jacqueline du Pre - dok., Wlk. Bryt., 2017
20:05 Wieczór kinomana - Lunana. Szkoła na końcu świata - obycz., Bhutan, Hongkong, 2019
22:05 Tygodnik Kulturalny
23:00 Przypadki Sherlocka Holmesa - Złamany człowiek - serial, Wlk. Bryt., 1984
00:15 Czwartkowy klub filmowy - Wszystkie na sprzedaż - dram., Polska, 1968
02:05 Noc krótkich filmów - Ostatnie śniegi
02:50 Kino nocne - Podróż Fanny - dram., Franc., 2016

20:00 Osaczeni - akcja, USA, 1999. Zostaje ukradziony obraz Fiembrandta. Z tego powodu ubezpieczyciel może stracić nawet 24 miliony dolarów. Sprawą zajmuje się pani detektyw Gin (Catherine Zeta-Jones). Próbuje ona wciągnąć podejrzanego Maca (Sean Connery) w zasadzkę...
22:15 John Rambo - akcja, USA, Niemcy, Tajlandia, 2008
00:00 Brudna sprawiedliwość - akcja, USA, 2022
02:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
02:55 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
03:15 Menu na miarę - program kulinarny
05:00 Dyzur - serial medyczny

17:00 Zapisane w gwiazdach
18:00 Opowieści małżeńskie - program obycz.
 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 List w butelce - obycz., USA, 1999. Pewnego dnia, Theresa wybrała się z synem na spacer brzegiem morza i wtedy znalazła na plaży butelkę z zakorkowanym w niej listem.
 22:45 Królowa przetrwania - reality show
00:15 Dzika furia - przygod., USA, 2018
 02:25 Hotel Paradise - reality show
03:10 SOS Ekipy w akcji - program policyjny
 04:00 Usterka
04:35 Dorota was urządzi

08:40 Ostatnia droga Jezusa Chrystusa 09:10 Z wędką nad wodę 09:35 Św. na każdy dzień 09:45 Jestem mamą 10:00 Inf. dnia 10:15 Historia krzyża św. Jana Pawła II 11:05 Drzwi do Iasu 11:25 Głos Polski 11:35 Via Dolorosa 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Głos serca 13:05 Misterium pasyjne „...i widzę niebo otwarte...” 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa do Bożego Miłosierdzia 15:20 Mocni w Wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Natura Obiektywnie 16:40 Zniewołenie 17:00 Liturgia Męki Pańskiej 19:15 Brat Franciszek 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Człysta 21:15 Nabozhenstwo Drogi Krzyżowej 22:30 Przegład Tyg. „Niedziela” 22:35 Bogu i ludziom - ks. Stanisław Sudół 23:25 Regał

SOBOTA • 4 kwietnia

TVP 1
04:25 Fatima - fab., Port., 2020
06:20 Balans bieli - magazyn
07:00 Tridium w sercu Libanu. Wschód światła - magazyn
07:40 Rok w ogrodzie; Rok w ogrodzie Extra - magazyn
08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych
08:55 Taniec żurawi - dokument, Niemcy, 2024
10:00 Paweł, apostoł Chrystusa - dram., USA, 2018
12:00 Siedmiu wspaniałych - western, USA, 1960
14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
15:00 Sanatorium miłości - reality show
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
16:50 Zapowiedź Teleexpressu
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda

TVP 2
04:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczaj., 2026
06:30 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, Polska, 2026
07:30 Pytanie na śniadanie
11:15 Wielkanoc polska - felieton
11:25 Super Gary. Gotuj z Boską! - program rozrywkowy
12:10 Mój przyjaciel Hachiko - obycz., USA, Wlk. Bryt., 2009
13:45 Wielkanoc polska - felieton
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole 2026 - widowisko muzyczne
16:20 Na dobre i na złe - Rytm życia - serial, Polska, 2026

17:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny
18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia - rozmowa
20:00 Orędzie abp. Adriana Galbasa SAC na Wielkanoc
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:25 Casino Royale - sens., USA, 2006
23:00 Parker - sensacyjny, USA, 2013
01:00 Wojna zastępcza - „Kopalnia” - serial, Polska, 2026
01:55 Elsa i Fred - komedia, USA, 2014
03:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

17:20 Panna młoda - serial obyczaj., Turcja, 2024
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Słowo na niedzielę - rozmowa
19:00 Informacja kulturalne - magazyn
19:25 Rodzinka.pl - serial kom.
20:30 Prywatka u Wojtka, czyli benefis Wojciecha Gąssowskiego - widowisko
22:40 Gabi Drzewiecka zaprasza - magazyn muzyczny
23:35 Dzień dobry, Kocham cię - kom. romant., Polska, 2014
01:15 Allan Quatermain i Zaginiona Miasto Złota - przygod., USA, 1987
03:00 Dobry człowiek - fab., USA, 2023

TVN

05:40 Uwaga! - program interw. obyczajowy
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:35 Na Wspólnej Omnibus - serial obyczaj., Polska
13:30 Madagaskar III - kom., USA, 2012
15:35 Vabank - kom., Polska, 1981. Henryk Kwinto, doświadczony kasjarsz, mści się na właścicieli banku - Kramerze - który przed laty podpuścił go na skok, a następnie zawiadomił policję.
17:55 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda

19:45 Mam talent! - program rozrywkowy
21:45 Barbie - kom., USA, Wlk. Bryt., 2023. Nieodłącznym elementem codzienności każdej Barbie jest radość i tocząca się dookoła niej egzystencja w cukierkowym świecie pozabawionym zmartwień. Wszystko zmienia się, gdy Barbie doświadcza pierwszych sennych koszmarów.
00:00 To - horror, USA, Kan., 2017
02:40 Szpital św. Anny - serial obyczaj., Polska
03:30 Uwaga! - program interw.
03:45 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA
04:30 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy
05:05 Nauka jazdy - reality show

POLSAT

06:00 Nowy dzień
08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy
11:35 Ewa gotuje - program kulinarny
12:05 Rolniczki - serial dok.
13:10 Dobra wrocławka - kom., USA, 2010. Prostactki hokeista Derek Thompson naraża się zębów wroźce Lily...
15:30 Ninja vs Ninja - program rozrywkowy
17:30 Awantura o kasę - teleturniej
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gułajki
19:30 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Kabaret Neo-Nówka - Tradycje Polskie! - program rozrywkowy, Polska, 2024

22:55 Wróg publiczny - sens., USA, 1998. Historia człowieka, który znajduje się w niewłaściwym miejscu o niewłaściwym czasie. Wplątany w próbę zastraszania morderstwa, usiłuje oprócz życia uratować jeszcze swoje małżeństwo. ●
01:35 Egzorcysta Papieża - sens., USA, Hiszp., Wlk. Bryt., 2023. Oparty na prawdziwych wydarzeniach, film grozy opowiada o legendarnym, włoskim księdzu Gabrieli Amorth (Russell Crowe), który przeprowadzał egzorcyzmy dla Watykanu.
04:00 Świat według Kiepskich
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:05 Życie za życie. Maksymilian Kolbe - dram., Polska, Niemcy, 1990
07:50 Informacja kulturalne - magazyn
08:20 Ecce Homo. Pieśni Pasyjne. Maria Pomianowska Ensemble - koncert, 2019
09:05 Kolekcja - Andrzej Wróblewski - felieton
09:25 Dokument tygodnia - Jerolimima - budowniczo wie świętego miasta - dok., Franc., 2023
10:30 Z biegiem lat, z biegiem dni - serial, Polska, 1980
11:50 Skarb Jagiellonów
12:55 Requiem W.A. Mozarta - koncert, 2021
14:05 Abakanowicz w Paryżu - reportaż
14:40 Fanny: też Mendelssohn - dok., Wlk. Bryt., 2023

16:30 Tamte lata, tamte dni - Krystyna Zachwatowicz - magazyn
17:10 Retro kino - Konnica - western, USA, 1959
19:20 Dzień z życia artysty - Vadim Brodski - magazyn
20:00 Jasnieszka od gwiazd - Jamn, Wlk. Bryt., Franc., Australia, 2009
22:10 Polskie znaki - Rzeczy ostatnie - koncert, 2025
23:20 Wieczór kinomana - Lunana. Szkoła na końcu świata - obycz., Bhutan, Hongkong, 2019
01:30 Dobry tytuł - magazyn literacki
02:05 Kino nocne - Zaklinacz deszczu - obycz., USA, 1997
04:25 Requiem W.A. Mozarta - koncert, 2021

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny - Ben i Semir przyjeżdżają na lotnisko, aby odebrać Brazylijkę Marię Fuentes - opiekunkę dla córek Gerkhana. Komisarze nie zauważają, że dziewczyna jest obserwowana.
09:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.
09:25 Wojciech Cejrowski. Boso - Etiopia Lombard. Życie pod zastaw - dystygowana, o niaganym manierach Konstancja Krzypęgowska prowadzi szkołę dobrego wychowania. Jedną z jej „uczennic” jest 23-letnia Pamela, która rok wcześniej...
20:00 Koliber - akcja, USA, Wlk. Bryt., 2013
22:00 Pszczelarz - akcja, USA, 2024. Adam Clay (Jason Statham) prowadzi spokojne życie na prowincji, opiekując się pszczołami i unikając rozgłosu. Gdy jego przyjaciółka pada ofiarą internetowego oszustwa i odbiera sobie życie, mężczyzna wypowiada wojnę potężnej organizacji przestępczej.
00:10 16 przecznic - akcja, USA, Niemcy, 2006
02:10 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
02:30 Dyzur - serial medyczny
03:15 Menu na miarę - program kulinarny
05:00 Dyzur - serial medyczny

TVN 7

05:10 Szkoła - Licealistka Zuza Gajewska martwi się o to, że jako jedyna w klasie jeszcze z nikim nigdy nie spała. Aby zakończyć plotki na swój temat, postanawia spotkać się z chłopakiem poznanym w Internecie.
06:00 Wiza na miłość - serial paradokmalny
06:55 Bugs Bunny Builders - animacja
07:25 Legendy sowiego królestwa: Strażnicy Ga'Hoole - przygod., USA, Australia, 2010
09:20 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:25 Mówię Wam - talk-show
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:35 Detektywi - program kryminalny
15:35 The Floor - teleturniej
16:50 Wonder Woman, 1984 - przygod., USA, 2020

20:00 San Andreas - katastrof., USA, 2015. Gdy rozpoczyna się trzęsienie ziemi w Kalifornii, pilot helikoptera wyrusza wraz z byłą żoną, by odnaleźć jedyną córkę.
22:25 Bajecznie bogaci Azjaci - kom., USA, 2018
00:55 Niezapomniany - sens., USA, 2017. Małżeństwo Tessy (Katherine Heigl) i Davida (Geoff Stults) nie wytrzymało próby czasu. Tess postanawia zniszczyć życie nowej wybrance serca Davida.
02:45 Żyjąc z potworem - historii ludzi mieszkających z zabójcą
03:35 Usterka - prog. poradnik.
04:10 Fachowcy - paradokument
04:45 Dorota was urządzi - program lifestyleowy

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
07:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, zagadki ze świata nauki i techniki
09:05 Jesteśmy Dla Dzieci - program edukacyjny
09:30 A na deser... - program kulinarny
09:35 Miódowe Lata - serial komediowy
10:10 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki
12:25 Jak łysie konie - sens., Chiny, 2023
14:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny
00:00 Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy
02:05 STOP Drogówka - serial policyjny
03:05 Interwencja - magazyn reporterów
03:25 Lubię disco!
04:25 Top 10 - Lista Przebojów
05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:15 Pasja
10:00 Inf. dnia
10:15 Retrospekcja
10:35 Słowo życia
10:40 Wielka Sobota w dawnej tradycji i kulturze wsi polskiej
11:00 Ślad losu - Droga Krzyżowa
11:50 Św. na każdy dzień
12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia
12:20 Pasja. Wszystko z Miłości...
14:15 Ocalić od zapomnienia
14:30 Przegląd Tyg. „Niedziela”
14:35 Słowo życia
14:40 Św. na każdy dzień
14:45 Jak wygrać małżeństwo?
15:00 Dzielna niewiasta
15:15 Mateczniki
15:30 Wierzę w Boga
16:00 Inf. dnia
16:10 Historia PL
17:00 Jacek i jego baranek
17:30 Przełamując bariery
17:55 Poczet Wlk. Polaków
18:00 Ignacy Loyola
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Wigilia Paschalna
23:00 Odpowiedzialni za Kościół
23:30 Mazurskim szlakiem
piękna stworzenia

NIEDZIELA • 5 kwietnia

TVP 1
05:25 Sprawa dla reportera
06:20 Słownik polsko@polski - talk-show prof. J. Miodka
06:55 Słowo na niedzielę - rozmowa
07:00 Transmisja Mszy Świętej
08:00 Tydzień - magazyn
08:30 Życie po Sanatorium miłości - reportaż
09:00 Zmieniacz - Nasz najdłuższy - serial, Polska, 1986
10:10 Msza Święta Zmartwychwstania Pańskiego i błogosławieństwo Urbi et Orbi
12:25 BBC w Jedynce - Ssaki - W nowym świecie - dok., Wlk. Bryt., 2024
13:40 Znachor - dram., Polska, 1981
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress

TVP 2
05:50 Orędzie abp. Adriana Galbasa SAC na Wielkanoc
06:00 Dziesięciuro przykazań - dram., USA, 1956
08:20 Twoje, moje i nasze - kom., USA, 2005
09:50 Wielkanoc polska - felieton
10:00 Kopalnie króla Salomona - przygod., USA, 1985
11:45 Wielkanoc polska - felieton
11:55 Prywatka u Wojtka, czyli benefis Wojciecha Gąssowskiego - widowisko
13:50 Wielkanoc polska - felieton
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:10 Szansa na sukces. Opole 2026 - widowisko muzyczne
16:15 Tak to leciało - teleturniej

17:20 Pogoda
17:35 Daję słowo - Maciej Orłoś - Andrzej Seweryn - talk-show
18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia - rozmowa
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Wojna zastępcza - „Klasztor” - serial, Polska, 2026
21:25 Rolnik szuka żony - reality show
22:30 Quantum of Solace - sens., USA, 2008
00:20 Siedmiu wspaniałych - western, USA, 1960
02:40 Parker - fab., USA, 2013
04:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

17:15 Sandokan, książę piratów - serial, Włochy, 2025
18:25 Asterix i Obelix: W służbie Jej Królewskiej Mości - kom., Włochy, Hiszp., Franc., 2012
20:25 Cafe Fogg - widowisko muzyczne
22:35 Miłość jak miód - kom. romant., Polska, 2024
00:25 Dla niej wszystko - thriller, USA, 2010. Oskarżona o zabójstwo swego szefa, Lara Brennan zostaje skazana na dożywotnie więzienie.
02:45 Dzień dobry, Kocham cię - kom. romant., Polska, 2014
04:25 Wielkanoc: wielki początek - dokument, Niemcy, 2020

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Bitwa o gości - program rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:15 Autentyczni - program edukacyjny
12:00 Tom i Jerry - film rodzinny, USA, 2021. Jerry wybiera sobie za mieszkanie najlepszy hotel w Nowym Jorku w przeddzień mającego się tam odbyć „ślubu stulecia”. Tym samym zmusza zdesperowaną organizatorkę wesela do zatrudnienia Toma w celu zapobieżenia się gryzonia.
14:15 Mam talent! - program rozrywkowy
16:15 Znachor - obycz., Polska, 1981

19:00 Fakty
19:30 Sport; Pogoda
19:45 The Traitors. Zdrajcy - reality show
21:25 Uwierz w ducha - sens., USA, 1990. Po śmierci Sam orientuje się, że może obserwować wszystkie wydarzenia i poruszać się. Niestety nie może nawiązać kontaktu ze swoją dziewczyną Molly
00:00 Zaufanie - obycz., USA, 2021
02:05 Superwizjer - magazyn reporterów
02:45 Szpital św. Anny - serial obyczaj., Polska
03:45 Uwaga! - program interw.
04:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA
04:55 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień
08:00 Halo tu Polsat - program informacyjno-rozrywkowy
11:45 Falszywa dwunastka - kom., USA, 2022. Familijna komedia o hałaśliwych poczynaniach 12-osobowej rodziny Bakerów...
14:05 Must Be The Music - program muzyczny
16:15 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
17:30 Awantura o kasę - teleturniej
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Sport
19:25 Pogoda
19:35 Państwo w Państwie - program interwencyjny
19:55 Whitney Houston: I Wanna Dance With Somebody - obycz., USA, 2022. Film biograficzny o piosenkarce Whitney Houston.
23:05 Znachor - obycz., Polska, 2023. Szanowany chirurg profesor Rafał Wilczur (Leszek Lichota) jest u szczytu kariery medycznej, gdy niespodziewanie opuszcza go żona, zabierając ze sobą ukochaną córkę, Marysię.

02:05 Wykiwać klawisz - kom., USA, 2005. Do jednego z najczystszych więźni, Allenville, trafia była gwiazda amerykańskiego futbolu, Paul „Wrecking” Crewwe. Naczelnik więzienia Warden Hazen postanawia wykorzystać jego talent. Namawia go do zorganizowania drużyny futbolowej
04:40 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:10 Woła Nas Pan. Oratorium Wielkanocne Ernesta Brylla i Włodzimierza Korcza, 1999
07:10 Rozmowy (nie)wygodne - Ewa Wołydyło - widowisko kameralne, 2026
08:00 Nabożeństwo luterzańskie w Wiśle. Wielkanoc
09:05 Przysłań nad Biblią - Noe - program religijny
09:25 Wspólny dom - magazyn
10:05 Pan Zabawka - kom., Franc., 2022
12:35 Dokument tygodnia - Jerolimima - budowniczo wie świętego miasta - dokument, Franc., 2023
13:40 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn
14:20 Pół żartem, pół serio - kom., USA, 1959 ●

16:30 Dobry tytuł - magazyn literacki
17:15 Niedziela z... Gwiazdami Polskiego Radia
18:05 Niedziela z... Gwiazdami Polskiego Radia - koncert
20:00 Gwiazda Południa - przygod., Wlk. Bryt., Franc., 1969
21:55 Kulturalni - magazyn
22:50 Więcej niż fikcja - Churchill. Krew, pot i farby olejne - dokument, Wlk. Bryt., 2015
00:05 Noc krótkich filmów - Dzieci i ryby
00:35 Polskie znaki - Rzeczy ostatnie - koncert, 2025
01:45 Kino nocne - Jasnieszka od gwiazd - dram., Wlk. Bryt., Franc., Australia, 2009

TV Puls

05:55 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
06:20 Ranczo - serial komediowy
09:25 Syn Boży - przygod., USA, 2014. Poruszający film przedstawiający historię Jezusa - od momentu jego narodzin, przez okres nauczania i ukrzyżowania aż do zmartwychwstania.
12:00 Noe: Wybrany przez Boga - przygod., USA, 2014. Noe (Russell Crowe) to człowiek, który został wybrany do podjęcia wielkiej misji uratowania rodzaju ludzkiego oraz zwierząt przed apokaliptycznym potopem...
15:15 Hrabia Monte Christo - przygod., USA, 2002
17:50 Asterix i Obelix: Imperium smoka - przygod., Franc., Belgia, 2023

20:00 Olimp w ogniu - akcja, USA, 2013
22:20 Dzień zagłady - akcja, USA, 1998. W kierunku Ziemi zmierza kometa zauważona przez ucznia Leo Biedermana i astronoma Marcusa Wolfa, która może doprowadzić do zagłady ludzkości.
01:00 Bez przebaczenia - akcja, USA, 1992. Dwóch emerytowanych, zmęczonych życiem rewolwerowców po raz ostatni chwytają za broń, na zlecenie skrzywdzonych przez brutalnych kowbojów prostytutek...
03:50 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
04:30 Dzielnicza strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:25 Ten moment - program opowiada o ludziach i chwilach, które na zawsze odmieniły ich los
06:00 Wiza na miłość - serial paradokmalny
06:55 Bugs Bunny Builders - animacja
07:40 Agencie, podaj łapę - kom., USA, 2021. Agent 11 to sympatyczny buldog, który służy w FBI i jest specjalistą od wykrywania narkotyków.
09:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
12:45 The Floor - teleturniej
14:00 Kot w butach - kom., USA, 2011. Mistrz fechtunku, awanturnik i łałyński kochanek w jednym, Kot w butach przeżywa przygodę życia. Nieustraszonego mistrza szermierki musi pokonać sławną parę złoczyńców.

15:55 Podróż do wnętrza Ziemi - przygod., USA, 2008
17:55 Wredne dziewczyny - kom., USA, Kan., 2004
20:00 Shrek Trzeci - kom., USA, 2007. Jak gdyby Shrek nie miał wystarczająco na głowie, to jeszcze księżniczka Fiona ma dla niego maleńką niespodziankę...
22:00 Zabójcza broń - sens., USA, 1987
00:15 Kroniki Riddicka - SF, USA, 2004
02:35 Żyjąc z potworem - historie ludzi mieszkających z zabójcą
03:25 Fachowcy - program paradokmalny
04:00 Usterka - program poradnikowy
04:35 Dorota was urządzi - program lifestyleowy

TV 4

06:00 Mont Saint-Michel: Zagadki niepowtarzalnej budowli - dokument, Francja, 2024
07:15 Mistrzowie budownictwa. Zamki templariuszy - dokument, Francja, 2022
08:25 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki
10:35 Goście, goście - komedia, Francja, 1993
12:50 Goście, goście 2 - komedia, Francja, 1998
15:25 Ben Hur - sens., USA, 2016
17:55 Uroczysko - serial kryminalny
20:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto
00:00 STOP Drogówka - serial policyjny
01:00 Koszty wojny
02:15 Powrót do przeszłości
03:05 Interwencja - magazyn reporterów
03:25 Lubię disco!
04:25 Top 10 - Lista Przebojów
05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

08:25 Św. na każdy dzień
08:30 Spływ zawierzenia
09:00 Prymas Stefan Wyszyński
09:10 Spotkanie z Magdaleną Buczek
09:15 Manna z Nieba
09:25 Przegląd Tyg. „Niedziela”
09:30 Pastuszek
10:15 Msza św.
12:00 Błogosławieństwo „Urbi et orbi”
12:30 Papież Polak do Rodaków
13:00 Ignacy Loyola
15:05 Polskie ślady w Ziemi Świętej
16:00 Inf. dnia
16:10 Koncert życzeń
16:50 Mateczniki
Polskości 17:00
Natura et Homo 17:30
Sól ziemi
17:55 Poczet Wlk. Polaków
18:00 Najświętsze Serce
19:36 Baśniowy teatr lalek
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:40 Retrospekcja
21:45 Stan Bezp. Państwa
21:55 Św. na każdy dzień
22:00 Mocni Jego mocy
22:45 Jak wygrać małżeństwo?
23:00 Jak my to widzimy

PONIEDZIAŁEK • 6 kwietnia

TVP 1

06:30 Magiczna Wielkanoc - dok., Austria, 2023
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:55 Balans bieli - magazyn
08:30 Zagadkowy świat królików - dok., Franc., 2022
09:30 Rozważna i romantyczna - fab., USA, Wlk. Bryt., 1995
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Regina Coeli, Watykan
12:15 Między ziemią a niebem
12:40 Chwała Pan! - widowisko
13:20 Lalka - serial
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Telexpress
17:20 Pogoda
17:35 Rolnik szuka żony - reality show
18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

TVP 2

05:45 Dziesięć przykazań - dram., USA, 1956. Biblijną opowieść o życiu Mojżesza, który wychowany na dworze faraona, odrzuca bogactwo i zaszczyty.
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz
11:30 Rodzinka.pl - serial komediowy
12:05 Allan Quatermain i Zaginione Miasto Złota - przygod., USA, 1987. Allan Quatermain i jego naręczona archeolog Jesse Huston postanawiają wrzescie wrócić do Ameryki i wziąć ślub, który planowali od pół roku.
13:45 Przepis dnia
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koła fortuny - teleturniej
15:10 Film dokumentalny

19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia - rozmowa
20:05 Sport
20:15 Pogoda
20:25 Wojna zastępcza - „Bałkany” - serial, Polska, 2026
21:25 Sanatorium miłości - reality show
22:15 Sanatorium miłości. Kulisy programu - felieton
22:20 Życie po Sanatorium miłości - reportaż
22:50 Pierwsza klasa - obycz., USA, 2024
00:40 Casino Royale - sens., USA, 2006
03:05 Znachor - dram., Polska, 1981
05:25 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

16:10 Miś - kom., Polska, 1980. Prezes klubu sportowego „Teżca”, Ryszard Ochódzki zwany Misiem, ma wyjechać do Londynu. Zostaje jednak zatrzymany, bo z jego paszportu wyrwaną kilka kartek...
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:25 Barwy szczęścia - serial obycz.
20:40 Krzysztof Krawczyk - całe moje życie - dok., Polska, 2020
22:30 Planeta singli - kom. romant., Polska, 2016
00:55 Miłość jak miód - kom. romant., Polska, 2024
02:45 Dla niej wszystko - thriller, USA, 2010

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:15 Autentyczni - program edukacyjny
12:00 Film o pszczołach - kom., USA, 2007
14:05 Książę w Nowym Jorku - kom., USA, 1988. Z dalekiej afrykańskiej krainy przybywa do Nowego Jorku następcą tronu - księżę Akeem (Eddie Murphy). Bogaty książę przebywa w Ameryce incognito, szukając dla siebie żony.
16:35 Nic na siłę - kom., Polska, 2024
19:00 Fakty

19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:45 Hrabia Monte Christo - przygod., Franc., Belgia, 2024. Zdradzący przez rywala Dantés zostaje uwieczony i bez procesu osadzony w ponurym zamczysku If. Po czternastu latach, dzięki pomocy współwięźnia - księdza Farij, udaje mu się zbiec...
23:30 W starym dobrym stylu - kom., USA, 2017
01:40 Top Gun - przygod., USA, 1986
03:30 Uwaga! - program interw.
03:50 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA
04:45 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy
05:10 Nauka jazdy - reality show

POLSAT

06:00 Nowy dzień
09:05 Epoka lodowcowa: Wielkanocne niespodzianki - anim., USA, 2016. Akcja filmu rozgrywa się podczas Wielkanocy. Prehistoryczna ptasia mama Ethel powierza opiece Sida jajo z dzieckiem, które ma się wkrótce wykluć...
09:35 Rataj - anim., USA, 2007
11:50 Kraina lodu - anim., USA, 2013
14:05 Vaiana: Skarb oceanu - anim., USA, 2016. Opowieść o przygodach walecznej polinezyjskiej księżniczki, która, chcąc dokończyć dzieła swych przodków, wyrusza w niebezpieczną misję.
16:35 Zwierzogród - anim., USA, 2016
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:20 Sport

19:30 Pogoda
19:35 Milionerzy - teleturniej
20:35 Mega hit - W głowie się nie mieści 2 - anim., USA, 2024
22:45 Transporter 2 - sens., USA, Franc., 2005. Frank Martin, były agent służb specjalnych wynajmuje się jako najemny „Transporter” - zarabia na życie na zlecenie dostarczając dowolny ładunek, ludzki lub rzeczowy, pod wskazany adres.
00:35 Terrorysta - sens., Wlk. Bryt., 2011
03:00 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:10 Kabaretowa Ekstraklasa - program rozrywkowy
04:40 Disco Gramy
05:25 Teleshowsy TV Okazje

TVP Kultura

07:10 Od ucha do ucha - Orfeusz i Eurydyka - animowany, Polska, 1961
07:35 Podróż z historią - Wiosenne obrządki - dok., Polska, 2017
08:10 WTEM - Kamila Janiak „Ten moment” - Piotr Janicki „NN” - felietony
08:25 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn
09:00 Chłopi - Wesele - serial, Polska, 1972
10:10 Pół żartem, pół serio - komedia, USA, 1959
12:20 Fanny: też Mendelssohn - dokument, Wlk. Bryt., 2023
14:05 Tamte lata, tamte dni - Krystyna Zachwatowicz - magazyn
14:45 Billy Elliot - komediodramat, Wlk. Bryt., 2000
16:45 Chłopi - Gody - serial, Polska, 1972

17:50 Tygodnik Kulturalny - magazyn
18:45 Przegład Piosenki Aktorskiej 2026 - Konkert Finałowy - widowisko
20:00 Poniedziałek z Bondem - Żyć i pozwolić umrzeć - sens., Wlk. Bryt., 1973
22:10 Porozmawiajmy szczerze
22:50 Gwiazda Południa - przygod., Wlk. Bryt., Franc., 1969
00:45 Dzień z życia artysty - Vadim Brodski - magazyn
01:30 Kino nocne - Nauczyciel - fab., Franc., 2017
03:25 Więcej niż fikcja - Churchill. Krew, pot i farby olejne - dokument, Wlk. Bryt., 2015

TV Puls

05:35 Najpiękniejsze baśnie: Opowieść o srebrnym moście - baśń, 2024
06:50 Hrabia Monte Christo - przygod., USA, 2002. Edmund Dantes na skutek wyśnawego zawiści fałszywego donosu zostaje skazany na dożywocie i wtrącony do lochów. Dzięki zbiegom okoliczności nie tylko udaje mu się po czternastu latach zbiec z więzienia
09:20 Niebo istnieje... naprawdę - obycz., USA, 2014
11:15 Emma i czarny jaguar - przygod., Franc., Włochy, Kan., 2024
13:35 Zakonnica w przebraniu - kom., USA, 1992
15:35 Mój pies Artur - przygod., USA, 2024
17:40 Asterix na olimpiadzie - kom., Franc., Niemcy, Hiszp., Włochy, Belgia, 2008

20:00 Wybuchowa para - akcja, USA, 2010. Gdy dziewczyna o imieniu June (Cameron Diaz) spotyka tajemniczego nieznajomego Roya (Tom Cruise). Dziewczyna myśli że spotkała mężczyznę ze swoich snów. Wkrótce jednak odkrywa, że...
22:10 Osaczeni - akcja, USA, 1999
00:20 W odwecie za śmierć - akcja, USA, 2010
02:20 Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:20 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
04:20 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

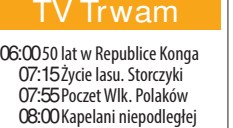
05:45 Ten moment - program o ludziach i chwilach, które na zawsze odmieniły ich los
06:15 Szkoła - program obycz. Marcin Knapik, w którym zakochana jest jego najlepsza przyjaciółka Ania Miśkiewicz z licealnej 2c, stara się zniechęcić dziewczynę do siebie. Licealistka jest załamana przyczyną zmiany zachowania chłopaka...
09:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
13:15 Magda gotuje internet - program kulinarno-rozrywkowy
13:50 Za duży na bajki - kom., Polska, 2022. Pobudzająca wrażliwość opowieść o chłopcu, który musi stawić czoła trudnym tematowi, dzięki czemu robi wielki krok w dorastanie i pokazuje, że #DzieciMajaMoc.

16:00 Podróż na tajemniczą wyspę - przyg., USA, 2012
18:05 Shrek Trzeci - kom., USA, 2007
20:00 Hotel Paradise - reality show
21:00 Żołza - miniserial kom.
23:40 Śmiertelna głębia - sens., USA, Wlk. Bryt., RPA, Niemcy, Franc., 2012. Kate (Halle Berry) jest ekspertem od rekinów. Dostaje lukratywną i jednocześnie ryzykowną propozycję nurkowania wśród niebezpiecznych drapieżników.
02:05 Skok na głęboką wodę - reality show
02:55 Mówię Wam - talk-show
03:50 Fachowcy - paradokument
04:25 Dorota was urządzi - program lifestyleowy

TV 4

06:00 Interwencja - magazyn reporterów
06:10 Bogaty Dom - Biedny Dom - paradokument
07:10 Hop - anim., USA, 2011
09:05 Goście, goście 2 - kom., Franc., 1998
11:40 Ben Hur - sens., USA, 2016
14:20 Wodny świat - serial, USA, 1995
17:15 Goście w Ameryce - kom., Franc., USA, 2001
19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
20:00 Uroczysko - serial krym.
20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny
21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto
22:40 Jaś i Małgosia: Łowcy czarownic - sens., USA, Niemcy, 2013
02:25 Love Island. Wyspa miłości - reality show
01:30 Hardkorowy lombard
02:35 Interwencja - magazyn reporterów
02:50 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami
05:30 Teleshowsy TV Okazje

06:00 50 lat w Republice Konga
07:15 Życie lasu. Storzycy
07:55 Poczet Wlk. Polaków
08:00 Kapelani niepodległej
09:15 Słowo życia
09:20 Mateczniki Polkości
09:30 Msza św.
10:45 Będziesz Miłował
11:45 Stan Bezp. Państwa
12:00 Regina Coeli z Ojcem Św. Leonem XIV
12:20 Św. Alfons Liguori
13:15 Niebem w sercu
14:15 Najświętsze Serce
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Sanktuarium polskie
16:30 Porady Medyczne Bonifratrów
17:00 Świadkowie
17:30 Moja para
17:55 Poczet Wlk. Polaków
18:00 Regina Coeli
18:15 Wlk. Ofc. dnia
18:15 Rozmowy niedok.
19:25 Św. na każdy dzień
19:30 Poznajmy Polskę
19:45 Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnog.
21:20 Inf. dnia
21:40 Nędzarz i madame

TV Trwam

06:00 50 lat w Republice Konga
07:15 Życie lasu. Storzycy
07:55 Poczet Wlk. Polaków
08:00 Kapelani niepodległej
09:15 Słowo życia
09:20 Mateczniki Polkości
09:30 Msza św.
10:45 Będziesz Miłował
11:45 Stan Bezp. Państwa
12:00 Regina Coeli z Ojcem Św. Leonem XIV
12:20 Św. Alfons Liguori
13:15 Niebem w sercu
14:15 Najświętsze Serce
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Sanktuarium polskie
16:30 Porady Medyczne Bonifratrów
17:00 Świadkowie
17:30 Moja para
17:55 Poczet Wlk. Polaków
18:00 Regina Coeli
18:15 Wlk. Ofc. dnia
18:15 Rozmowy niedok.
19:25 Św. na każdy dzień
19:30 Poznajmy Polskę
19:45 Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnog.
21:20 Inf. dnia
21:40 Nędzarz i madame

WTOREK • 7 kwietnia

TVP 1

06:25 Akacja 38 - serial, 2018
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Kościół z bliska
08:00 Serwis Info; Pogoda Info
08:30 Zaraz wracam - serial, 2026
09:05 Ranczo - serial kom., 2016
10:05 Komisarz Alex - serial krym.
11:05 Ojciec Mateusz - serial
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:40 Rok w ogrodzie Extra
12:55 Przerazająca tajemnica kwiatów - dok., Franc., 2022
14:00 Złoty chłopak - serial, 2022
15:00 Serwis Info
15:15 Reportery - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Telexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela, Polska
18:20 Zaraz wracam - serial, 2026
18:55 Akacja 38 - serial, 2018

TVP 2

05:30 M jak miłość - serial, 2023
06:25 Przystań nad Biblią - program religijny
06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz
11:40 Rosół polski - magazyn kulinarny
12:15 Którędy po sztukę - Teodor Axentowicz - magazyn
12:20 Którędy po sztukę - Jan Matejko - Unia Lubelska - magazyn
12:40 Pesach - cztery kielichy wolności - reportaż
13:15 Panna młoda - serial, 2024
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 La Promesa - serial obycz., 2024

19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia - rozmowa
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Piłka Nożna: Liga Mistrzów - Real Madryt - Bayern Monachium
23:20 Sabrina - fab., USA, 1954
01:25 Quantum of Solace - sens., USA, 2008
03:20 To działa. Polskie innowacje bez granic
04:15 Film dokumentalny
04:40 Wykrzywacz kłamstw - magazyn
05:00 Pytanie dnia - rozmowa
05:25 Reportery - magazyn
05:35 Oko na Świat - magazyn
05:55 Notacje - Sławomira Łozińska. Ten zawód wymaga pasji - dokument, 2025

16:00 Koła fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” - felieton
20:55 M jak miłość - serial, Polska, 2026
21:55 Na sygnale - serial fabularny
22:25 Magazyn Ekspresu Reporterów
23:25 Miś - kom., Polska, 1980
01:30 Towe, moje i nasze - kom., USA, 2005
03:10 Kalifornia w ogniu - dok., USA, 2023

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:20 Doradca smaku - program kulinarny
11:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
13:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:45 Młode gliny - program kryminalny
16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
17:55 Detektywi - program kryminalny
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! - program interwencyjny

20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska
20:50 The Floor - teleturniej
21:30 Skok na głęboką wodę - reality show
22:40 Kuba Wojewódzki - talk-show
23:40 Superwizjer - magazyn reporterów
00:20 To - horror, USA, Kan., 2017. Kiedy w mieście Derry zaczynają znikać dzieci, grupa dzieciaków musi stawić czoła swoim największym lękom.
03:05 Uwaga! - program interwencyjny
03:20 The Traitors. Zdraycy - reality show
04:35 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy
05:05 Nauka jazdy - reality show

POLSAT

06:00 Nowy dzień
08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:30 Trudne sprawy - program obyczajowy
11:35 Gliniarze - serial paradokumentalny
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:25 Sport
19:40 Pogoda

19:55 Milionerzy - teleturniej
20:30 Farma - reality show
21:30 Ninja vs Ninja - program rozrywkowy
23:30 Obcy kontra Predator - sens., USA, 2004. Ekipa naukowców i poszukiwaczy przygód wyrusza na Antarktydę, gdzie odnajdują ukrytą głęboko pod lodem starożytną piramidę, a w niej spotykają przedstawicieli dwóch kosmicznych ras, którzy walczą ze sobą na śmierć i życie.
01:50 Transporter 2 - sens., USA, Franc., 2005
03:50 Kabaretowa Ekstraklasa
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Teleshowsy TV Okazje

TVP Kultura

07:30 Tamte lata, tamte dni - Włodzimierz Nahorny - magazyn
08:10 Podróż z historią - Owczym pędem - dokument, Polska, 2016
08:45 WTEM - Kamila Janiak „White Collar Workers Revenge” - Tomasz Bąk „Bailout” - felietony
09:00 Chłopi - Gody - serial, Polska, 1972
10:05 Billy Elliot - komediodramat, Wlk. Bryt., 2000
12:05 John Huston. Na własnych zasadach - dok., Franc., 2021
13:10 Hala odłotów - talk-show. Dyskusja, gdzie punkiem wyjścia jest aktualne wydarzenie kulturalne...
14:10 Pestka - melodramat, Polska, 1995
15:55 Pograbek - obycz., Polska, 1992

17:20 Chłopi - Ogień - serial, Polska, 1972
18:25 Mody Polskie - Świętokrzyskie - reportaż
19:05 Słońce i cień. Gustaw Holoubek - dokument, Polska, 2007
20:00 Teatr Telewizji - Cztery pory roku - spektakl teatralny, 1998
21:20 Lekkie obyczaje - Mroźny peppermint - obycz., Hiszp., 1967
23:05 Nocny dokument - Bez stałego adresu - Bob Dylan - dokument, Wlk. Bryt., 2005
01:00 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn
01:40 Żyć i pozwolić umrzeć - sens., Wlk. Bryt., 1973

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Rick Bettina ucieka z więzienia i planuje zemstę. Podczas próby wytopienia dawnego nemezisa, Nash i Joe zostają zamknięci w piwnicy...
08:00 Kobra - oddział specjalny - Nadchodzą urodziny żony Semira. Niespodziewanie mężczyzna odczytuje wiadomość, którą dostała Andrea i dowiaduje się, że jego ukochana ma romans.
10:00 Triumf miłości - serial obyczajowy
12:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy
13:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
14:00 Przepis na zbrodnię - serial kryminalny
15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
16:00 Ranczo - serial komediowy
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument

20:00 Cash Out - akcja, USA, 2023. Mason (John Travolta) to zawodowy złodziej, który razem ze swoim bratem Shawnem (Lukas Haas) planuje największy skok w swojej karierze - napad na bank. Wkrótce plan się komplikuje...
21:55 Angielska robota - akcja, USA, Wlk. Bryt., Australia, 2008
00:05 Bez przebaczenia - akcja, USA, 1992
02:55 Dzielnica strachu - serial kryminalny
04:00 Menu na miarę - program kulinarny
04:35 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:25 Ten moment - program opowiada o ludziach i chwilach, które na zawsze odmieniły ich los
05:55 Szkoła - Matylda Szmida przychodzi do szkoły wraz ze swoją 5-miesięczną córeczką. Odkąd rodzice wyrzucili ją z mieszkania, dziewczyna przebywa w domu samotnej matki.
08:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:55 W-11 Wydział Śledczy - Dziewczynka wzywa pomoc do swojej rannej babci... Kobieta została zamordowana.
14:00 Detektywi - program kryminalny
15:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
17:00 Zapisane w gwiazdach - paradokument

18:00 Opowieści małżeńskie - program obycz.
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Hotel Paradise - reality show
21:00 Zabójca broń - sens., USA, 1987
23:25 Smętarz dla zwierzątek: Początki - horror, USA, 2023
01:15 Hotel Paradise - reality show
02:10 Żyjąc z potworem - historie ludzi mieszkających z zabójcą
03:00 SOS Ekipy w akcji - program policyjny
03:50 Usterka - program poradnikowy
04:25 Dorota was urządzi - program lifestyleowy

TV 4

ŚRODA • 8 kwietnia

TVP 1

06:25 Akacja 38 - serial, 2018
07:00 Transmisja Mszy Świętej
 07:30 Rodzina (nie od) święta - magazyn
08:00 Serwis Info; Pogoda Info
 08:35 Zaraz wracam - serial, Polska, 2026
 09:10 Ranczo - serial kom., 2016
10:10 Komisarz Alex - serial krym.
11:05 Ojciec Mateusz - serial krym.
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:40 Program rolny
12:55 Relacja z Jutrzn
14:00 Złoty chłopak - serial obycz., 2022
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja

17:00 Teleexpress
 17:20 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
 17:55 Klan - telenowela, Polska
 18:20 Zaraz wracam - serial, 2018
 18:55 Akacja 38 - serial, 2018
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia - rozmowa
20:10 Sport; Pogoda
20:30 Omnibus - szybcy i mądrzy
21:20 Pozdrowienia z Paryża - akcja, Franc., 2010
23:05 Katyn - dram., Pol., 2007
 01:15 Pierwsza Klasa - obycz., USA, 2024
03:10 Magazyn Ekspresu Reporterów
04:10 Film dokumentalny
04:55 Wykrywacz kłamstw
05:15 Pytanie dnia - rozmowa
05:40 Reporterzy - magazyn
05:50 Oko na świat - magazyn

TVP 2

04:35 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
05:30 M jak miłość - serial, Polska, 2023
06:25 Pozyteczny.pl - magazyn
06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz
11:40 Gwiazdorska kuchnia Ani - magazyn kulinarny
12:15 Rzecz Polska - Fotel 366 Józefa Chierowskiego - dokument, 2018
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
 15:05 La Promesa - serial obycz., 2024

16:00 Koło fortuny - teleturniej
 16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Panna młoda - serial obyczajowy, Turcja, 2024
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:25 Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2025
 20:40 Przepis dnia
20:55 Na dobre i na złe - Dyżur na intensywnej terapii - serial, Polska, 2026
21:55 Na sygnale - serial fabularny
22:55 Peaky Blinders - serial, Wlk. Bryt., 2022
00:30 Planeta singli - komedia romantyczna, Polska, 2016
02:45 Mistrzynie - dokument, Polska, 2025

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:20 Doradca smaku - program kulinarny
11:25 Kuchenne rewolucje - Działaj zamyślny do kolobreskiego lokalu „Figa z makiem” oraz do serwującej włoskie dania „Irlandii” w Czechowicach-Dziedzicach.
13:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:45 Młode gliny - program kryminalny
16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
17:55 Detektywi - program kryminalny

19:00 Fakty
19:35 Sport
 19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! - program interwencyjny
20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska
20:50 The Floor - teleturniej
21:30 Królowa przetrwania - reality show
22:55 Banksterzy - obycz., Polska, 2020
01:00 Uwierz w ducha - sens., USA, 1990
03:10 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
04:00 Uwaga! - program interwencyjny
04:15 Perła Kataru - najbardziej luksusowa wyspa świata
05:05 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień
08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:30 Trudne sprawy - program obyczajowy
11:35 Gliniarze - serial paradokumentalny
 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
 16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:30 Sport
 19:40 Pogoda

19:55 Milionerzy - teleturniej
 20:30 Farma - reality show
22:45 Komediowa środa - Stuber - kom., USA, 2019. Stu (Kumail Nanjiani) to rozwojowy, skromny pracownik sklepu sportowego, który dorabia jako kierowca Ubera, żeby spełnić marzenie swojego życia - założyć własną siłownię. Niestety ma potężnego pecha, bo...
00:30 Chiński zodiak - sens., Chiny, 2013
02:55 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:15 Kabaretowa Ekstraklasa - program rozrywkowy, Polska, 2017
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Teleshowsy TV Okazje

TVP Kultura

07:30 Tamte lata, tamte dni - Sławomira Łozińska - magazyn
08:10 Podróże z historią - W świecie Lemków - dok., Polska, 2016
 08:45 WTEM - Magdalena Bielska - Tomasz Bąk „Bailout” - felietony
09:00 Chłopi - Ogień - serial, Polska, 1972
10:05 Pestka - melodramat, Polska, 1995
11:45 Cyrograf dojrzałości - film TVP, 1967
 12:50 Wspomni mi nie - dok., Polska, 1989
13:55 Tygodnik Kulturalny - magazyn
14:50 Rewia Chaplina - kom., Wlk. Bryt., USA, 1959
16:55 Chłopi - Bór - serial, Polska, 1972
18:00 Dobre strony - Jerzy Owsiak i Areta Szpura - reportaże

18:30 Informacje kulturalne - magazyn
18:50 Reżyserzy - Mike Nichols - dok., Wlk. Bryt., 2018
19:40 WTEM - Julia Fiedorczuk „Jeden jeź” - Julia Fiedorczuk „Ćwiczenie” - felietony
 20:00 Kos - fabularny, Niemcy, Polska, 2023
22:10 Przygody Sherlocka Holmesa - Nakrapiana opaska - serial, Wlk. Bryt., 1984
23:20 Hala odlotów - talk-show
 00:20 Trio Jazzowe Marcina Maseckiego - koncert, 2020
01:20 Mroźny peppermint - obycz., Hiszp., 1967
03:05 Bez stałego adresu - Bob Dylan - dokument, Wlk. Bryt., 2005

TV Puls

06:00 Nash Bridges - W windzie zamaskowany mężczyzna zabija pięć osób, pozostawiając przy życiu jedynie reporterke telewizyjną...
08:00 Kobra - oddział specjalny - Nadchodzą urodziny żony Semira. Niespodziewanie mężczyzna odczuje wiadomość, którą dostała Andrea i dowiaduje się, że jego ukochana ma romans...
10:00 Triumf miłości - serial obyczajowy
12:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy
13:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
14:00 Przepis na zbrodnię - serial kryminalny
15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
 16:00 Ranczo - serial komediowy
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument

20:00 Rytuał śmierci - thriller, USA, 2023. W Qinton w stanie Missisipi detektyw Lucas Boyd (Cole Hauser) prowadzi śledztwo w sprawie serii brutalnych morderstw. Zbrodnie noszą znamiona afrykańskiego rytuału Muti.
21:55 Droga do odkupienia - thriller, USA, Niemcy, 2022. Sally (Juliette Binoche) pracuje jako kierowca ciężarówki. Pewnego razu zostaje zmuszona przez gang więzienny do przemytu nielegalnego ładunku.
00:10 Dzień zagłady - akcja, USA, 1998
02:35 Dzielnica strachu - serial
03:30 Menu na miarę
05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7

05:25 Ten moment - program o ludziach i chwilach, które na zawsze odmieniły ich los
05:55 Szkoła - Adam Wojcieszko z 3a jest dręczony przez szkolnych chuliganów. Jego brat Konrad, aby nie stać się kolejną ofiarą, zaprzyjaźnia się z uczniami, chcąc dołączyć do ich paczki.
08:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:55 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
14:00 Detektywi - program kryminalny
15:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
17:00 Zapisane w gwiazdach - program paradokumentalny
18:00 Opowieści małżeńskie - program obycz.

19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Hotel Paradise - reality show
21:00 Śmiertelna wyliczanka - sens., USA, 2002. Policja znajduje zwłoki kobiety. Na miejscu zbrodni morderca pozostawił wiele śladów...
23:30 San Andreas - katastrof., USA, 2015
01:45 Hotel Paradise - reality show
02:35 Żyjąc z potworem - historie ludzi mieszkających z zabójcą
03:25 SOS Ekipy w akcji - program policyjny
04:10 Usterka - program poradnikowy
04:45 Dorota was urządzi - program lifestyle'owy

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji
 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program parodok.
 08:55 Policjanci i Policjanci - serial parodok.
 10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
 11:55 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
 12:55 Trudne sprawy - program obyczajowy
 15:55 Łowcy skarbow. Kto da więcej 18:00 Policjanci i Policjanci - serial parodok.
 20:00 Uroczysko - serial krym.
 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny
 21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto 22:40 Sekcja 8 - sens., USA, 2022
 00:40 Interwencja - magazyn reporterów
 00:55 Love Island. Wyspa miłości
 01:55 Hardkorowy Lombard
 02:55 Śmierć na 1000 sposobów
 03:25 Lubię disco!
 04:25 Top 10 - Lista Przebojów
 05:30 Teleshowsy TV Okazje

TV Trwam

09:30 Sanktuarium polskie
 09:50 Św. na każdy dzień
 10:00 Audycja Generalna Ojca Św. Leona XIV z Watykanu
 11:10 Mateczniki Polskośći
 11:25 Jestem mamą
 11:40 Myśląc Historia
 11:50 Odnależcie siebie
 12:00 Regina Celi
 12:03 Informacje dnia
 12:20 Pakistan. Pogodzeni z Iosem
 13:00 Słudzy Boga i człowieka. Aniołowie
 13:30 Msza Św.
 14:30 Jezu, Ty się tym zajmij
 15:00 Gen. Kazimierz Raszewski
 15:50 Ma się rozumieć
 16:00 Inf. dnia
 16:10 Na zdrowie
 16:30 Promień z Fatimy
 17:00 Póstronie prawdy
 17:55 Poczet Wlk. Polaków
 18:00 Regina Celi
 18:05 Inf. dnia
 18:15 Rozmowy niedok.
 19:20 Odnależcie siebie
 19:30 Bóg z nami
 20:00 Inf. dnia
 20:20 Różaniec
 20:50 Myśląc Ojczyzna
 21:00 Apel Jasny
 21:20 Inf. dnia
 21:40 Polski Punkt Wiedzenia
 22:00 Przetrawiliśmy
 22:30 Ks. Jerzy Popiełuszko

CZWARTEK • 9 kwietnia

TVP 1

06:20 Akacja 38 - serial, 2018
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Pełnia Wiary - magazyn
08:00 Serwis Info; Pogoda Info
 08:25 Zaraz wracam - serial, 2026
 09:00 Ranczo - serial kom., 2016
10:00 Komisarz Alex - serial krym.
11:00 Ojciec Mateusz - serial
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:40 To się oplaca - magazyn
12:55 Supermoce fluorescencji - dok., Franc., 2025
14:00 Złoty chłopak - serial obycz., 2022
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress
 17:20 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

17:55 Klan - telenowela, Polska
 18:20 Zaraz wracam - serial, Polska, 2026
 18:55 Akacja 38 - serial, Hiszp., 2018
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia - rozmowa
20:10 Sport; Pogoda
20:30 Omnibus - szybcy i mądrzy - teleturniej
21:20 Ojciec Mateusz - serial
22:20 Sprawa dla reportera
23:20 Himalaista z przypadku - dok., USA, 2020
00:35 Pozdrowienia z Paryża - akcja, Franc., 2010
02:15 Sabrina - fab., USA, 1954
04:10 Sprawa dla reportera
05:00 Wykrywacz kłamstw
05:20 Pytanie dnia - rozmowa
05:40 Reporterzy - magazyn
05:50 Oko na świat - magazyn

TVP 2

04:35 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
05:30 M jak miłość - serial, 2023
 06:25 Opera za zdrowie - magazyn medyczny
06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz
11:40 Dzień z życia artysty - Krzysztof Ścierański - magazyn
12:15 Którędy po sztukę - Bitwa pod Orszą - mag.
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
 15:05 La Promesa - serial obycz., 2024
16:00 Koło fortuny - teleturniej
 16:35 Familiada - teleturniej

17:20 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - telet.
19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
20:40 Super Gary. Gotuj z Bosacką! - program rozrywkowy
21:15 Tak to leciało - teleturniej muzyczny
22:15 Niepewne sytuacje - program rozrywkowy
22:45 Syn - serial, USA, 2017
00:25 Rodzinka.pl - serial kom.
01:05 Asterix i Obelix: W służbie Jęz Królewskiej Mości - kom., Włochy, Hiszp., Franc., 2012
03:00 Lepsa połowa - serial, Polska, 2020
 03:35 Akacja 38 - serial

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:20 Doradca smaku - program kulinarny
11:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
13:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:45 Młode gliny - program kryminalny
16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
17:55 Detektywi - program kryminalny
19:00 Fakty - program informacyjny
19:35 Sport
 19:45 Pogoda

19:55 Uwaga! - program interwencyjny
20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska
20:50 The Floor - teleturniej
21:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
 22:40 Barbie - kom., USA, Wlk. Bryt., 2023
00:55 Skok na głęboką wodę - reality show
02:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
02:50 Uwaga! - program interwencyjny
03:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA
04:35 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada
05:00 Nauka jazdy - reality show

POLSAT

06:00 Nowy dzień
08:25 Malanowski i Partnerzy - Do Bronka przychodzi Patrycja. Chce, by Malanowski i jego ludzie dowiedzieli się, czy jej ojciec ma romans.
09:30 Trudne sprawy - program obyczajowy
11:35 Gliniarze - serial paradokumentalny
 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
 16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny

19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:30 Sport
 19:45 Pogoda
19:55 Milionerzy - teleturniej
 20:30 Farma - reality show
21:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
22:55 Projektantka - dramat, kom., Australia, 2015.
01:25 Sortownia - serial obycz.
02:30 Bejbi Blues - obycz., Polska, 2012. 17-letnia Natalia urodziła dziecko. Natalia cięż zaplanowała. Razem ze swoim chłopakiem Kubą próbują podjąć obowiązkowi rodziców, choć sami jeszcze na dobre nie dorosli.
04:55 Disco Gramy
05:40 Teleshowsy TV Okazje

TVP Kultura

07:20 Tamte lata, tamte dni - Allan Starski - magazyn
08:00 Bursztynowym szlakiem - dokument, Polska, 2016
08:35 WTEM - Julia Fiedorczuk „Jeden jeź” - „Ćwiczenie” - felietony
08:40 PrzyStan nad Biblią
09:00 Chłopi - Bór - serial, Polska, 1972
10:05 Rewia Chaplina - kom., Wlk. Bryt., USA, 1959
12:10 Reżyserzy - Mike Nichols - dokument, Wlk. Bryt., 2018
13:05 Kolekcja - Grupa - felieton
13:20 Niedziela z... Gwiazdami Polskiego Radia - Polska - dram., Polska, 2013
17:15 Chłopi - Gospodynie - serial, Polska, 1972
18:15 Abakanowicz w Paryżu - reportaże
18:40 Którędy po sztukę - Goshka Macuga - mag.

18:55 Portrety - Gregory Peck - aktor dżentelmen - dok., Franc., 2023
20:00 Hala odlotów - talk-show
21:00 Czwartkowy klub filmowy - Kanał - dram. wojenny, 1956
22:50 Dzień, w którym umarła gwiazda rocka - Buddy Holly - dokument, Wlk. Bryt., 2018
23:20 Video Killed the Radio Star - Andy Morahan - dokument, Wlk. Bryt., 2009
 23:50 Panorama kina polskiego - Kos - fabularny, Niemcy, Polska, 2023
02:05 Scena muzyczna - Trio Jazzowe Marcina Maseckiego - koncert, 2020

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Do Nasha dociera informacja, że niejaki Tony B - przedstawiciel kryminalnego świata - nie żyje...
08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir i Ben próbują uratować mężczyznę z samochodu pędzącego prosto na inny wypadek drogowy. Niestety nie udaje im się to...
10:00 Triumf miłości - serial obyczajowy
12:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy
13:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
14:00 Przepis na zbrodnię - serial kryminalny
15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
 16:00 Ranczo - serial komediowy
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

20:00 Taxi 4 - kom., Franc., 2007. Na komisarzacie pojawia się pewien Belg (Jean-Luc Couchard), który następnie ma zostać przetransportowany do więzienia w Afryce. Niestety zbyt łatwo wierny Émilien uwalnia go. Émilien wierzy, że jeśli złapie zbiega, jego problemy się skończą.
21:55 Taxi 5 - kom., Franc., 2018
23:55 Turner i Hooch - kom., USA, 1989
02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny
02:55 Dyżur - serial medyczny
03:55 Menu na miarę - program kulinarny
04:20 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:25 Ten moment - program opowiada o ludziach i chwilach, które na zawsze odmieniły ich los
05:55 Szkoła - Uczennica trzeciej klasy gimnazjum, Marika Wroniecka ucieka z domu i nocuje u Sary Czarneckiej, której rodzice wyjechali. Dziewczyna ujawnia się, kiedy policja i media nagłaśniają jej zniknięcie.
08:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:55 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
14:00 Detektywi - program kryminalny
15:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
17:00 Zapisane w gwiazdach - program paradokumentalny

18:00 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy
19:00 Ukryta prawda
20:00 Hotel Paradise - reality show
21:00 Polowanie na druhny - kom., USA, 2005. Bohaterowie korzystają ze sprawdzono sposobu wkręcania się na wesele, który polega na poderwananiu kobiety podeksycytowanej samą myślą o małżeństwie.
23:35 List w butelce - obycz., USA, 1999
02:15 Hotel Paradise - reality show
03:00 Żyjąc z potworem - historie ludzi mieszkających z zabójcą
03:50 SOS Ekipy w akcji - program policyjny
04:35 Usterka - poradnik

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji
 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program parodok.
 08:55 Policjanci i Policjanci - serial parodok.
 10:55 Na Ratunek 112 - serial obycz.
 11:55 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
 12:55 Trudne sprawy - program obyczajowy
 15:55 Łowcy skarbow. Kto da więcej 18:00 Policjanci i Policjanci - serial parodok.
 20:00 Uroczysko - serial krym.
 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny
 21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto 22:40 Sekcja 8 - sens., USA, 2021
 00:40 Interwencja - magazyn reporterów
 00:50 Love Island. Wyspa miłości - reality show
 01:55 Hardkorowy Lombard
 02:55 Śmierć na 1000 sposobów
 03:25 Lubię disco!
 04:25 Top 10 - Lista Przebojów
 05:30 Teleshowsy TV Okazje

TV Trwam

09:20 Bóg z nami
 09:45 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis
 10:00 Inf. dnia
 10:15 Rozmowy niedok.
 11:25 Myśląc Ojczyzna
 11:35 Przyroda i ludzie
 12:00 Regina Celi
 12:03 Inf. dnia
 12:20 Wykłady z kongresu
 12:50 Mateczniki Polskośći
 13:00 Bezpieczna Mama
 13:20 Przegląd Tyg. „Niedziela”
 13:30 Msza Św.
 14:30 Dom Paderewskiego w Ojczyźnie
 15:00 Póstronie prawdy
 15:50 Ma się rozumieć
 16:00 Inf. dnia
 16:10 Z wdęką nad wodę
 16:35 Sól ziemi
 17:05 Akademia pro-life
 17:3

SKRZYDŁA WARMII I MAZUR NIOSĄ W ŚWIAT

– By sięgnąć po skrzydła, trzeba wykazać się nie lada odwagą. Zrobiliście to, a teraz życzę wam, by poniosły was jak najwyżej – powiedział wojewoda warmińsko-mazurski Radosław Król, otwierając finałową galę II edycji konkursu „Skrzydła Warmii i Mazur”. 25 marca w Centrum Konferencyjno-Szkoleniowym UWM w Olsztynie nie było wątpliwości, że te słowa wyznaczają kierunek konkursu: pomysły mają wychodzić z uczelni i włączać się w obieg spraw regionu.

Konkurs zorganizowany przez wojewodę Radosława Króla i rektora Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie profesora Jerzego Przyborowskiego od początku opiera się na precyzyjnych założeniach. Projekt studentów UWM ma odpowiadać na potrzeby województwa, być racjonalny i posiadać potencjał wdrożeniowy. Podlega ocenie pod kątem dopasowania do lokalnych uwarunkowań, możliwości rozwoju i użyteczności. W tej edycji zgłoszono 17 projektów przygotowanych przez 59 uczestników. Do finału zakwalifikowano 15 prac.

– Konkurs ma uzmysłowić, że warto myśleć o nowych wyzwaniach i pokazywać się poza murami uczelni – stwierdził wojewoda Radosław Król. Profesor Jerzy Przyborowski, rektor UWM, wskazał na drugi wymiar przedsięwzięcia. – Siła rozwoju tkwi w młodych ludziach – podkreślił. Wspomniał też o kompetencjach, które pozwalają przelożyć wiedzę na działanie: pracy zespołowej, myśleniu projektowym i zdolności rozpoznawania procesów.

Konkurs wpisuje się w tok studiów jako moment przejścia od teorii do praktyki.

Ministerialny aplauz dla idei

Obecność przedstawicieli rządu nadała tej opowieści niemal państwową rangę. Minister nauki i szkolnictwa wyższego Marcin Kulasek mówił o znaczeniu takich inicjatyw dla przyszłości studentów. – Nagroda daje lepszy start i otwiera kolejne możliwości – zaznaczył. Minister rolnictwa i rozwoju wsi Stefan Krajewski odniósł

się z kolei do wymiaru gospodarczego. – Ponadprzeciętne i nieszablone rozwiązania proponują młodzi ludzie. To ważne dla rozwoju regionu przy zachowaniu jego wybitnie rolniczych walorów naturalnych – oznajmił.

Konkurs „Skrzydła Warmii i Mazur” został zaprojektowany jako narzędzie, które ma ten moment wywołać i uporządkować. Źródło tej konstrukcji sięga wcześniejszych rozmów prowadzonych między Urzędem Wojewódzkim a UWM w Olsztynie. Szukano formuły, która pozwoli studentom wyjść z projektem poza uczelnię i skonfrontować go z rzeczywistymi potrzebami regionu. W tym kontekście pojawiła się idea skrzydeł.

– Najpierw jako robocze określenie, później jako nazwa, która zaczęła porządkować całe przedsięwzięcie – wspominała Monika Choroszewska-Pleńkowska, dyrektor generalna Urzędu Wojewódzkiego. Wśród osób, które tę ideę uchwyciły i zaczęły przekładać na konkret, była prorektor UWM doktor habilitowana Mariola Grzybowska-Brzezińska. Myśl została

dopracowana organizacyjnie i przygotowana do wdrożenia. Decyzja zapadła szybko, a wojewoda nadał jej kierunek i tempo, wprowadzając do działania wskaźniki województwa.

Dyrektor wkracza na scenę

Lista tegorocznych finałowych projektów objęła szerokie spektrum tematów. Obok propozycji z obszaru infrastruktury i technologii pojawiły się projekty związane z turystyką, kulturą, energetyką i jakością życia. „Biofilmowe samonaprawiające się materiały budowlane”, „»Czyjo zina?« – festiwal kryminalno-literacki”, „Lokalny odkrywca”, „Eggspres”, „BerryKetch”, „Safe Skate”, „Kłobuk.AI” – każdy z nich był odpowiedzią na konkretną potrzebę i zawierał propozycję rozwiązania możliwego do wdrożenia.

Projekt Emilii Nowińskiej dotyczący biofilmowych samonaprawiających się materiałów budowlanych stał się jednym z wymownych przykładów potencjału tej formuły. Sama koncepcja, czyli materiał reagujący na mikropęknięcia i zdolny do regeneracji, wychodzi poza standardowe rozwiązania

stosowane w budownictwie. W momencie, gdy na scenę gali wkroczył dyrektor olsztyńskiego oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Marcin Pokojski, projekt został natychmiast osadzony w kontekście infrastruktury drogowej. – Zapraszam do rozmowy dotyczącej możliwości wykorzystania tej technologii w praktyce inwestycyjnej – zadeklarował Pokojski.

To jeden z tych momentów, w których konkurs ujawnia swoją funkcję: pomysł trafia do odbiorcy, który operuje w sferze wdrożeń.

Podobną dynamikę przyniósł projekt „Czyjo zina?” Małgorzaty Rukszan. Nagroda TVP3 Olsztyn i Polskiej Agencji Prasowej oraz wyróżnienie kapituły spowodowały,

że trafił do realnej przestrzeni publicznej, ponieważ festiwal zaplanowano w Barczewie na maj tego roku. Projekt przeszedł z etapu koncepcji do etapu realizacji i został wpisany do kalendarza wydarzeń, co potwierdza jego zdolność do funkcjonowania poza konkursem.

Ze szczytu do Brukseli

Finał przyniósł rozstrzygnięcia, które dobrze oddają charakter całego przedsięwzięcia. Trzecie miejsce zajął „Safe Skate”, drugie „Lokalny odkrywca”, a pierwsze „Kłobuk.AI”.

– Chciałyśmy, żeby sztuczna inteligencja była zrozumiała dla przedsiębiorców – wyjaśniła Lucyna Gliwka ze zwycięskiego zespołu. – W naszym projekcie, podobnie jak w regionalnych opowieściach

o kłobuku, coś, co budzi niepewność, może przynieść konkretne korzyści.

„Kłobuk.AI” wykorzystuje narzędzia sztucznej inteligencji do wsparcia małych i średnich przedsiębiorstw z branży turystycznej. Projekt łączy lokalny kontekst kulturowy z technologią i wskazuje kierunek dalszego rozwoju usług w regionie. W tym układzie tradycja i nowoczesność tworzą spójne rozwiązanie, które może być zarówno funkcjonalne, jak i rozpoznawalne.

Główną nagrodą jest wyjazd do Brukseli ufundowany przez europosła Adama Jarubasa. Pojadą tam zarówno zwycięzcy, jak i ci, którzy zajęli drugie miejsce. W trakcie gali pojawili się laureaci poprzedniej edycji. – To było ważne doświadczenie i możliwość zobaczenia, jak funkcjonują instytucje europejskie – przyznał Jakub Borowski. Bruksela w tej formule stanowi naturalny etap rozwoju projektu, miejsce, w którym regionalnemu pomysłowi nadawany jest szerszy kontekst działania.

Istotnym elementem konkursu pozostaje struktura kapituły. Tworzą ją przedstawiciele administracji, uczelni, biznesu, bankowości i mediów. Projekt jest oceniany z różnych perspektyw, co pozwala na jego wielowymiarową analizę i zwiększa szanse na dalszy rozwój we współpracy z partnerami.

„Skrzydła Warmii i Mazur” tworzą mechanizm działania. Pomysł trafia do oceny, ocena prowadzi do rozmowy, a rozmowa otwiera drogę do wdrożenia. Studencki projekt zyskuje przestrzeń działania i partnerów do jego rozwijania. A skrzydła zaczynają pracować wtedy, gdy pomysł cechuje odwaga i konsekwencja w działaniu.

WSTAŃCIE, PANA BOGA CHWALCIE, BO CHRYSSTUS ZMARTWYCHWSTAŁ!

Życie dawnych Warmiaków było nierozdzielnie związane z rokiem liturgicznym w Kościele – mówi dr Jan Chłosta, autor książki „Doroczne zwyczaje i obrzędy na Warmii”. – To z Kościołem Warmiacy przeżywali ziemską drogę Chrystusa, a na Jego zmartwychwstanie przygotowywali się przez cały Wielki Post.

Wielkanoc jest najstarszym i najważniejszym świętem obchodzonym we wszystkich kościołach chrześcijańskich. Upamiętnia misterium paschalne Jezusa Chrystusa: Jego mękę, śmierć i zmartwychwstanie. I choć obchody Wielkiej Nocy sięgają i czerpią z żydowskich obrzędów Pesach – w każdym z regionów świata lokalna społeczność nadawała im swój własny koloryt i szlif. Nie inaczej było na Warmii.

– Świątowanie Wielkiej Nocy na Warmii integralnie związane było z liturgią Kościoła – mówi dr Jan Chłosta. – Wynikało to wprost z faktu, że biskupi i Kapituła Katedralna sprawowali tu władzę tak kościelną, jak i świecką. Był to jeden z tych elementów, który odróżniał katolickich Warmiaków od protestanckich Mazurów. Ponieważ ksiądz cieszył się znacznym autorytetem w sprawach nie tylko kościelnych, wiele zachowań Warmiaków w ich codziennym życiu zespoliło się jakby z modelem wypełniania obowiązków wobec Kościoła.

Niedziela Palmowa, czyli Kwietna

Tak naprawdę obchody Wielkiej Nocy zaczynały się na Warmii już w Niedzielę Palmową, tu zwaną Kwietną. Jeszcze w XVII w., za czasów bp. Michała Stefana Radziejowskiego w czasie procesji cztery dziewczęta ciągnęły na wózku figurę Chrystusa na osiołku. Zgromadzeni wierni wołali: „Hosanna na wysokościach!”, a potem wspólnie odprawiali misteria nawiązujące do wjazdu Jezusa do Jerozolimy.

Palmy przygotowywano z gałązek wierzby i brzozy,

zerwanych dwa tygodnie wcześniej, żeby zdołały do kwietnej niedzieli wypuścić bazie i listki.

– Szczególnie bazie po poświęceniu nabierały niezwykłej mocy – tłumaczy dr Chłosta. – Ludzi, którzy je połykali, chroniły przed chorobami gardła, a spalone stawały się popiołem pokutnym w przyszłoroczną Środę Popielcową. To z tych witek gospodarz wykonywał małe krzyżyki, które umieszczał następnie na polach ze zbożem: chroniły zbiory przed klęskami żywiołowymi. Gałązki palmowe umieszczano też nad wrotami obór, żeby chroniły bydło przed chorobami, a wkładane do gniazd drobiu miały zapewnić liczne i zdrowe potomstwo kur, kaczek i gęsi. W domu palmy umieszczano za obrazem ze Świętą Rodziną.

Wielki Tydzień

Wielki Tydzień zwano na Warmii Cichym: mięsa nie jadano, w domach przygotowania do świąt – porządki, pichcenie potraw, zwłaszcza ciast, bielenie kuchni i izb – szły pełną parą, a w każdy wieczór go-

spodyni odczytywała całej rodzinie fragmenty Męki Pańskiej.

Wielką Środę Warmiacy nazywali Krzywą: tego dnia nie można było tkać, bo nic nie mogło się kręcić, gospodarze nie siali, bo zboże itak by nie wzeszło, kury znosiły krzywe jaja, a zwierzęta, które w Krzywą Środę przyszły na świat, nie nadawały się do hodowli.

– Warmińska Wielka Środa różniła się też i tym, że to właśnie tego dnia młodzi chłopcy oblewali dziewczęta i siebie nawzajem. My ten zwyczaj przechowaliśmy na Wielkanocny Poniedziałek – tłumaczy dr Chłosta. – Kto nie chciał, by wyrwano go rankiem ze snu chluśnięciem zimnej wody, musiał wstać naprawdę wcześniej.

Wielki Czwartek Warmiacy nazywali z kolei Zielonym. Tego dnia w miastach odbywały się targi. Jednym z najbardziej znanych był ten w Barczewie, gdzie gospodarze z najdalszych okolic kupowali nasiona do wysiewu i drobne podarki na wielkanocnego zajęcia dla dzieci. W domach gospodyn timerwały się przesa-

zać rośliny i sadzić nowe, bo wierzyły, że posadzone tego dnia drzewa i rośliny wydadzą najobfitszy plon. Dzieciom wypiekano obwarzanki i główne zadanie polegało na tym, by odlać jak największy kęs: bo to była gwarancja szczęścia w życiu.

Religijnie Zielony Czwartek wiązał się nierozdzielnie z upamiętnianiem wydarzeń z wiecznika. Biskup w katedrze fromborskiej święcił oleje do udzielania sakramentów chrztu, bierzmowania i namaszczania chorych. W czasie wieczornego nabożeństwa mył nogi dwunastu starcom z diecezji, obdarowywał ich pieniędzmi i odzieniem, a następnie wszyscy razem udawali się na uroczystą wieczerzę. Po wieczornej liturgii milkły też wszystkie dzwony i organy – Warmiacy mawiali, że udawały się one do Ojca Świętego do Rzymu.

Wielki Piątek był na Warmii najsmutniejszym dniem Wielkiego Tygodnia i bez jakichkolwiek pokarmów. Wyjątek czyniono jedynie dla dzieci i osobom starszym, a i to wolno im było

spożyć tylko potrawy całkowicie pozbawione tłuszczu – kluski ze śliwkami, a najlepiej suchy chleb. W domowych paleniskach nie zapalano też ognia. Nie wolno było śpiewać, śmiać się, a nawet głośno mówić. W kościele wierni całowali krzyż w miejscach ran Chrystusa, a następnie kapłan w procesji przenosił go do symbolicznego grobu, przy którym wierni w wielu parafiach całą noc czuwali, śpiewając Gorzkie Żale i inne pieśni wielkopostne. Także w domach warmińskich wszystkie krzyże umieszczano w symbolicznych grobach: na eksponowanym miejscu okrywano je białą chustą lub obrusem.

Sam grób swoją okazałą formę przybrał już w XVI w. dzięki jezuitom, którzy takie groby Chrystusowe przygotowywali, zazwyczaj przy bocznym ołtarzu, w kościołach w Braniewie, Reszlu i Świętej Lipce. Umieszczano w nim krzyż, monstrancję, a wszystko strojono obficie kwiatami i świecami. W kościołach w Głotowie, Dobrym Mieście i Świętej Lipce przy grobie wybrani ludzie trzymali straż.

Wielka Sobota to oczywiście święcenie ognia i wody, także na Warmii. Ogień rozpalano z samego rana przed kościołem, kapłan święcił go, a wierni starali się płonąć żagiew z tego ognia donieść do swoich domów tak, by gospodynimerwała rozpaścić nim wygaszone na czas Wielkiego Piątku palenisko. Jeśli się jej udało, na tym świętym ogniu przygotowywała zupę mleczną – po warmińsku mużę, jedyny posiłek tego dnia. Resztkami spalonego drewna wierni kilku wsi na drzwiach domostw pisali K+M+B. Zachowywa-

li je także, by podawać do spożycia zwierzętom, gdy zachorowały, a w czasie pożaru wrzucano te węgle do ognia, żeby się nie rozprzestrzeniały.

Wodę święcono przed kościołami w wielkich stągwiach, którą potem wierni czerpali do domów, aby wieczorem skropić nią swoje domy i zagrody. Przechowywano ją także na wypadek choroby któregoś z domowników, do kąpeli dziecka, by pobłogosławić młodą parę, która miała ruszyć do ślubu, lub któremuś z domowników przed podróżą.

Tym, co w Wielkiej Sobocie wyróżniało Warmiaków jeszcze w XIX i na początku XX wieku, był... brak święcenia pokarmów. Jeśli już nawet coś święcono w warmińskich kościołach, to wyłącznie w celu rozdania wśród ubogich.

Późnym wieczorem w podolsztyńskich wsiach „borowano”: szybko i regularnie uderzano sercem dzwonu o brzeg jego czaszy, czym wywoływano donośny, huczący, nieprzerwany i tajemniczy odgłos.

– Wszystko, żeby całej okolicy oznajmić Zmartwychwstanie Pańskie – wyjaśnia dr Chłosta.

Wielka Sobota to także dzień malowania jajek – obowiązkowo naturalnymi „farbkami”. Zielone wychodziły po ugotowaniu ich w wodzie z trawą, żółte i pomarańczowe – z lupin cebulowych, a brązowe – z fusów po kawie zbożowej. Było to główne pożywienie wielkanocne Warmiaków, ale nikt nie nazywał ich tu pisankami.

Wielkanoc

Wielkanoc na Warmii świętowało się 3 dni. W Niedzielę Wielkanocną

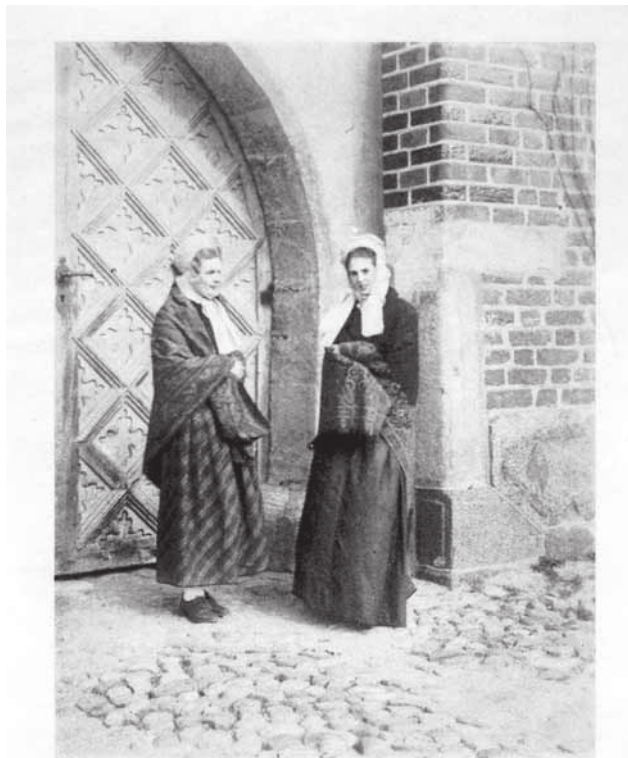
jeszcze przed świtem dziewczęta biegły nad rzekę lub strumyk, aby umyć twarz — w ten sposób chciały zachować zdrowie i urodę. Chłopcy z kolei biegali po okolicy i wołali: „Zur do lasu, mnięso do wsi” — oznajmiali w ten sposób koniec Wielkiego Postu i odzyskaną możliwość spożywania najłagodniejszych nawet potraw.

Rezurekcja odbywała się zawsze o godzinie 5, a wierni przybywali na nią hucznie, nierzadko w towarzystwie orkiestry, budząc po drodze wszystkich, którzy zaspałi, głośnym okrzykiem: „Wstańcie, Pana Boga chwalcie, bo Pan Chrystus zmartwychwstał!”.

— Na Warmii panowało przekonanie, że kto nie poszedł w Wielkanoc do kościoła, ten nie może nazywać się chrześcijaninem — mówi dr Chłosta. — A po mszy wszyscy spieszyli na śniadanie: chleb z masłem, twaróg, ciasto i oczywiście jajka. Po śniadaniu dzieci ruszały do ogrodu na poszukiwania zajączka — najczęściej królewskich marcepanów. A mięso pojawiało się na stole dopiero w czasie wieczery. Zwyczajowo tego dnia wszyscy świętowali we własnych domach, odwiedziny zostawiając na poniedziałek i wtorek wielkanocny. Bywało, że niektóre gospodynie dopiero w niedzielę malowały jajka.

W Poniedziałek Wielkanocny, zamiast oblewania, na Warmii chłopcy smagali dziewczęta po łydkach kadykiem, czyli jałowcem, prawdopodobnie nawiązując w ten sposób do biczowania z Wielkiego Tygodnia i do Męki Pańskiej. Smagających obdarowywano jajkami, pieniędzmi i kuchą, czyli ciastem. Po mszy zaczynały się odwiedziny u krewnych i przyjaciół.

— Ta odrębność obyczajowa Warmiaków przetrwała nawet po 13 września 1772 r., kiedy na Warmię wkroczyli pruscy urzędnicy i zaczęli burzyć dawny porządek w życiu publicznym — mówi dr Chłosta. — A jednak ludność — z jednej strony nieco zamknięta na nowości cywilizacyjne,

Alt ermländische Frauentracht.

191. Ermländische Sonntagstracht

Kobiety w strojach warmińskich. Fotografie z książki Paula Dudecka „Wie de Ermlönga koose. Ernteres und Heiteres aus dem mittleren Ermland in breslauer Mundart”, Heilsberg 1939

a z drugiej wierna i z pietyzmem przechowująca zwyczaje przodków — nie uległa i wiele z tradycji dotrwało do czasów II wojny światowej, a gdzieś tam starzy Warmiacy pamiętają ją nawet dziś.

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA

W pracy nad artykułem pomógł mi dr Jan Chłosta, który udostępnił mi swój niepublikowany materiał pt. „Wielki Post i Wielkanoc w zwyczajach Warmiaków”. Korzystałam również z jego książki „Doroczne zwyczaje i obrzędy na Warmii”.

PISANKOWA IMPROWIZACJA PANI BASI

Barbara Tumiel ma tzw. „złote ręczki” i zamiłowanie artystyczne. Wszystko co weźmie w ręce nabiera kształtu i koloru, cieszy oczy innych. Tak powstają też wielkanocne pisanki, które szczególnie pani Basi wychodzą świetnie.

Basia Tumiel pisanki maluje już ponad 20 lat. Jak twierdzi, sama nie wie skąd jej się to wzięło.

— Zawsze każdego roku maluję jajka na Wielkanoc — mówi pani Basia. — Dla siebie tylko dwa, trzy jajka. Reszta dla znajomych, dla rodziny. Maluję tylko woskiem. Każda pisanka jest inna. Ja nawet jak chcę zrobić dwie takie same pisanki, to i tak zawsze wychodzą inne. Jest jakiś element, który je różni. Ja wiem dlaczego tak jest, bo ja ogólnie sama nie lubię takich samych rzeczy, więc nigdy jeszcze nie udało mi się zrobić dwóch takich samych — dodaje ze śmiechem pani Basia.

Pani Basia maluje pisanki w naprawdę ekspresowym tempie. 30 pisanek powstaje w ciągu niecałych dwóch godzin.

— Maluję szpilką ze szklanym zakończeniem — tłumaczy artystka. — Wbijam ją na kredkę i nakładam wosk pszczeli na jajko. Trochę go przepalałam na ogniu, aby był ciemniejszy. Moje pisanki są wtedy trwalsze. Maluję skorupki jajek ugotowanych, nie wydmuszek. Pisanki farbami też są ładne, tylko wykonuje się je trochę inaczej. Od jakiegoś czasu próbuję nauczyć malowania pisanek moje koleżanki, ale jakoś technicznie im to nie wychodzi, ale myślę, że to tylko kwestia woli i się uda. Trzeba opamiętać technikę trzymania jajka podczas malowania. Można malować woskiem na białym jajku, albo na wcześniej pomalowanym. Jak kto chce. Można też ściągnąć wosk po pomalowaniu, ale ja nigdy tego nie robię.

Jak to się zaczęło?

— Ludzie mnie pytają często, kto mnie nauczył malowania pisanek — opowiada pani Basia. — Sama

Barbara Tumiel i jej pisanki

się ostatnio zastanawiałam skąd ja to umiem? Nie wiem. Kiedyś podglądałam jak inni malowali woskiem, ale próbowałam i nie jest to tak trwałe. Jest problem ze świeczką, bo wosk z niej szybko zastyga. Izaczęłam się zastanawiać czym tu zastąpić ten wosk ze świecy i kiedyś słuchałam programu na temat Wielkanocy i dowiedziałam się, że to może być wosk pszczeli. Później zastanawiałam się, czym najlepiej nakładać ten wosk na jajko. Pomyślałam, że będzie to szpilka z zakończeniem szklanym. I udało się. Sama wpadłam na taką technikę, nikt mi tego nie pokazywał.

Maluje, bo sprawia jej to frajdę i nie wyobraża sobie świąt bez pisanek.

— Maluję, bo każda pisanka jest inna — opowiada dalej. — To jest tradycja i nie wyobrażam sobie świąt bez pisanek. Robię te pisanki i jak dają je komuś to widzę, że sprawiają ogromną radość. Tak my-

ślę sobie, że większej frajdy nikomu nie sprawiałam, jak tymi małymi jajkami. I to jest bardzo fajne. Tym bardziej, że robiąc pisanki nie planuję jaki to będzie wzór, po prostu improwizuję. Wychodzą mi one same. Zawsze staram się zrobić pisanki do konkretnej osoby. Nie wiem skąd to się we mnie bierze.

Ale pani Basia talent artystyczny odziedziczyła po tacie, który był znanym krawcem. Projektował i szyl ciężką odzież damską i męską.

— Mam jeszcze jego szkice — mówi — Jak patrzę nie nie, to mam wrażenie, że są genialne. Ja też projektuję i szyję dla siebie i swoich bliskich. Inni mówią, że nawet mi nieźle wychodzi.

Mieszkanca Morąga też maluje obrazy. Jej prace można było oglądać w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Morągu. Jak widać, ma wiele umiejętności manualnych.

WIESŁAWA WITOS

POLITYCZNI LIDERZY KOMENTUJĄ

W naszym cotygodniowym cyklu polityczni liderzy z Warmii i Mazur komentują wydarzenia mijającego tygodnia bądź odnoszą się do kwestii, które uznają za wartę społecznej uwagi. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść poniższych komentarzy.

Jacek PROTAS,
poseł do Parlamentu
Europejskiego
(Koalicja Obywatelska)

Od 31 marca w Polsce obowiązują nowe zasady dotyczące cen paliw: obniżono VAT z 23 do 8 procent, akcyzę sprowadzono do minimalnego dopuszczalnego w Unii Europejskiej poziomu, a dodatkowo wprowadzono maksymalne ceny detaliczne. Po wejściu w życie rządowego pakietu Polska znalazła się w gronie państw z jednymi z najniższych cen paliw w Europie. To decyzje ważne i potrzebne, bo wysokie ceny paliw uderzają nie tylko w kierowców, ale w całą gospodarkę. Rosną koszty transportu, produkcji i usług, a to bardzo szybko przekłada się na wyższe ceny w sklepach i coraz większe obciążenie domowych budżetów.

Musimy jednak stwierdzić uczciwie: źródła tego problemu nie leżą w Polsce. Bezpośrednim impulsem wzrostu cen paliw jest wojna na Bliskim Wschodzie, która wywołała napięcia na światowych rynkach. Pojedyncze państwo może łagodzić skutki takich zjawisk, ale nie jest w stanie samo ich zatrzymać. Dlatego osłonowe działania na poziomie krajowym są konieczne, lecz powinny być wsparte przez zdecydowaną i skoordynowaną reakcję na poziomie europejskim.

Państwa członkowskie i Unia Europejska mu-

szą dziś działać wspólnie i odpowiedzialnie. Europa potrzebuje rozwiązań, które wzmocnią bezpieczeństwo energetyczne i skutecznie ochronią obywateli oraz przedsiębiorców przed wzrostem kosztów życia. To konieczne nie tylko po to, by łagodzić skutki obecnej sytuacji, ale także by lepiej przygotować się na podobne wyzwania w przyszłości.

Urszula PASŁAWSKA,
postanka
(Polskie Stronnictwo
Ludowe)

Wspierajmy tych, którzy są blisko. W Wielkanoc postawmy na polskie świeże i smaczne produkty.

Za moment zasiądziemy przy suto zastawionym stole. Jeszcze trwa czas intensywnych zakupów. Dlatego tradycyjnie zachęcam: kupujcie lokalnie, wspierajcie naszych przedsiębiorców, rolników, rzemieślników.

Każdy ma chyba swój ulubiony warzywniak, małą piekarnię, sklepik, gdzie ktoś zapyta: „Co słyhać?”. Kupujmy tutaj, bo każda wydana w takim miejscu złotówka zwraca się podwójnie.

Pamiętajmy, że kupując lokalnie, wspieramy miejsca pracy w okolicy. Wzmacniamy gospodarkę, budujemy kapitał społeczny swojej miejscowości i co równie ważne, kultywujemy naszą polską tradycję.

Szanowni Państwo, radosnych i smacznych Świąt Wielkanocnych!

Marcin KULASEK,
minister nauki
i szkolnictwa wyższego
(Nowa Lewica)

Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o systemach sztucznej inteligencji. To ważny krok w stronę nowoczesnego państwa, które nie tylko nadąża za rozwojem technologii, ale potrafi go mądrze regulować. To rozwiązania przygotowane przez Ministerstwo Cyfryzacji, stawiające w centrum człowieka i jego bezpieczeństwo.

Nowe przepisy jasno wskazują, że rozwój innowacji nie może odbywać się kosztem zdrowia, życia czy praw obywatelskich. To dobre przepisy; technologia powinna służyć ludziom, a nie odwrotnie. Ustawa tworzy też realne narzędzia nadzoru, dzięki którym państwo będzie mogło skutecznie reagować na zagrożenia związane z AI.

Istotnym elementem jest powołanie Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji. To organ, który zapewni nie tylko kontrolę, ale też przejrzystość; obywatele zyskają możliwość składania skarg i dostępu do informacji o funkcjonowaniu systemów AI. To buduje zaufanie, którego dziś bardzo potrzebujemy.

Projekt wspiera rozwój polskiej myśli technologicznej. Inwestycje w badania i krajowe rozwiązania to szansa na wzmocnienie naszej pozycji w Europie.

W mojej ocenie to odpowiedzialne i potrzebne regulacje. Pokazują, że

można łączyć rozwój gospodarczy z troską o prawa obywateli. I właśnie taki kierunek powinniśmy konsekwentnie wybierać.

Jerzy SZMIT,
prezes Fundacji
im. Piotr Poleskiego
(Prawo i Sprawiedliwość)

W tym roku atmosferę zbliżającej się Wielkanocy ostro wkroczył ks. kardynał Grzegorz Ryś. Jak twierdzą znawcy sprawy (a nikt temu nie zaprzecza), z jego inspiracji powstał list do wiernych upominający i nakłaniający nas do przeproszenia narodu żydowskiego za krzywdy, jakich doznali od nas nasi „starsi bracia w wierze”.

Jak przez mgłę pamiętam, gdy sześćdziesiąt lat temu ks. kardynał Stefan Wyszyński z okazji 1000-lecia chrztu Polski wysłał list Episkopatu Polski do ponad sześćdziesięciu episkopatów. Znalazł się w nim zwrot „przebaczymy i prosimy o przebaczenie”. List został wysłany także do episkopatu Niemiec. Taki gest 20 lat po zakończeniu II wojny światowej nie mógł być w społeczeństwie ciepło przyjęty. Jednak trudno sobie wyobrazić, aby do Niemiec listu nie wysłać albo pisać dla nich inny. Komuniści skorzystali z okazji i przeciwko prymasowi Wyszyńskiemu wytoczyli historyczną kampanię nienawiści (choć wkrótce sami podpisali porozumienie z tymi samymi Niemcami).

Zwróćmy uwagę na pozornie błahą, a naprawdę fundamentalną różnicę między tymi listami. Ksiądz prymas Wyszyński w słowie „przebaczymy” zawarł przesłanie, że mamy w pamięci krzywdę przez nas doznane, ale przebaczymy, bo taka jest nasza postawa wynikająca z wiary. Zwracamy się też do innych chrześcijan, z którymi podzieliła nas historia, ale łączy wiara, z prośbą o przebaczenie.

I tu jest główny problem. Czy w judaizmie jest postawa równości wszystkich ludzi wobec Boga? Żydowski pogląd na świat nie przewiduje „jednej owczarni i jednego pasterza”. Oni stanowią swój świat, areszta to inny świat. Inie jest to doraźna polityka, ale istota religii i funkcjonowania narodu żydowskiego.

Święty Jan Paweł II próbował tę izolację przerwać: odwiedził synagogę w Rzymie, modlił się pod Ścianą Płaczu w Jerozolimie, zawsze był otwarty, organizował spotkania i wielokrotnie nawoływał do zbliżenia chrześcijaństwa i judaizmu. Z drugiej strony nie było wzajemności. Było miło, nawet elegancko. Niemniej proszę nie mylić uprzejmości z przychylnością. Judaizm nie zna otwartości i poszukiwania prawdy. W swoim przekonaniu jest samą prawdą, a otwartość jest z jego punktu widzenia herezją. Odejdźcie od tych założeń i przyznanie, że „oni też mają trochę racji”, byłoby dla judaizmu śmiertelnym zagrożeniem. Takie są fakty i nie ma co marudzić ani się oburzać czy szukać winnych.

Księżę Kardynale, a może po prostu zostawmy się nawzajem w spokoju, przynajmniej w czasie Świąt Zmartwychwstania Pana Naszego Jezusa Chrystusa.

Piotr LISIECKI
(Konfederacja
/Ruch Narodowy)

Wkrótce kolejny cios w polskie rolnictwo!

UE i Australia uzgodniły umowę handlową, która zwiększy bezcłowy import australijskiej wołowiny do UE do 30,6 tysiąca ton. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi ostrzega, że może to uderzyć w polskich producentów poprzez wzrost konkurencji i wypieranie ich z rynku. Polska domaga się silniejszych klauzul ochronnych i wyrównania standardów produkcji, wskazując na ryzyko napływu tańszego mięsa spoza UE.

Unia Europejska i Australia osiągnęły wstępne porozumienie w sprawie umowy o wolnym handlu oraz partnerstwie w zakresie bezpieczeństwa i obrony.

Niestety kolejny raz rząd Donalda Tuska nie zadbał o polskie interesy, szczególnie o interesy rolników. Wynegocjowany kontyngent importowy wołowiny jest ponad 3,5 razy wyższy niż dotychczas.

Brak odpowiednich zabezpieczeń w umowie doprowadzi do wypierania naszej produkcji przez tańsze mięso wytwarzane przy niższych standardach.

Powtórka z umowy z krajami Mercosuru i kolejny przykład bezradności rządu uśmiechniętej koalicji.

Co, gdzie, kiedy?

REPERTUAR MULTIKINO

Piątek, 3 kwietnia

PROJEKT HAIL MARY / napisy: 10:40, 12:40, 13:20, 14:00, 16:00, 16:40, 17:20, 18:50, 19:20, 20:00, 20:30
HOPNIĘCI / familijny / dubbing: 10:00, 11:25, 13:00, 13:50, 15:30, 16:20, 18:00
ZA DUŻY NA BAJKI 3: 10:00, 11:00, 12:10, 14:20, 16:30, 18:40
KRÓL DOPALACZY: 12:50, 15:30, 18:10, 20:40
DAVID / familijny / dubbing: 16:00
ONI CIĘ ZABIJA / napisy: 20:50
PAN RYBA / familijny / dubbing: 10:30
KRZYK 7 / napisy: 21:00
BLUEY W KINIE: KOLEKCJA ZABAWY Z PRZYJACIÓŁMI / familijny / dubbing: 10:00, 11:30, 12:55, 14:30, 16:10, 17:50
TAJNY AGENT / napisy: 19:30
PIEP*ZYC MICKIEWICZA 3: 11:40, 13:50, 18:30
FLEAK. FUTRZAK I JA / familijny / dubbing: 10:50
WICHROWE WZGÓRZA / napisy: 20:40

REPERTUAR HELIOS

Piątek, 3 kwietnia

MÓW MI JIMPA / napisy: 14:45, 19:15
PROJEKT HAIL MARY / napisy: 12:10, 13:30, 16:40, 17:45, 20:00, 21:00
HOPNIĘCI / familijny / dubbing: 12:50, 15:20
ZA DUŻY NA BAJKI 3: 12:20, 14:30, 17:15
KRÓL DOPALACZY: 13:50, 17:30, 20:15
DAVID / familijny / dubbing: 12:40, 15:30
PIEP*ZYC MICKIEWICZA 3: 12:00, 15:10, 17:00
REMINDERS OF HIM. CZĄSTKA CIEBIE, KTÓRĄ ZNAM / napisy: 18:00
ONI CIĘ ZABIJA / napisy: 19:00, 21:20
PAN RYBA / familijny / dubbing: 11:45, 12:30, 16:30
KRZYK 7 / napisy: 14:15, 19:30
WERSJA JUDASZA / lektor: 16:50
TAJNY AGENT / napisy: 18:45
DOBRY CHŁOPIEC / napisy: 20:45

REPERTUAR AWANGARDA

Piątek, 3 kwietnia

KINO NIECZYNNNE

4 KWIETNIA parkrun Olsztyn

Olsztyn

Parkrun to bezpłatne, organizowane przez lokalną społeczność spotkania, w ramach których można maszerować, truchtać, biegać, być wolontariuszem lub kibicem. Dystans tras parkrun to 5 km, a spotkania odbywają się w każdą sobotę rano. Parkrun to inicjatywa otwarta i przeznaczona dla każdego bez względu na umiejętności i kondycję, w której nie ma limitu czasu. Każdy bez wyjątku jest bardzo mile widziany w ramach naszych spotkań.

Godz. 9.00, Park Centralny, okolice Fontanny „Układ Słoneczny”.

7 KWIETNIA MAMOKRĘGI – czyli wspierające spotkania dla mam z małymi dziećmi

Olsztyn

Proponujemy by spotkania były naprzemienne – raz w miesiącu spotkania takie jak już znacie – z animatorkami, a raz w miesiącu – bez animatorek tzn. będzie dla Was przygo-

towana przestrzeń w zaprzyjaźnionej z nami Bibliotece Wojewódzkiej na Starym Mieście – będzie można spokojnie usiąść w bezpiecznej przestrzeni dla maluszków i po prostu porozmawiać z inną mamą, wypożyczyć może jakąś książeczkę albo książkę, może razem poczytać maluchom, porozmawiać o tym co nam w sercu i duszy gra lub nie gra.

Godz. 10.00, Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie.

8 KWIETNIA Michał Kielak & The Mystery Train

Olsztyn

Michał Kielak najbardziej rozchwytywany polski harmonijkarz, w 2024 roku postanowił zebrać grupę przyjaciół i ruszyć z Nimi w trasę. Zaczęli od nagrania płyty pt. „Keys in my pocket”. I to właśnie z tym materiałem chcą się Państwu zaprezentować. W muzyce zespołu nietrudno się doszukać bluesa, rocka i muzyki spod szyldu „americana”, ale są też ballady i spora dawka żywiołowego rock’n rolla. W listopadzie 2025 ukazała się płyta „Live No.1” i ta płyta będzie do nabycia na najbliższych koncertach zespołu!

Godz. 19.00, Galeria Sowa, Zamkowa 2.

11 KWIETNIA LABORATORIUM WIEDZY – WARSZTATY Z EDUKATOREM. MAGIA ATMOSFERY.

Olsztyn

Ciepłe Słońce – jak Ziemia zatrzymuje ciepło? Uczestnicy sprawdzą w praktyce, jak gazy cieplarniane zatrzymują ciepło w atmosferze, Wirująca nauka – miniaturowe tornado Czy można stworzyć tornado w sali warsztatowej? Oczywiście! W bezpiecznej, uproszczonej wersji uczestnicy zobaczą, jak powstają trąby powietrzne. Chmura w butelce – niebo na wyciągnięcie ręki Jak powstają chmury? Uczestnicy stworzą własną „chmurę” w butelce, obserwując proces skraplania pary wodnej oraz dowiedzą się, jak działa cykl wodny.

Domowa tęcza – złap kolory Czy światło ma kolory? Podczas efektownego doświadczenia dzieci zobaczą, jak światło rozdziela się na barwne pasma. Elektryzująca przygoda Podczas pokazu z generatorem Van de Graaffa uczestnicy zobaczą, jak powstają pioruny.

Godz. 11.00, Centrum Popularyzacji Nauki i Innowacji „Kortosfera” Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, ul. Dybowskiego 11A.

11 KWIETNIA Nordic Walking wiosną

Olsztyn

WIOSNA to idealny czas na żwawy marsz z kijami! Forma marszu z kijami – Nordic Walking – przywędrowała do nas z Finlandii i rozgościła się już na dobre... a przede wszystkim dla dobrego zdrowia. Te spotkania będą wspaniałą okazją, by poprawnie nauczyć się chodzić z kijami. Jak to wszystko zgrać? Jak trzymać kije? Jak daleko je stawiać? Zabierzcie swoje kije. Jeżeli ich nie macie – użycie od koleżanki (któraś na pewno ma) lub wypożyczenie z OSIR-u.

Godz. 10.00, Plaża miejska j.Ukiel (przy wypożyczalni sprzętu OSIR).

11 KWIETNIA parkrun Olsztyn

Olsztyn

Parkrun to bezpłatne, organizowane przez lokalną społeczność spotkania, w ramach których można maszerować, truchtać, biegać, być wolontariuszem lub kibicem. Dystans tras parkrun to 5 km, a spotkania odbywają się w każdą sobotę rano.

Parkrun to inicjatywa otwarta i przeznaczona dla każdego bez względu na umiejętności i kondycję, w której nie ma limitu czasu. Każdy bez wyjątku jest bardzo mile widziany w ramach naszych spotkań.

Godz. 9.00, Park Centralny, okolice Fontanny „Układ Słoneczny”.

11 KWIETNIA Koncert Myslovitz – „DLA CIEBIE wpadłem w głęboką depresję MMXXVI”

Olsztyn

Mamy nadzieję, że spotkamy się na nich, by posłuchać owoców pracy ostatnich miesięcy zespołu – piosenek, które znajdują się na następcy tak ciepło przyjętego przez Was albumu „Wszystkie narkotyki świata” oraz piosenek, które od lat nie były wykonywane w wersjach live, a o które często prosicie. Nie zabraknie oczywiście tych najbardziej znanych, jak „Długość dźwięku samotności”, „Scenariusz dla moich sąsiadów”, „Mieć czy być” czy „Peggy Brown” każdego wieczoru w innej i wyjątkowej – bo wyśpiewanej wspólnie z Wami – wersji.

Godz. 19.00, Aula widowiskowo-konferencyjna im. Anny Wasilewskiej, ul. Kościńskiego 11.

 NIERUCHOMOŚCI

 PRACA

sprzedam

dam pracę

WWW.DOMKIHOLENDERSKIE.EU, 503-103-703

MEŃCZYZNĘ lub parę do pracy w gospodarstwie, 502-712-884

 USŁUGI POGRZEBOWE
ARKA
Elżbieta Michałowska Anna Michałowska

OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A

 89 534 72 42, 605 635 908

OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24
(wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka”)

 89 526 66 01, 605 665 909

www.arkaolsztyn.pl

Całodobowy przewóz zmarłych

131260pb1-a-G

JUŻ OTWARTE! DOM POGRZEBOWY OLSZTYN-DYWITY

USŁUGI POGRZEBOWE • NAJNIŻSZE CENY

OFERUJEMY:

* kremację w naszym krematorium * salę pożegnań z możliwością organizacji mszy pogrzebowej * nowoczesną chłodnię * trumny, urny
* limuzynę pogrzebową marki Mercedes

Dom Pogrzebowy i Krematorium Drejka, Olsztyn, ul. Wadąska 50, tel. 48 731 108 108, e-mail: dompogrzebowy.olsztyn@gmail.com

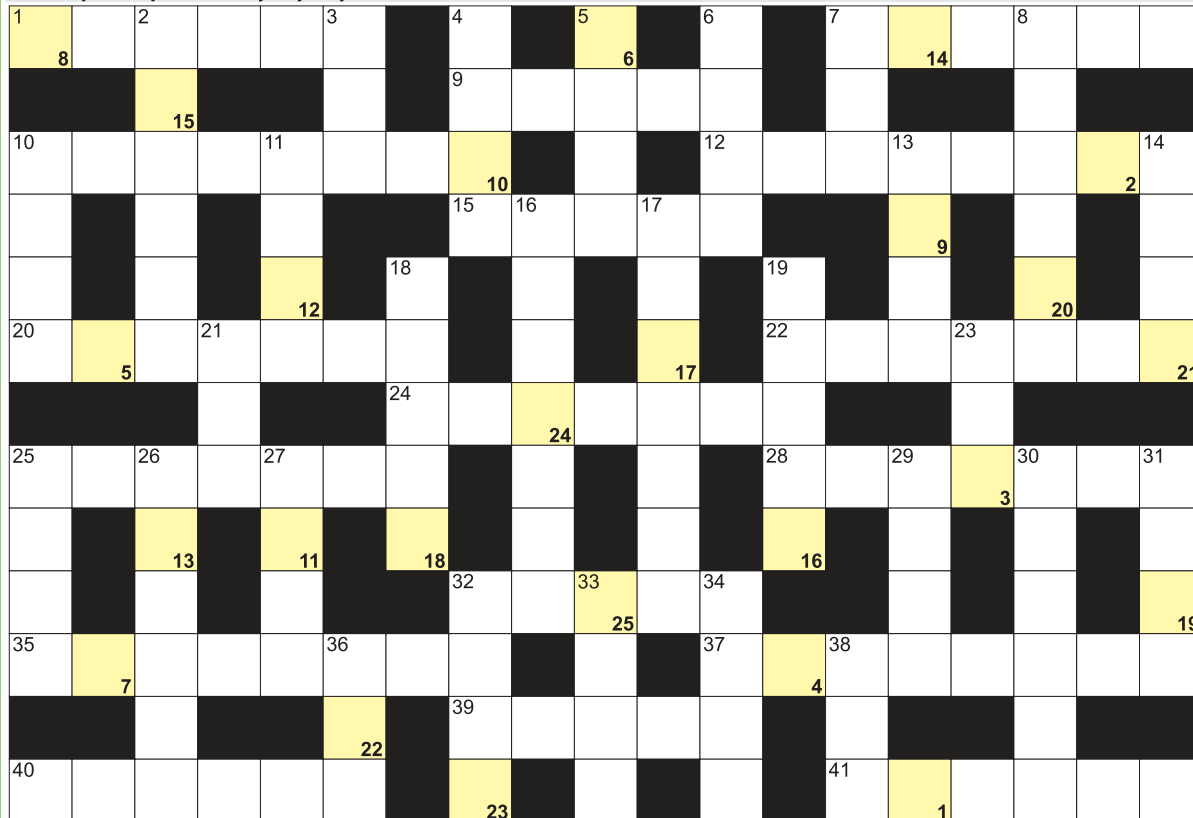

1260tr-a-G

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 25 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

POZIOMO: 1) Te dla chemika; 7) wyborczy na ścianie sklepu; 9) stopnie w dzienniku; 10) miasto narodzin Jezusa; 12) zadanie matematyczne z niewiadomą; 15) gruszki i cytryny; 20) zespół czterech muzyków; 22) ilustracja w książce; 24) zastój, załamanie gospodarki; 25) sąsiedzi Austriaków i Węgrów; 28) zbyt duża ilość, nadwyżka; 32) gromkie oklaski; 35) dawny nauczyciel domowy; 37) akacja syberyjska inaczej; 39) jest nim piruet; 40) kieruje zarządem spółki; 41) objaw, symptom choroby.

PIONOWO: 2) niejedna w alfabecie; 3) biblijny Eden; 4) najgłębsze jezioro w Alpach; 5) mityczna matka Apolla; 6) największe jezioro w Australii; 7) ptak dumny z ogona; 8) szwajcarskie województwo; 10) wysoki budynek osiedlowy; 11) stała posada w firmie; 13) grecka bogini nocy i ciemności; 14) Lubos, polski aktor; 16) kawalerski w przeddzień ślubu; 17) Miłosz, polski poeta; 18) brat ojca; 19) kolor pomarańczowy; 21) wykop wzdłuż drogi; 23) miasto Alberta Einsteina; 25) duża sterta siana; 26) sandały i kozaki; 27) kupidyń, rzymski bóg miłości; 29) stolica Kataru; 30) dzieło Homera o Troi; 31) mądra, pomocna wskazówka; 32) rewolwer; 33) pole widoczne wokół człowieka; 34) dokumenty sądowe; 36) na nim okulary; 38) siedemnasta litera alfabetu greckiego.

JOLKA z HASŁEM

Litery z kolorowych pól czytane poziomo utworzą rozwiązanie:

Ujawniliśmy wszystkie spółgłoski "N". Miejsce wpisu hasła do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z kolorowych pól, czytanych poziomo.

Spokojny z Rowem Mariańskim; żółt lub krokodyl; mleczaj wśród grzybów; Nb dla chemika; państwo z Teheranem; wyraz bliskoznaczny; w parze z Hercegowiną; napady choroby lub złości; okres trzech miesięcy; Arkadiusz w przedszkolu; German, polska piosenkarka; biblijny brat Kaina; wyraz po przestawieniu liter; przepływa przez Olten; Piechniczek, były polski trener piłkarski; wesole z karuzelą; była waluta Portugalii; Giovanni, założyciel Fiata; komplet ze spódnicą i żakietem; baśniowy właściciel lampy z dżinem; pierwiastek Hf; grecka bogini kary i zaślepienia; amerykański grosz; rzemieślnik wyrabiający beczki; Matejko, polski malarz; syn brata; popielcowa w kalendarzu; stolica Tajlandii; mieszkańcy stolicy Czech; osąd, zdanie na jakiś temat; grany z wiozy Mariackiej w Krakowie; hawajskie powitanie; inaczej przyspiesznik dla roślin; deszczowa lub słoneczna za oknem; siostra Juliana Tuwima; rzeka w Malborku; największa wyspa archipelagu Riukiu; polska kawa zbożowa; potocznie o płycie do gramofonu; pisał je Jan Kochanowski do córki; kraj ze stolicą w Thimphu; Adam, autor sonetów "Nad głębiami"; Bartosiewicz, polska piosenkarka.

Sprawdź się w SUDOKU: wypełnij diagram 9x9 w taki sposób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3x3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9:

			9					3
3	6		2					4
2	4			3	1			6
	7			5	1			8
	3	1		6				5
5		9					6	
4	1				2		7	8
7	6	3			5	4		
9	2	8			4			1

	9	1		5		6	8	
				6	8	7		5
8				1	3		2	
4					2			
		2			8	7	6	
	8	6	4			1		
3		4	8			2	5	
1	5	8				3	4	
	2	9			5		7	1

WYKREŚLANKA: poniżej ukryliśmy 20 imion greckich bogów znanych z mitologii. Wykreślisz ich wszystkich od góry do dołu, od lewej do prawej oraz na ukos. Znajdź i wykreśl wyrazy: Uranos, Gaia, Kojos, Teja, Rea, Tetyda, Zeus, Nike, Apollo, Hermes, Hades, Iris, Japet, Ares, Hera, Hestia, Eros, Atena, Helios, Hebe.

C	Y	G	A	R	O	Z	E	T	A
Z	G	R	O	S	Z	E	U	S	Z
A	E	R	R	A	T	O	R	C	H
S	C	U	N	O	T	P	H	U	E
A	T	H	E	R	M	E	S	R	L
I	P	E	R	S	R	R	N	G	I
R	T	O	T	A	L	A	H	A	O
I	E	L	L	Y	M	A	N	I	S
S	J	A	M	L	D	N	I	A	M
I	A	U	D	E	O	A	K	H	A
S	E	U	S	J	A	P	E	T	A
T	R	O	R	O	Z	B	N	I	K
R	O	S	J	A	E	N	G	O	I
U	S	O	R	A	N	Y	J	O	E
H	E	S	T	I	A	O	A	C	L
E	R	Y	N	I	S	O	S	Z	T

PIERWSZY Z TRZECIM, DRUGI Z CZWARTYM

PIŁKA NOŻNA\\\\ Sytuacja w czołówce tabeli IV ligi jest bardzo ciekawa. Liderem jest co prawda Stomil (43 punkty), ale czuje na plecach oddech Concordii (42), która ma do rozegrania mecz zaległy. Ciekawy też będzie weekend, bo czołówka gra ze sobą.

Grupę pościgową z 37 punktami otwierają Start Nidzica oraz Polonia Lidzbark Warmiński, przy czym Polonia również ma jeden mecz w zapasie. Walka o awans rozstrzygnie się najprawdopodobniej między tą czwórką.

W 20. kolejce ciekawie będzie w Olsztynie i Lidzbarku Warmińskim. W stolicy regionu Stomil (1. miejsce) zagra ze Startem Nidzica (3. miejsce). Zmierzą się dwie drużyny, które wygrały wszystkie cztery spotkania w rundzie wiosennej. Stomil wyjdzie na boisko podbudowany ostatnim zwycięstwem 5:1 nad Mamrami Giżycko, z kolei goście prowadzeni teraz przez Tomasza Aziewiczza w ostatniej kolejce pokonali 1:0 Romintę Gołdap.

Fot. Emil Marecki

W poprzedniej kolejce Stomil wysoko pokonał Mamry Giżycko

Natomiast w Lidzbarku Warmińskim miejscowa Polonia (4. miejsce) zagra z Concordią Elbląg (2. miejsce). Gospodarze są

podrażnieni po ostatnim występie, bowiem w Stawigudzie podopieczni Piotra Jacka jedynie zremisowali 2:2 z ostatnim zespołem

tabeli. Concordia po porażce ze Stomilem wróciła na zwycięską ścieżkę, wygrywając dwa spotkania z rzędu.

Jeśli w sobotę wygra Start i Polonia, wtedy tabela ulegnie mocnemu spłaszczeniu, co widać poniżej, przez co rozgrywki staną się jeszcze bardziej ciekawe i... nieprzewidywalne.

PO 20 KOLEJKACH

1. Stomil	43
2. Concordia*	42
3. Start	40
4. Polonia*	40

* mecz zaległy

Jeśli natomiast zwyciężą Stomil i Concordia, wtedy znacznie maleją szanse na awans kogoś z grupy pościgowej.

>>> 20. kolejka, piątek:

Pisa Barczewo - GKS Stawiguda (17); sobota: Stomil Olsztyn - Start Nidzica (12), Granica Kętrzyn - DKS Dobre Miasto (14), Mazur Etk - Drwęca

Nowe Miasto Lubawskie (15), Polonia Lidzbark Warmiński - Concordia Elbląg (16), Sokół Ostróda - Mamry Giżycko (16), Rominta Gołdap - Olimpia II Elbląg (16), Tęcza Biskupiec - Mrągowia Mrągowo (16).

EM, DRYH

PO 19 KOLEJKACH

1. Stomil	43	60:17
2. Concordia*	42	53:19
3. Start	37	55:33
4. Polonia*	37	44:22
5. Mamry	36	57:28
6. Sokół	35	44:28
7. Dobre Miasto	29	36:36
8. Tęcza	27	40:21
9. Granica	24	34:43
10. Mazur	22	31:46
11. Rominta*	22	33:32
12. Pisa*	21	25:34
13. Drwęca	20	25:64
14. Mrągowia	14	31:44
15. Olimpia II	9	14:55
16. Stawiguda	6	21:81

O PIŁCE

PUCHAR POLSKI\\\\ Zatoka Braniewo pewnie awansowała do 1/4 finału Wojewódzkiego Pucharu Polski. W Biskupcu Braniewanie ograli 6:0 KS Łęgajny. Pierwsza połowa nie zapowiadała jeszcze tak wysokiego pogromu, ale po przerwie wórek z bramkami rozwiązał się na dobre. Wynik otworzył w 40. minucie Oskar Rynkowski, a zaledwie trzy minuty później prowadzenie podwyższył Wojciech Kimso. W 53. minucie ponownie błysnął Rynkowski, kompletując dublet i definitywnie odbierając gospodarzom nadzieję na korzystny wynik. Zaledwie pięć minut później na listę strzelców wpisał się Mateusz Prusik. Gdy wydawało się, że tempo spadło, to w samej końcówce padły jeszcze dwa ciosy. W 86. minucie trafił Jakub Hałeta, a wynik meczu rzutem na taśmę ustalił w 88. minucie Adam Konieczny.

• **KS Łęgajny**
- **Zatoka Braniewo 0:6 (0:2)**

0:1 - Oskar Rynkowski (40), **0:2** - Wojciech Kimso (43), **0:3** - Oskar Rynkowski (53), **0:4** - Mateusz Prusik (58), **0:5** - Jakub Hałeta (86), **0:6** - Adam Konieczny (88)

• Inne wyniki 1/8 finału

WPP: Śniardwy Orzysz - Mazur Pisz 4:1, Dąb Kadyny - Sokół Ostróda 0:7, Tęcza Biskupiec - Polonia Lidzbark Warmiński 5:1, Jeziorak Iława - Naki Olsztyn 2:3.

• **8 kwietnia:** Sałęt Boże - Znicz Biała Piska (17), Stomil Olsztyn - Olimpia Elbląg Wikielec (16:30).

• **Pary 1/4 finału WPP:** Zatoka Braniewo - Śniardwy Orzysz, Sokół Ostróda - Sałęt Boże/Znicz Biała Piska, Stomil Olsztyn/Olimpia Elbląg - Tęcza Biskupiec, Start Nidzica/GKS Wikielec - Naki Olsztyn.

III LIGA\\\\ Drużyny z województwa warmińsko-mazurskiego spotkania 25. kolejki III ligi rozegrają w Wielki Piątek.

Rys. Zbigniew Piszczako

Ostatni zespół tabeli - Znicz Biała Piska - już o godzinie 14 rozpocznie bój z Widzewem II Łódź. Gospodarze nie należą do czołówki ligi, ale i tak są stawiani w roli faworyta. Znicz zajmuje przecież ostatnie miejsce z dorobkiem zaledwie pięciu punktów. Drużyna z Białej Piskiej tydzień temu nie rozegrała meczu z Jagiellonią II Białystok ze względu na powołania piłkarzy z Podlasia do kadry młodzieżowych.

Olimpia Elbląg, która ostatnio przegrała 0:3 z ŁKS Łomża, tym razem pojedzie do Nowego Dworu Mazowieckiego. Będzie to spotkanie dwóch drużyn środka tabeli, a różnica między zespołami wynosi zaledwie jeden punkt. Natomiast GKS Wikielec, niestety, przerwał serię czterech zwycięstw z rzędu w III lidze. Piłkarze trenera Gracjana Wierzbickiego ostatnio przegrali 1:3 w Tomaszowie Mazowieckim z Lechią. Teraz u siebie

zagrają z czwartym zespołem ligi - Wigry Suwałki. O komplet punktów będzie ciężko, ale jak GKS myśli o utrzymaniu się w lidze, to i w takim spotkaniu musi zgarnąć trzy oczka.

PO 24 KOLEJKACH

1. Legia II*	59	64:20
2. Warta	54	47:22
3. Łomża	49	55:24
4. Wigry	43	45:34
5. Wisła II*	41	40:33
6. Troszyn	38	59:35
7. Żabkovia	38	59:44
8. Lechia	32	48:38
9. Świt	31	35:43
10. Broń	31	29:42
11. Widzew II*	30	45:51
12. Olimpia	30	35:45
13. Jagiellonia II*	29	26:31
14. Bełchatów	29	41:51
15. Wikielec*	26	25:35

16. Mławianka 22 38:49
17. Wasilków 14 24:56
18. Znicz* 5 15:77

* mecz zaległy do rozegrania

EKSTRAKLASA\\\\ Od soboty do wtorku rozgrywana będzie 27. kolejka ekstraklasy, która wraca po przerwie na mecze reprezentacji narodowych. Na pierwszy plan zdecydowanie wybija się mecz w Białymstoku, gdzie trzecia Jagiellonia podejmie lidera i mistrza Polski Lecha Poznań.

• **Sobota:** GKS Katowice - Wisła Płock (12.15), Raków Częstochowa - Widzew Łódź (14.45), Górnik Zabrze - Cracovia Kraków (17.30), Jagiellonia Białystok - Lech Poznań (20.15); **poniedziałek:** Bruk-Bet Termalica Nieciecza - Piast Gliwice (12.15), Radomiak Radom - Motor Lublin (14.45), Pogoń Szczecin - Legia Warszawa (17.30), Lechia Gdańsk - Korona Kielce (20.15); **wtorek:** Arka Gdynia - KGHM Zagłębie Lubin (19).

EM, DRYH

HISZPAN NOWYM TRENEREM ŚWIĄTEK

TENIS\\ Iga Świątek potwierdziła w mediach społecznościowych, że hiszpański trener Francisco Roig dołączył do jej sztabu szkoleniowego. Najlepsza polska tenisistka przygotowuje się pod jego okiem do turniejów WTA na kortach ziemnych.

O tym, że to Roig będzie trenował Świątek, poinformował francuski dziennik sportowy „L'Equipe”. Szkoleniowiec, który tego dnia skończył 58 lat, był m.in. w sztabie swojego rodaka Rafaela Nadala przez większość jego kariery.

24-letnia Raszynianka oficjalnie potwierdziła nawiązanie współpracy z Hiszpanem w czwartek w mediach społecznościowych. „Witam wesołe Francisco! Jestem bardzo podekscytowana tym nowym rozdziałem” - brzmiał podpis na zdjęciu czwartej w światowym rankingu tenisistki z nowym trenerem na Instagramie.

Francuski dziennik napisał, że Roig zakończył współpracę z francuskim tenisistą Giovannim Mpetshim Perricardem, aby zostać trenerem Świątek.

Z Mpetshim Perricardem Roig pracował tylko około

miesiąca, wcześniej współpracował z Brytyjką Emmą Raducanu i Włochem Matteo Berrettinim. Z Nadalem związany był w latach 2005-22.

- Kiedy zaczęliśmy razem pracować, byłem dzieckiem i dopiero dołączałem do cyklu ATP, wspólnie z moim wujkiem Tonym. Francis to świetny trener, który bardzo dobrze zna się na tenisie i pomagał mi stawiać się coraz lepszym. Czuję dla niego tylko wdzięczność i życzę mu szczęścia w jego kolejnych projektach - powiedział na zakończenie współpracy Nadal, zwycięzca 22 imprez wielkoszlemowych, którego Świątek jest wielką fanką.

Hiszpańskie media również wcześniej informowały o nawiązaniu współpracy z Roigiem przez sześciokrotną mistrzynię wielkoszlemową. Polka ma pod jego okiem przygotowywać się do turniejów na kortach

W latach 2005-22 Francisco Roig współpracował z Rafaelem Nadalem

ziemnych w Rafa Nadal Academy na Majorce.

Pierwszą z imprez na ceglanej nawierzchni będzie turniej WTA w Madrycie. Organizatorzy już poinformowali, że Świątek będzie jedną z gwiazd imprezy (20 kwietnia-3 maja). Polka triumfowała w stolicy Hiszpanii w 2024 roku; w minionym sezonie uległa w półfinale Coco Gauff, a zawody wygrała Białorusinka Aryna Sabalenka.

Polka była bez trenera od 23 marca, kiedy poinformowała o zakończeniu

współpracy z Belgiem Wimmem Fissette. Było to kilka dni po tym, jak była liderką światowego rankingu przegrała z Magdą Linette w drugiej rundzie turnieju WTA 1000 w Miami.

Fissette był pierwszym zagranicznym trenerem Świątek, która wcześniej współpracowała z Piotrem Sierżputowskim i Tomaszem Wiktorowskim. To właśnie pod wodzą tego drugiego osiągnęła największe sukcesy, m.in. cztery tytuły wielkoszlemowe oraz pierwsze miejsce

w światowym rankingu. Po rozstaniu z Wiktorowskim zapewniła, że chce się nadal rozwijać, a pomóc miał jej w tym doświadczony Belg, którego filozofia trenerska opiera się na pozytywnym nastawieniu, wspólnym z podopiecznymi podejściu do tenisa oraz zespołowości.

Największy sukces, jaki z nim osiągnęła, to zwycięstwo w ubiegłorocznej edycji wielkoszlemowego Wimbledonu, który wygrała po raz pierwszy. Był to jej szósty triumf w Wielkim Szlemie. Pod jego wodzą była też najlepsza w turniejach w Cincinnati i Seulu. To jedyne dwa tytuły w imprezach WTA, które zdobyła z Fissette'em w sztabie.

Zwolnienie trenera jest pokłosiem słabej formy Świątek, jaką prezentuje od początku tego sezonu. Po raz pierwszy od sześciu lat nie dotarła do półfinału żadnej imprezy, a drugi rok

z rzędu nie wygrała turnieju w trzech pierwszych miesiącach. Jej dorobek z czterech startów to trzy ćwierćfinały, spadła też w światowym rankingu z drugiego na czwarte miejsce.

W ostatniej imprezie w Miami odpadła w drugiej rundzie. Poprzednio udział w turnieju po inauguracyjnym pojedynku zakończyła w sierpniu 2021. Załamania dyspozycji w trakcie meczów określiła, jako „najgorszy koszmar, jaki może przytrafić się czołowej tenisistce”. - Muszę to przeżyć i znaleźć rozwiązanie - zaznaczyła.

Na turniejowe zwycięstwo, czy chociażby półfinał, nie licząc triumfu w drużynowym United Cup w styczniu, najlepsza polska tenisistka w historii czeka od 21 września, kiedy triumfowała w zawodach WTA 500 w Seulu, gdzie zabrakło wielu czołowych zawodniczek. **PAP**

O PIŁCE

>>> Gabriele Gravina, prezes Włoskiej Federacji Piłkarskiej (FIGC), zrezygnował ze stanowiska. Powodem jest narastająca presja polityczna po tym, gdy „Azzurri” nie zakwalifikowali się po raz trzeci z rzędu do finałów mistrzostw świata.

Decyzja Graviny prawdopodobnie doprowadzi również do dymisji selekcjonera reprezentacji Włoch Gennaro Gattuso. O dymisję Graviny apelował włoski minister sportu Andrea Abodi.

- Dla wszystkich jest oczywiste, że włoska piłka nożna wymaga gruntownej przebudowy - powiedział Abodi. - A proces ten musi rozpocząć się od nowego kierownictwa FIGC - dodał.

Gravina objął stanowisko prezesa federacji w 2018 roku, zastępując Carlo Tavecchio, który również zrezygnował ze stanowiska po tym, jak Włochy nie awansowały do

mundialu. Problemy Włoch na mistrzostwach świata sięgają 2010 i 2014 roku, kiedy to w obu przypadkach nie udało im się wyjść z grupy.

22 czerwca ogłoszono wybory nowego prezesa FIGC. Gravina jest obecnie wiceprezesem UEFA. Został wybrany na drugą kadencję w 2025, zatem jeszcze przez trzy lata będzie pełnił tę funkcję. - Gabriele jest moim pierwszym zastępcą i jest dla mnie bardzo ważny - powiedział w czwartek prezydent UEFA Aleksander Ceferin po ogłoszeniu rezygnacji szefa FIGC.

>>> Prezydent Europejskiej Unii Piłkarskiej (UEFA) Aleksander Ceferin w wywiadzie dla dziennika „La Gazzetta dello Sport” ostrzegł Włochy, współgospodarza Euro 2032 wraz z Turcją, że mogą stracić prawo do organizacji imprezy ze względu na stan swoich stadionów.

Rys. Zbigniew Pietszak

Ceferin ich stan określił jako „jeden z najgorszych w Europie”. - Euro 2032 jest

zaplanowane i się odbędzie, to pewne. Mam nadzieję, że włoska infrastruktura będzie

na czas gotowa. W przeciwnym razie turniej nie odbędzie się we Włoszech - powiedział Ceferin.

Podobnie jak w maju ubiegłego roku, szef europejskiej piłki nożnej ubolewał nad stanem włoskich stadionów, kilkakrotnie podkreślał, że na razie gospodarze nic nie robią, aby sytuacja uległa poprawie.

- Włoscy politycy powinni zadać sobie pytanie, dlaczego ich infrastruktura piłkarska należy do najgorszych w Europie - dodał. Ceferin przyznał, że obecnie „najpoważniejszym problemem włoskiej piłki nożnej jest relacja między polityką piłkarską a normalną polityką”.

Po uzyskaniu nominacji Włochy miały wyznaczyć pięć stadionów, na których odbędą się mecze Euro 2032. Oferty złożyło 11 miast/stadionów: Rzym, Florencja, Bolonia, Werona, Mediolan,

Genua, Bari, Neapol, Turyn (siedziba Juventusu), Cagliari i Palermo.

Jednak - jak zauważył szef UEFA - dwie z tych ofert dotyczą stadionów, które jeszcze nie powstały. W Mediolanie Inter i AC Milan rozpoczęły projekt budowy nowego San Siro. Rada miejska Rzymu dała w zeszłym miesiącu zielone światło klubowi AS Roma na rozpoczęcie w 2027 roku budowy nowego stadionu w dzielnicy Pietralata, na północnym wschodzie stolicy Włoch.

Istnieją jednak obawy, co wyjaśnił Ceferin, że projekty te mogą jednak zostać opóźnione z powodu długotrwałego procesu administracyjnego, który jest krytykowany przez kluby Serie A. Te ciągnące się latami procedury są postrzegane jako bardzo utrudniające modernizację infrastruktury stadionowej Italii. **PAP**

W SOBOTĘ LICZY SIĘ TYLKO WYGRANA

SIATKÓWKA Indykpol AZS powalczy o przedłużenie szans na awans do półfinału mistrzostw Polski. Jeśli w sobotę w Uranii Olsztynianie zdołają pokonać Resovię, wtedy o tym, kto znajdzie się w czołowej czwórce, zadecyduje wtorkowy mecz w Rzeszowie.

P przed play-offami wydawało się, że najbardziej zacięta będzie walka zespołów, które fazę zasadniczą PlusLigi ukończyły na czwartym (Resovia) i piątym miejscu (Indykpol AZS). Oba te kluby sąsiadują w tabeli, a w bezpośredniej rywalizacji odniosły po jednym zwycięstwie. W Olsztynie Indykpol AZS wygrał 3:1, a w Rzeszowie gospodarze triumfowali 3:2. Podopieczni trenera Daniela Plińskiego zagraли jednak wtedy bez Moritza Karlitzka, więc wydawało się, że w play-offach - już z niemieckim przyjmującym w składzie - Olsztynianie mogą w Rzeszowie pokusić się o zwycięstwo. Tak zresztą zapowiadał Tomasz Jankowski, prezes olsztyńskiego klubu.

Tymczasem przeżyliśmy olbrzymie rozczarowanie, bo Olsztynianie zagraли albo słabo, albo jeszcze gorzej, poza kilkoma minutami w trzecim secie, gdy zmiennicy ze stanu 12:18 niespodziewanie wyciągnęli wynik na 19:19. Ale dobra gra Indykpolu AZS na tym się skończyła, w efekcie przegrał trzy sety, w których zdobył tylko 57 punktów.

W Rzeszowie siatkarze Indykpolu AZS Olsztyn tylko w trzecim secie przekroczyli granicę 20 zdobytych punktów

Dla porównania Jastrzębie (7. zespół tabeli) w pojedynku z Projektem (2. miejsce) wywalczyło w Warszawie 62 oczka, a Skra (6.) w Lublinie (3.) aż 67 punktów. Jednak największą sensację sprawiła ZAKSA, która długo musiała walczyć, by się w ogóle do play-offów zakwalifikować. Kędzierzynianie zmierzyli się

z Wartą, zdecydowanie najlepszym zespołem po fazie zasadniczej, a mimo to w Zawierciu zdołali wygrać po pięciosetowym boju!

Jeszcze nigdy w historii nie zdarzyło się, by w play-offach ósmy zespół wyeliminował lidera, a teraz ZAKSA stoi przed olbrzymią szansą, tym bardziej że w czwartek Zawiercianie

rozgrzali ćwierćfinał Ligi Mistrzów (zakończył się po oddaniu gazety do druku), więc w poniedziałek w Kędzierzynie-Koźlu zapewne będą odczuwać trudy tego pojedynku.

Na co natomiast w sobotę w Uranii my możemy liczyć? Cała nadzieja w tym, że Indykpol AZS w tym sezonie nie zagrał dwóch słabych meczów z rzędu,

jest więc szansa, że tym razem Olsztynianie staną na wysokości zadania. Do zwycięstwa potrzebna jest mocna zagrywka, dobre przyjęcie (z tym akurat w Rzeszowie nie było najgorzej), skuteczny atak (ostatnio był to raczej nieskuteczny atak) oraz aktywni środkowi, bo bez tego trudno będzie ograć Resovię. A środek siatki ma w tym sezonie sporo za uszami, bo zbyt mało dokłada punktów do klubowego skarbczyka.

Jeśli w sobotę Olsztynianie wygrają (wszystkie bilety na mecz już dawno zostały sprzedane), wtedy o awansie do półfinału rozstrzygnie trzeci mecz w Rzeszowie (wtorek, g. 17.30).

- W Rzeszowie gospodarze byli po prostu lepsi praktycznie w każdym elemencie - przyznaje Kuba Hawryluk, libero Indykpolu AZS. - My jednak po powrocie do Olsztyna robiliśmy swoje, trenowaliśmy tak samo jak wcześniej, w efekcie czujemy się mocni, dlatego wierzę, że w Uranii zagramy dobry mecz.

Co prawda Resovia będzie po występie w Lidze Mistrzów (we wtorek przegrała 0:3 w Ankarze - red.), ale ma szeroki skład, więc nie wydaje mi się, żeby to zrobiło jakąś dużą różnicę. A poza tym Rzeszowianie cały czas będą przeciwieństwem rytmu meczowym, co może zadziałać akurat na ich korzyść. Bez względu na to, my po prostu musimy skupić się na swojej grze.

>>> Sponsorem Głównym siatkarzy Indykpolu AZS Olsztyn jest Energa z Grupy ORLEN.

ARTUR DRYHYNICZ

PLAY-OFFY

>>> Aluron CMC Warta Zawiercie - ZAKSA Kędzierzynie-Koźle 2:3 (25:22, 25:22, 18:25, 19:25, 20:22); drugi mecz: 6 kwietnia (17.30); ewentualny trzeci: 9 kwietnia (17.30)

>>> PGE Projekt Warszawa - JSW Jastrzębski Węgiel 3:0 (25:21, 25:22, 25:19); 4 kwietnia (17.30), ewent. 7 kwietnia (20)

>>> Bogdanka LUK Lublin - PGE GiEK Skra Bełchatów 3:0 (25:23, 25:22, 25:22); 4 kwietnia (20), ewent. 8 kwietnia (20)

>>> Asseco Resovia Rzeszów - Indykpol AZS Olsztyn 3:0 (25:18, 25:19, 25:20); 4 kwietnia (14.45), ewent. 7 kwietnia (17.30)

DWIE STRONY SIATKI

Siatkarze PGE Projektu Warszawa po raz pierwszy awansowali do Finał Four Ligi Mistrzów, pokonując w ćwierćfinałowym dwumeczu Bogdankę LUK Lublin. W środę przegrali na wyjeździe 2:3, ale w stolicy zwyciężyli 3:1. - Wygraliśmy jako zespół - ocenił trener Kamil Nalepka.

O ile po fazie grupowej w lepszej sytuacji byli Lublinianie, o tyle bezpośrednie spotkania wykazały wyższość stołecznego zespołu, co potwierdzili obydwaj trenerzy. - W przekroju tych dwóch meczów to

nasi przeciwnicy byli skuteczniejsi w ataku i w sumie byli lepsi. Do Lublina przyjechali żeby wygrać przynajmniej dwa sety i tego dokonali. Po naszym słabszym występie w Warszawie, dzisiaj cała drużyna wiedziała co robić, podejście było dobre, co pokazał początek spotkania i nie byliśmy daleko od nawiązania jeszcze bardziej wyrównanej walki mogącej przynieść nam pożądany efekt - powiedział Stéphane Antiga, trener Bogdanki LUK. - Debiutowaliśmy w Lidze Mistrzów, chcieliśmy osiągnąć jak najwięcej

i ogromną satysfakcję dały nam zwycięstwa w fazie grupowej. Teraz skupiamy się na krajowej rywalizacji. Wiadomo, że może być ciężko w drugim meczu play off w Bełchatowie i do niego przygotowujemy się taktycznie i mentalnie - dodał. Trener Projektu Kamil Nalepka dobitnie zaznaczył, że ten sukces jest zasługą całego kolektywu. - Wygraliśmy jako zespół. Po pewnym zwycięstwie u nas, które miało kluczowe znaczenie, przyjechaliśmy tu z wolnymi głowami. Wprawdzie gospodarze zaczęli

bardzo mocno, to jednak my odbierając ich zagrywkę i grając w siatkówkę potrafiliśmy te dwa zaplanowane sety rozstrzygnąć na naszą korzyść. Pracowaliśmy i pracujemy nad tym, by w takich ważnych meczach poprawić naszą siłę ofensywną stosując bardzo proste elementy siatkarskie. Gramy coraz lepszą siatkówkę, widzimy dużą poprawę, ale jeszcze lepsze sety są przed nami - stwierdził z satysfakcją szkoleniowiec ze stolicy. MVP rewanżowego spotkania został atakujący Bogdanki LUK Kewin Sasak.

Rys. Zbigniew Piszczako

PAP

**GAZETA
OLSZTYŃSKA**

140 stron
na **140** lat

**Jubileuszowe wydanie
Gazety Olsztyńskiej**

**14 kwietnia
szukaj w sprzedaży**

PATRONI

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Radosław Król

STAROSTA
OLSZTYŃSKI
Andrzej Abako

STAROSTA
ELBLĄSKI
Maciej Romanowski

BURMISTRZ MIASTA
BRANIEWA
Tomasz Sielicki